

**TISZATENYŐ KÖZSÉG
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT**

MUNKAKÖZI DOKUMENTÁCIÓ

Karcag, 2019. december hó

**TISZATENYŐKÖZSÉG
TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ
MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT**

ALÁÍRÓLAP

Tervezők:

Településrendezés, vezető
településrendező tervező

Szikra Zoltán
TT 16-0030
E/1 16-0030
Babilon Istar Építész Iroda Kft.

Települési közlekedés tervező:

Nagy József
K1d-1 (Tkö)
Mezőberény, Nagy és Társai Bt

Zöldterületek, táj- és természet-
védelem :

Tóthné Pocsok Katalin
okl. kertészmérnök (táj- és
kertépítész)
TK 01-5086

Tóthné Pocsok Katalin

- Környezetalakítás:

Juhász Attila
MK-16-0462
Öko-Natura Mérnöki Iroda Kft.

- Vízellátás, csapadékvíz-és
szennyvízhálózat, belvíz:

Erdeiné Csontos Margit
TV-T 16-0053.
M: 70-550-4464
Lépték 99 Mérnöki Iroda Kft.

Erdeiné Csontos Margit

Hírközlés:

Puskás Béla
MK-16/297 HI, T, TH
Teleoptika Távközlési
Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.

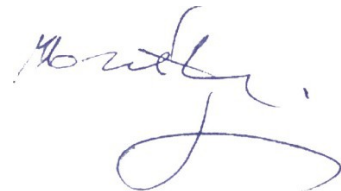
Elektromos energia:

Egervári László
TE-16-0222
Egervári és Tsa. Bt.

Gázellátás:

Horváth Lajos
TE-16-0176
Horváth és Tsa. Mérnöki Iroda
Kft.

TISZATENYŐ KÖZSÉG TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldalszám
Külzetlap	
Aláírólap	2
Tartalomjegyzék	4
1. Helyzetfeltáró munkarész:	
1.1. A településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok	
1.2. Területfejlesztési dokumentumokkal (konceptiókkal, programokkal) való összefüggések vizsgálata	
1.3. Területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata	
1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek Tiszatenyő településfejlesztését befolyásoló megállapításai	
1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása	
1.6. Településrendezési tervi előzmények vizsgálata	
1.7. A település társadalma	
1.8. A település humán infrastruktúrája	
1.9. A település gazdasága	
1.10. Az Önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere	
1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások	
1.12. Táj- és természeti adottságok vizsgálata	
1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata	
1.14. Az épített környezet vizsgálata	
1.15. Közlekedés	
1.16. Közművesítés	
1.17. Környezetvédelem és településüzemeltetés	
1.18. Katasztrófavédelem	
1.19. Ásványi nyersanyag lelőhelyek	
1.20. Települési klíma	
2. Helyzetelemző munkarész	
2.1 A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése	
3. Helyzetértékelő munkarész	
3.1. A helyzetelemzés eredményének értékelése, szintézis	
3.2. Probléma és értéktérkép	
3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek	

Mellékletek:

- Főépítész nyilatkozata a Megalapozó Vizsgálat tartalmi követelményeiről
- Testületi határozat Tiszatenyő község Településfejlesztési Koncepció egyeztetési eljárásának megindításáról

Tervlapok:

ÖT-1 Önkormányzati tulajdonú területek

TP-1 Települési probléma térkép

TÉ-1 Települési érték térkép

TM-1 Megváltozott besorolású területek

T-1 Településszerkezeti terv a tervezett területi átsorolásokkal

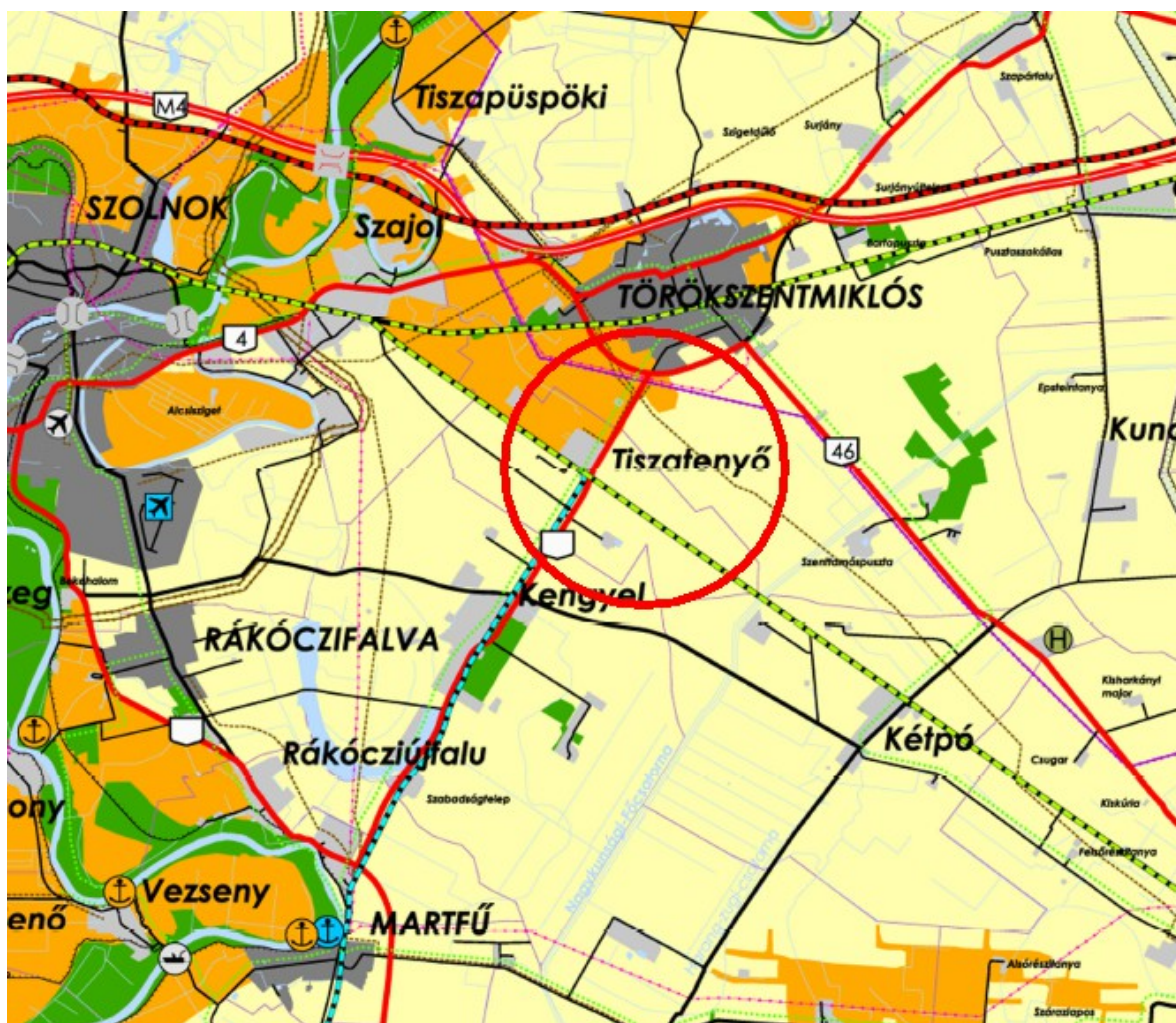
HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

1.1A településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok

1.1.1 A település térségi szerepe:

Tiszatenyő az Alföldön, Jász-Nagykun-Szolnok megye dél-nyugati részén fekszik, a megyeszékhelytől kb.: 15 km-re. Szomszédos települések: Törökszentmiklós, Kétpó, Szajol, Kengyel. Közelebbi városok még Szolnok és Mezőtúr.

Közúton a Törökszentmiklós (4-es főút) - Martfű, 442-es főút közötti 4629j. összekötő úton érhető el. A közúti tömegközlekedést a KMKK Zrt. járatai látják el. A MÁV 120. számú Budapest – Szolnok – Békéscsaba - Lökösháza vasúti fővonal áthalad a településen, valamint a 130-as számú Szolnok – Hódmezővásárhely – Makó vasúti mellékvonal vonal. Vasútállomása kiépült.

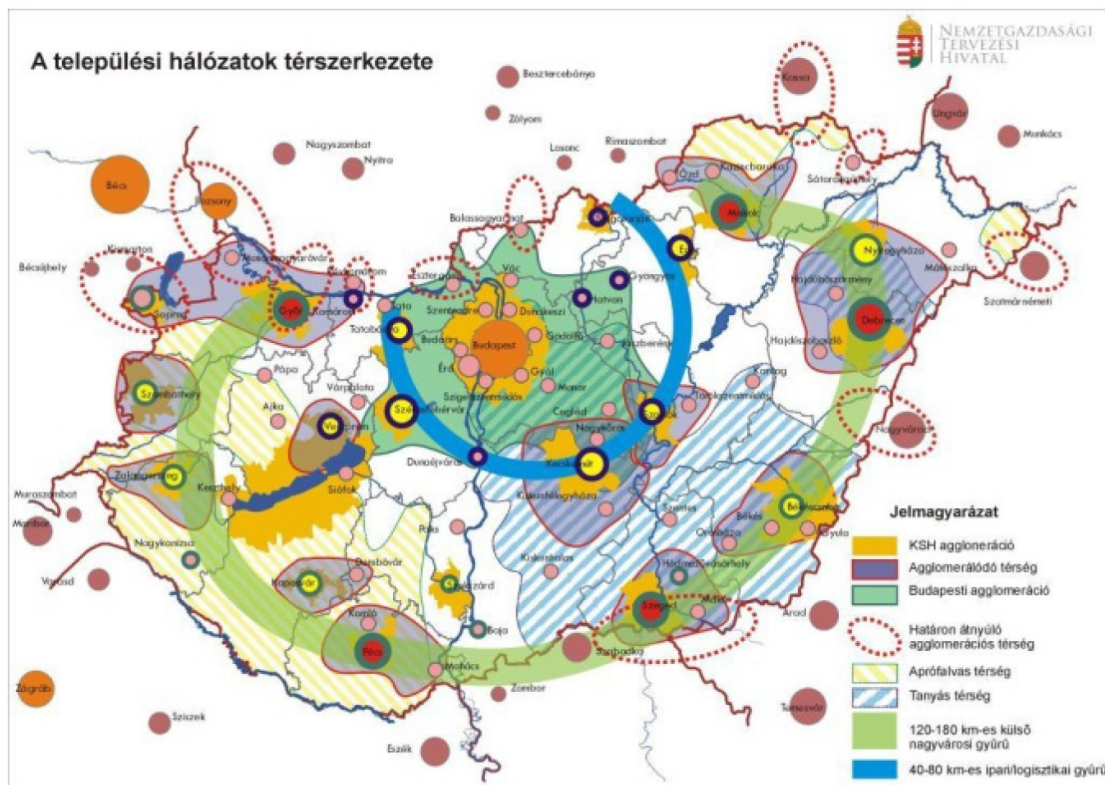

1.térkép: Tiszatenyő község elhelyezkedése

1.1.1.1 Országos szerepkör:

Az Országos Fejlesztési koncepció és Területfejlesztési koncepció városhálózatok feltérképezésével és azok gazdasági/oktatási/kulturális kisugárzó erejük szerinti osztályozással rögzítette Magyarország térség-szervező erejű településeit, azok hatóterületét. Tiszatenyő Község alapvetően egyik ilyen típusú várostérséghez sem sorolható be. A településhez legközelebb a

Szolnok MJV (nemcsak mint Jász-Nagykun-Szolnok megye székhelye, hanem azon túlmutató gazdasági központ és várostérsége - Törökszentmiklós városával) várostérsége esik.

2.térkép: Városhálózat (külső és belső városi gyűrű)

1.1.1.2. Régiós szerepkör:

Az Észak – Alföldi régiót három megye alkotja: Jász – Nagykun – Szolnok megye, Hajdú – Bihar megye és Szabolcs – Szatmár – Bereg megye. A három megye közül Jász-Nagykun-Szolnok megye a legkisebb területű és népességű megye, a régió lakosságának 26,2%-a él a megye területén. Jász-Nagykun-Szolnok megye a régió területének 31,2%-át foglalja magában.

A régióban az országos településhalmaz több, mint 12%-a található, a települések átlagos területe és népességszáma meghaladja az országos átlagot. A régió városhálózata még hordozza magán a nagy kiterjedésű mezővárosi jellegzetességeket, főleg Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok megye városhálózatát jellemzik a nagy népességszámú és nagy kiterjedésű városok. A történelem másik jellegzetes alföldi hagyatéka, a nagy kiterjedésű tanyarendszer Nyíregyháza kivételével, már csak foltszerűen maradt fent (a településrendszer ritkulása részben ebből ered).

Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok megye településrendszere hasonló, azonban Szabolcs-Szatmár-Bereg megye kiugróan magas település állománnyal rendelkezik (ez az aprófalvas településrendszer a megye egyik sajátossága).

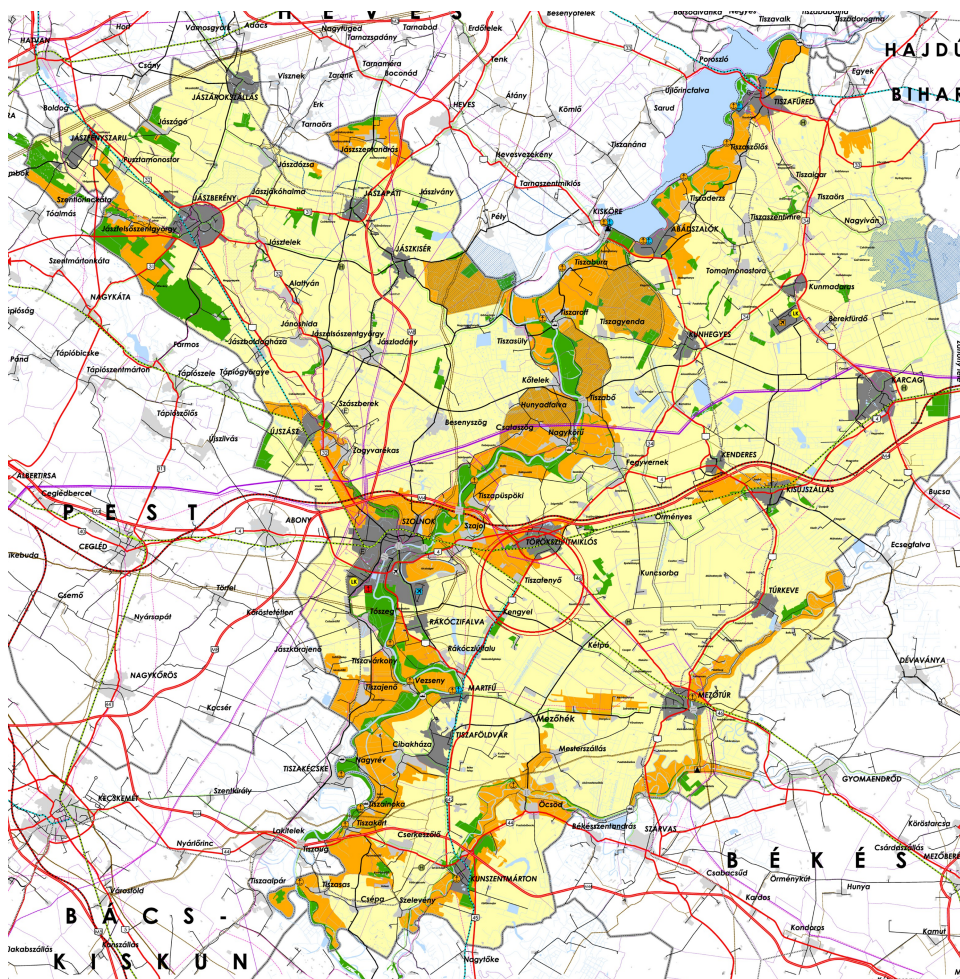
Jász-Nagykun-Szolnok megye városhálózatát a jelenlegi makroregionális térstruktúrának többségében másod - harmadrangú hálózati rétegei határozzák meg.

A városok tekintetében regionális szinten elmondható, hogy a városi funkciókat és a városok térszervező erejét tekintve jelentős különbségek vannak. Az elsődleges probléma, hogy a településhálózat nélkülözi a középvárosokat, amelyek biztosítanák a városi funkciók decentralizáltságát a megyeszékhelyekkel szemben. Másrészt az elmúlt években érvényesülő várossá nyilvánítási hullám, jelentősen felülreprezentáltta tette a gyenge teljesítő képességű

kis városokat. A 80-as évektől dinamizálódó várossá nyilvánítási hullám egyes térségekben túl is lépte azoknak a településeknek a körét, amelyet térszerkezeti szempontból indokoltta tett a városi cím adományozása, mindez a városi cím nivellálódásához vezetett. Az Észak-alföldi régióban település földrajzi szempontból a városhálózat mára kiépültnek tekintendő, városhiányos térségek már csak a határmenti, periférikus térségekben találhatóak (Bereg, Szatmár, Bihar).

Összességében elmondható, hogy a régió városhálózata polarizált, amely az 1990-es években tovább erősödött. A funkciók és az erőforrások a városhierarchia csúcsai a megyeszékhelyeken összpontosulnak. A potenciális középvárosi szint hiányos, a kisváros hálózat, amely korábban sem volt erős, a városok számának növekedése ellenére szerepkörét tekintve gyengült.

Tiszatenyő Község nem része a városhálózatnak, méreténél, fekvésénél fogva nem bír regionális szerepkörrel.

3.térkép: Tiszatenyő elhelyezkedése a megyében

1.1.2. A település vonzáskörzetének és funkcióinak bemutatása

1.1.2.1. Tiszatenyő térsége:

A társadalom térbeli szerveződésének alakulásában, annak változásaiban meghatározóak a központi funkciókat is betöltő települések, melyek kapcsolatokat építenek ki a körülöttük lévő más településekkel. Ezen kapcsolatok fejlődhetnek tovább, amikor a funkciókkal rendelkező település, mint központ körül kialakul annak vonzáskörzete, az a térség, ahonnan az egyes funkciók és szolgáltatások elérése, mindennapi ügyeinek intézése érdekében a lakosság a központba utazik. Más viszonyrendszerben az a térség, azon települések köre, amelyre a központ vonzó hatással bír az általa biztosított különböző funkcióknál és szolgáltatásoknál fogva. A jogszabályi környezet nem adja meg a várostérség fogalmát.

4.térkép: Várostérségek Jász-Nagykun-Szolnok megyében

Tiszatenyő Község a Törökszentmiklósi várostérséghez tartozik. Központi funkciót nem tölt be, magán viseli a fekvéséből adódó perifériás jegyeket. A település óvodai, általános iskolai, házi orvosi és védőnői ellátást biztosít lakóinak. Működtet Klubkönyvtárat, községi konyhát és Idősek Napközi Otthonát. Magasabb szintű ellátást jellemzően Törökszentmiklóson és Szolnokon vesznek igénybe.

1.1.2.2. Tiszatenyő Községhez közeli gravitációs központok:

Tiszatenyő Község körül megrajzolt 30-50 km sugarú körben több, jelentősebb központ található: Szolnok, mint megyeszékhely (távolsága közúton 25 km), Törökszentmiklós, mint járási székhely (távolsága közúton 5 km), Karcag, mint járási székhely (távolsága közúton 50 km), Kisújszállás (távolsága közúton 35 km), Mezőtúr, mint járási székhely (távolsága közúton 28 km) és Martfű (távolsága közúton 17 km) városok.

A Tiszatenyői lakosok elsősorban a Törökszentmiklói Járási székhely által nyújtott szolgáltatásokat veszik igénybe. (lásd. 3. Térkép)

1.1.2.3 Járási szerepkör:

Tiszatenyő Község nem lát el járási szerepkört. Hivatali ügyeit a Tiszatenyői Közös Önkormányzati Hivatal látja el. A közös hivatal ellátja még Örményes és Kuncsorba hivatali ügyeit. Járási szinten a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Törökszentmiklói Járási Hivatala az illetékes.

1.2. Területfejlesztési dokumentumokkal (koncepciókkal, programokkal) való összefüggések vizsgálata

1.2.1 Az Országos Területrendezési Koncepcióhoz való igazodás

Az Országos Területfejlesztési Koncepciónak Tiszatenyő Község tekintetében az alábbi releváns megállapításai rögzíthetők:

Régiók fejlesztési irányai:

Az Észak-Alföldi Régió (Hajdú-Bihar megye, Jász-Nagykun-Szolnok megye, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye) földrajzi elhelyezkedésére, valamint a meglévő és mobilizálható erőforrásaira támaszkodóan, hazai és európai szinten is versenyképes gazdaságával, az értékek megőrzésével és fenntartható használatával biztosítja a minőségi élet feltételeit az itt élők számára

Nemzeti Fejlesztés 2030 való igazodás:

Az Országgyűlés 1/2014 (I.3.) OGY Határozata Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról (melynek elkészítéséről az 1996. évi XXI. törvény rendelkezik) alapján:

Átfogó fejlesztési célok:

- Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés
- Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom
- Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeinek megőrzése és környezetünk védelme
- Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet

Specifikus célkitűzések:

- Versenyképes, innovatív gazdaság
- Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság
- Életképes vidék, egészséges élelmiszer termelés és ellátás
- Kreatív tudásalapú társadalom, piacképes készségek, K+f+I
- Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom
- Jó állam: szolgáltató állam és biztonság
- Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, és környezetünk védelme

Területi specifikus célok:

- Az ország makroregionális szerepének erősítése
- A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
- Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése
- Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
- Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés
- Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása

Középtávú fejlesztési prioritások:

- Patrióta gazdaság, kis- és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben
- Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé
- Útban az erőforrás - és energiahatékonyság, illetve az energiafüggetlenség felé
- Népesedési és közösségi fordulat
- Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán

Szak és területpolitikai fejlesztési irányok között szerepel:

- A fenntartható és harmonikus város-vidék kapcsolat

A város-vidék egységes rendszert alkot. A városi centrumok központi funkciókat látnak el, amelyek elérhetőségét/hozzáférhetőségét biztosítani kell minden potenciális (környező települések) érintettnek. A városkörnyéki falvak a lakó- és rekreációs funkciókon kívül szerepet játszanak a városok élelmiszerellátásában és az ökológiai hálózatok, a városok körüli zöld gyűrűk, zöldfelületek biztosításában.

Fejlesztéspolitikai feladatok:

- A város és vonzáskörzetének szereplői közötti együttműködés ösztönzése.
- A beépített területek összenövésének megakadályozása.
- Az ökológiai funkciójú területek további visszaszorulásának elkerülése.
- Zöldfelületek hálózatba szervezése (zöld gyűrű) és minőségi bővítése.
- A városokban található központi szolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítása: a nyitva tartás szervezése, a környéki parkolási lehetőségek biztosítása, a közösségi és alternatív, gyalogos és kerékpáros közlekedés általi megközelíthetőség lehetővé tétele, az elektronikus szolgáltatások kialakítása, kihelyezett vagy mobil szolgáltatások révén.

Fenntartható és kompakt településszerkezet kialakítása:

Az erőforrások hatékony és fenntartható hasznosításának fontos alapja a kompakt településszerkezet.

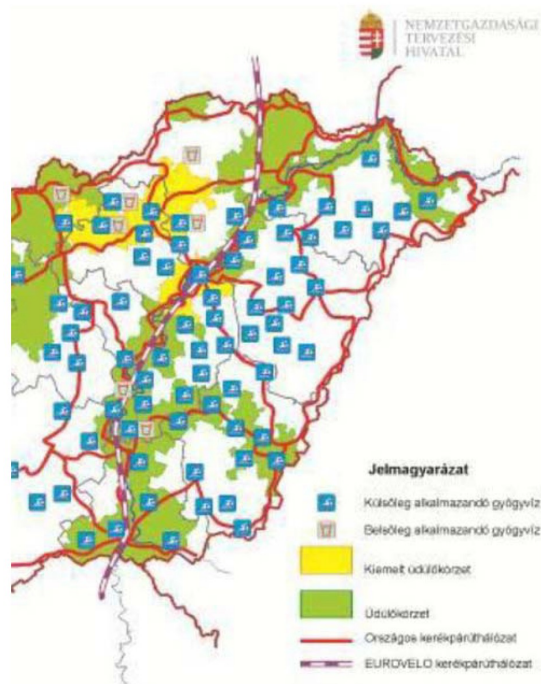
Fejlesztéspolitikai feladatok:

- Intenzív együttműködés elősegítése a szereplők között, hogy mérséklődjenek a közlekedési távolságok, és így korlátozódjon az urbanizált területek terjeszkedése a hatékony energia felhasználás szerint.
- Fenntartható mobilitási viszonyok megteremtése a településen belüli és városokhoz történő utazási szükséglet mérséklése érdekében, a munkahelyek, lakóövezetek, szolgáltatási és közlekedési hálózatok elhelyezkedésének optimalizálása.
- A települési zöldterületek minőségi bővítése, a közparkok szolgáltatásainak és infrastruktúrájának megújítása, hálózatba szervezése.
- A barnamezős területek (használaton kívüli ipari területek) előnyben részesítése a zöldmezős beruházásokkal szemben.

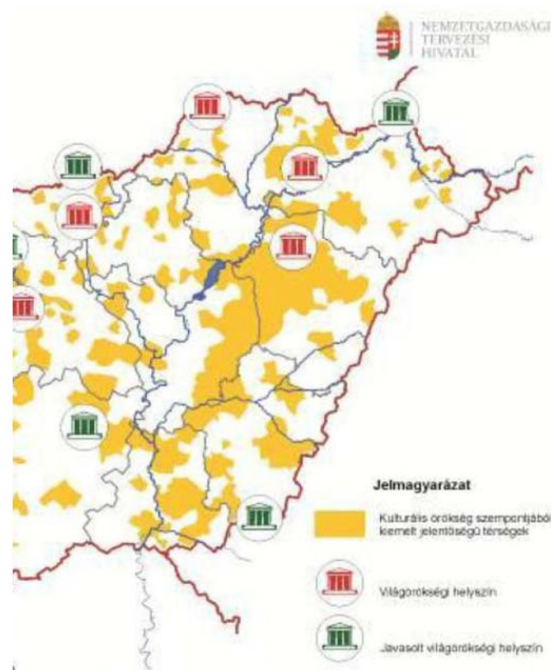
- Jövedelemtől és életkortól függetlenül használható, mozgásra, egészséges életmódra és kreativitásra ösztönző tiszta (köz)területek.
- Egyenlő hozzáférés biztosítása a természeti-, az épített és a kulturális örökségeinkhez.
- A népességmegtartó képesség növelése a foglalkoztatási lehetőségek bővítése, a képzettség és az egészségi állapot javítása, a felsőfokú oktatás fejlesztése és az infrastrukturális felzárkóztatás folytatása segítségével.
- A leszakadó térségek és társadalmi csoportok felzárkóztatása a foglalkoztatási, infrastrukturális, intézményi, társadalmi és kulturális feltételek biztosításával.

1.2.3 Kapcsolódás a megye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához:

A 2014. januárban hatályba lépett Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) irányváltást jelent abban a tekintetben, hogy a korábbi felzárkóztatás orientált szemlélet helyett a gyorsan és hatékonyan dinamizálható térségek – a növekedési motorok – és tematikák –nemzetgazdasági jelentőségű ágazatok – megerősítésére fókuszál. Abból a filozófiából indul ki, hogy a felzárkóztatást elsősorban a „növekedési motorok” fejlesztésének továbbgyűrűző hatása fogja katalizálni megfelelő területi együttműködések, integrált fejlesztések közvetítő hatása révén. A koncepció legfontosabb innovációja az ország településhálózati térszerkezeti jövőképe. Ebben Szolnok (és Kecskemét), Jászberény (és Hatvan) a Budapesti metropolisztérség szélső városai, a főváros körüli csapágyváros rendszer kelet-magyarországi elemei. Kecskemét és Szolnok összeérő agglomerációikkal az Alföld új - eddig hiányzó, a térséget dinamizáló pólusává válnak. Az M4-es befejezése és az M8 Kecskemét Szolnok közötti szakaszának megépítése a Konceptió megvalósításának alapvető eszközei a két megyeszékhely közötti sokoldalú gazdasági, foglalkoztatási, szakképzési, közlekedési-logisztikai együttműködés ütemezett kialakítása mellett.

5. térkép: Turisztikai térszerkezet

6. térkép: Védendő kulturális örökség

(forrás: Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió, 2014)

Az OTFK a Tisza menti és a Tiszántúli depressziós térség kitörési pontjának a turizmusfejlesztést tekintti, amint a fenti térképek markánsan mutatnak. A jelentős termálkészlet, az EU-ROVELO, a Világörökségi Hortobágy és Tisza-tó, a Tisza és a Körösök mente, és a kapcsolódó Nagykun kultúrtáj a térség kimagasló turisztikai potenciáljai.

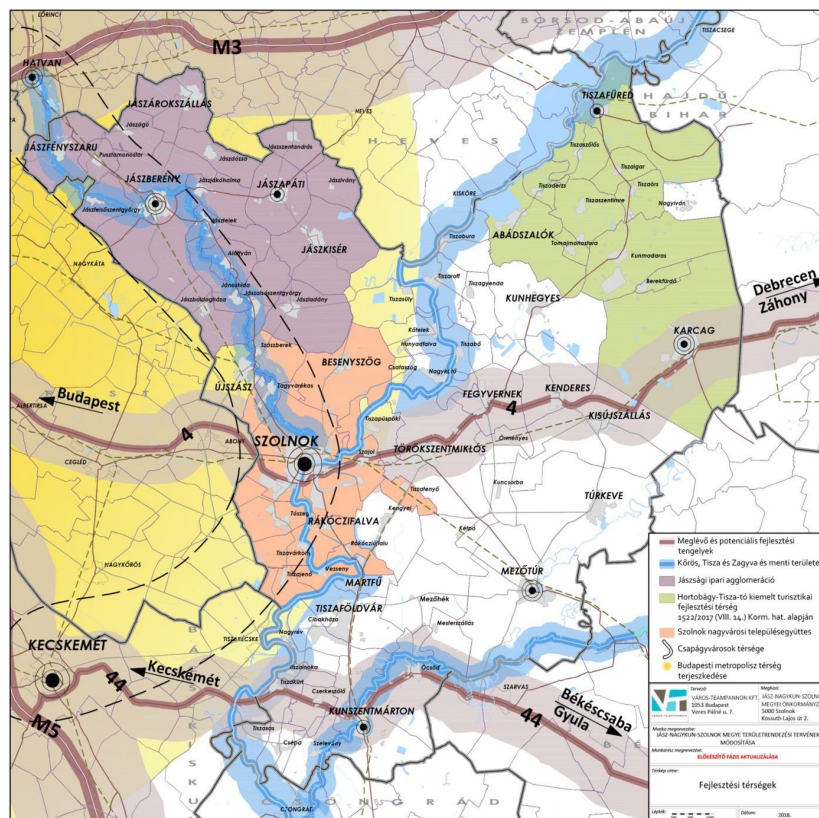
A térképeken látható, hogy Tiszatenyő területe kiesik fenti fejlesztési irányokból.

További fejlesztési irányok:

- Versenyképes megye kialakítása Szolnok térsége súlyának növelésével, a Jászság új minőségű fejlesztésével, a Tiszántúlon új növekedési pólusok kialakításával és a Tisza-tó kiemelt kezelésével.
- Az agrárium együttműködésen alapuló megújítása a tájfenntartó kapacitás növelése és a termelés bővítése érdekében.
- A népességmegtartó képesség növelése a foglalkoztatási lehetőségek bővítése, a képzettség és az egészségi állapot javítása, a felsőfokú oktatás fejlesztése és az infrastrukturális felzárkóztatás folytatása segítségével.
- A leszakadó térségek és társadalmi csoportok felzárkóztatása a foglalkoztatási, infrastrukturális, intézményi, társadalmi és kulturális feltételek biztosításával.

Fenti fejlesztésekhez Tiszatenyő korlátozottan, de tud kapcsolódni, elsősorban az agrárium területén.

A 7. számú térképen látható potenciális fejlődéstengelyek közül Tiszatenyő a Szolnok nagyvárosi településegyüttes fejlesztési körzetébe tartozik.

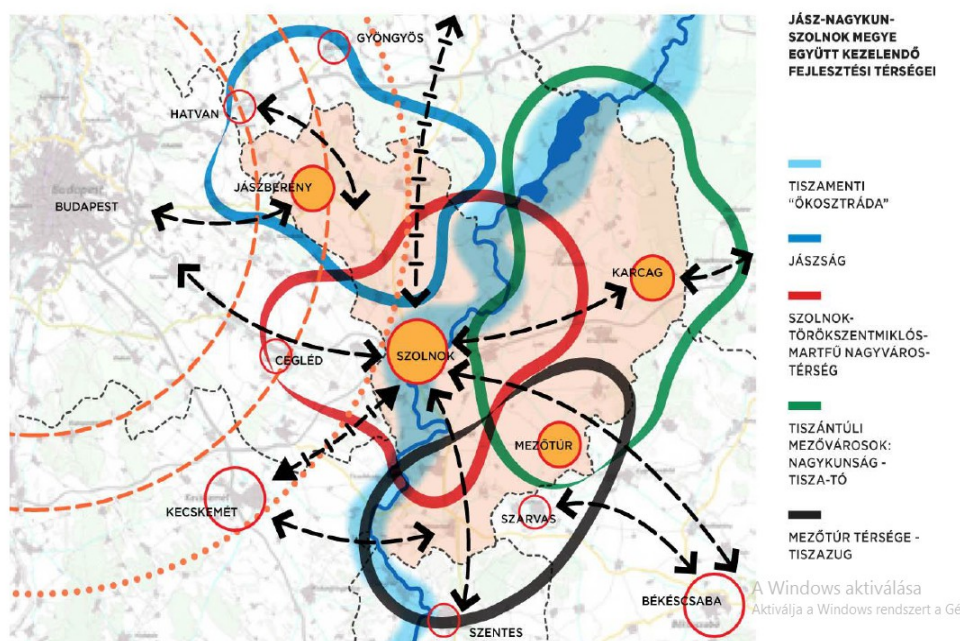

7. térkép: Potenciális fejlődéstengelyek

Jász-Nagykun-Szolnok Megye együttkezelendő térségei:

A 2014 – 2020-as programozási ciklusra való felkészülés során Jász – Nagykun – Szolnok Megye elkészítette a Megyei Stratégiai Programot, Operatív Programot és Integrált Területfejlesztési Programot, amelyek a megye egészét érintő, komplex fejlesztési irányokat tartalmazza. Ezen dokumentumokban került rögzítésre, hogy egyes területi egységeket kiemelten, egy egységként szükséges fejleszteni, segíteni. Az ITP hatályos verzióját Jász – Nagykun – Szolnok Megyei közgyűlése a 21/2018. (IV.26.) közgyűlési határozattal fogadta el, mely rögzíti a megye együttkezelendő térségeit:

- Jászság
- Szolnok – Törökszentmiklós – Martfű térsége
- Nagykunság – Tisza-tavi térség
- Mezőtúr térsége – Tiszazug

8.térkép: JNSZ Megye együttkezelendő térségei

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált Területi Program 2014-2020 (Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 66/2015. (V. 13.) KH számú határozatával)

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Integrált Területi Program 2014-2020 című dokumentum Tiszatenyő Községet a „*Szolnok-Törökszentmiklós-Martfű*” együtt kezelendő térségbe sorolja.

A Szolnok-Törökszentmiklós-Martfű és vonzáskörzetük gazdasági fejlődése a vállalkozások termelési infrastrukturális hátterének (ipari parkok, telephelyek) és technológiai bázisának javításán keresztül valósulhat meg. A fejlesztések kiemelt területeként jelenik meg a gépgyártás, vegyipar és a logisztika, melyek a megye legjelentősebb ágazatai. A vállalkozások eredményesebb piaci szereplését vállalati tanácsadói, marketing és brandképzési programok támogatják, melyek kiegészülnek a Szolnoki Főiskola ipari-gazdasági szereplők, vállalkozások igényeihez igazított speciális képzési programokkal. A dinamikus fejlődés hatására Szolnok, mint „csapágyváros” felfűződik a Budapesti metropolis térséghez és a nemzetközi piacokhoz, a Szolnok – Kecskemét együttműködés (vállalkozások közötti együttműködések, közös termelési,- beszállítói- és logisztikai,- marketingláncok) keretében kiépül a közép-alföldi ipari agglomeráció.

Törökszentmiklós esetében a város hagyományos ágazataira, illetve az ezen tradíciókra épülő ipari arculatra fókuszál (élelmiszeripar, mezőgazdasági gépgyártás, feldolgozóipar). A vállalkozások és a felsőoktatási-kutatói szféra közti K+F és innovációs együttműködések szorosabbá válnak, a Szolnoki Főiskola képzési rendszerének megerősítésével az intézmény a térség szellemi tudásbázisává fejlődik, melyre építenek a gazdasági szereplők.

A térségi üzleti környezet, a termelési infrastruktúra fejlesztése, valamint a vállalkozások sikeres piaci szereplését elősegítő magas minőségű szolgáltatások, vállalati együttműködések (különböző hálózatok, beszállítói láncok) erősítése közép- és hosszútávon a termelékenység és versenyképesség növekedését fokozva multiplikatív hatást fejt ki a beruházási kedvre, ezzel párhuzamosan a foglalkoztatás bővülését eredményezi.

Potenciális kedvezményezett köre: kis- és középvállalkozások, megyei és települési önkormányzatok, önkormányzati vállalatok, Szolnoki Főiskola, civil és nonprofit szervezetek

1.2.5. Helyi fejlesztési stratégia

1.2.5.1. Általános célok:

- A Foglalkoztatási helyzet javítása képzések biztosításával és az esélyegyenlőség szem előtt tartásával
- A vidéki turizmus fejlesztése, új szolgáltatások és új kapacitások kialakításával, létrehozásával, települések együttműködésével és összehangoltságával
- Az épített és természeti örökség megőrzése, falufejlesztés
- Fenntartható és környezetkímélő agrárgazdaság
- A helyi vállalkozások támogatása, együttműködésük, integrációjuk elősegítése, a helyi termékek és szolgáltatások előállításának és marketingjének támogatása
- Önkormányzati szolgáltatások és közösségi közlekedés fejlesztése
- A Foglalkoztatási helyzet javítása képzések biztosításával és az esélyegyenlőség szem előtt tartásával

1.2.5.2. Tiszatényő jelenleg az alábbi társulások tagja:

- Szolnok Térségi Hulladékgazdálkodási Társulás
- Együtt a Térség Összetartásáért Társulás (TOP-5.3.1-16-JN1-17-00008 pályázat keretén belül Kétpó, Tiszatényő, Kengyel, Tiszapüspöki és Szajol részvételével 2023.08.31.-ig)

1.3. A Területrendezési Tervekkel való összefüggések vizsgálata

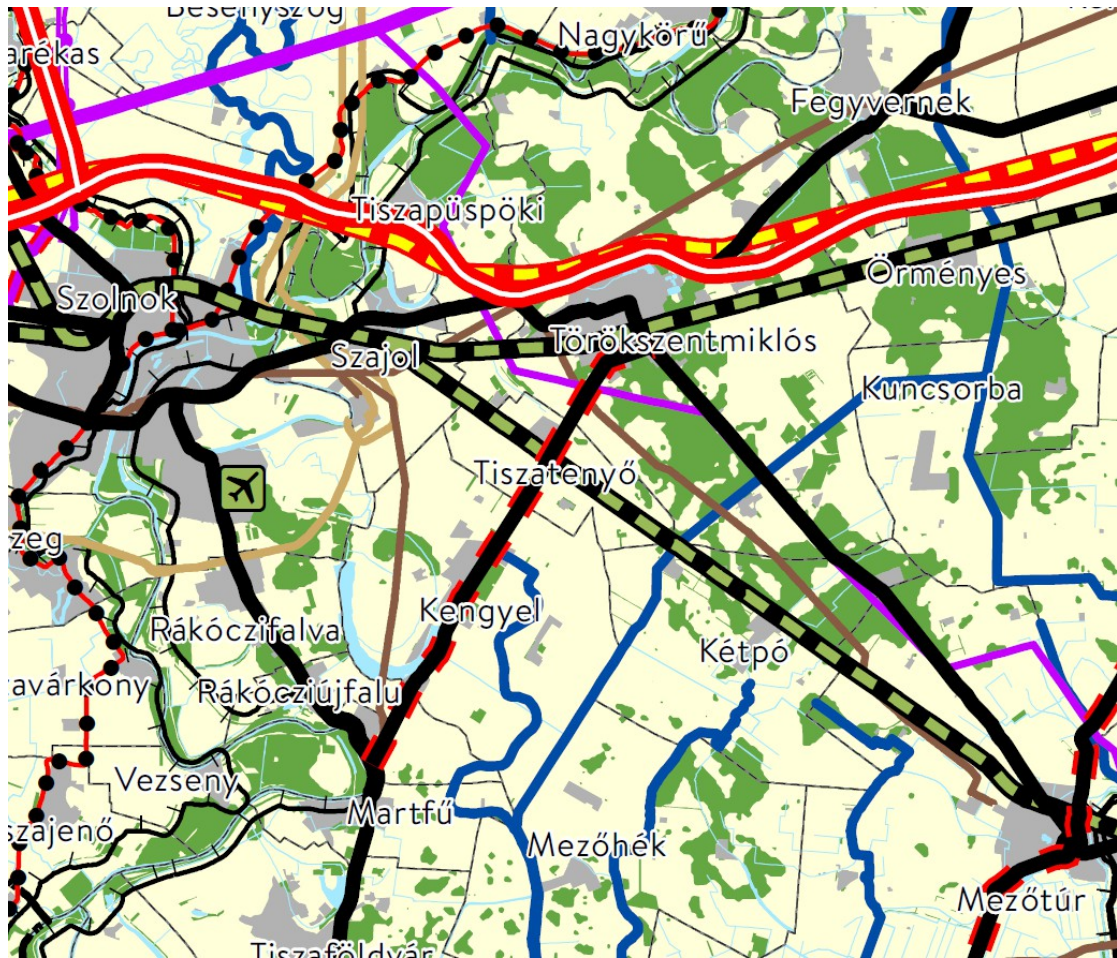
1.3.1 Országos Területrendezési Tervvel való összefüggések

A településfejlesztési koncepciónak összhangot kell mutatnia az Országos Területrendezési Tervvel.

A magasabbrendű területrendezési tervek tervi hierarchia szempontjából az alábbiak:

- Országos Területrendezési terv (2003. évi XXVI. törvénnyel elfogadott Országos Területrendezési Terv 2018. évi módosítása (2018. évi CXXXIX. törvény))
- Megyei Területrendezési terv (a Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Közgyűlés 18 / 2004 (XI.9.) számú rendeletével jóváhagyott, és 10/2011. (IV.29.) KR sz. rendeletével módosított, hatályos Jász – Nagykun – Szolnok Megye Területrendezési Terve (MTrT))

A többször is módosított 2003. évi XXVI. törvény a következőket tartalmazza Tiszatényő Község vonatkozásában:

9. térkép: Magyarország szerkezeti terve (részlet)
 Forrás: OTrT

Az ország szerkezeti terve Tiszatényő Községet

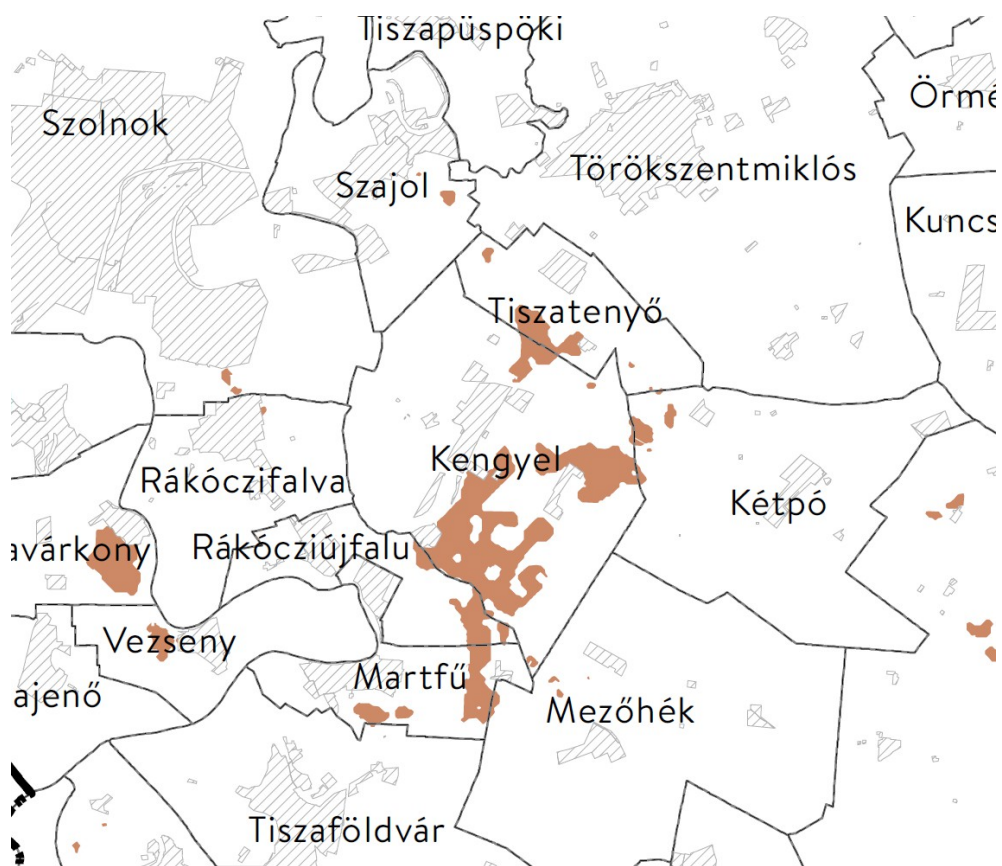
- erdőgazdálkodási térség
- mezőgazdasági térség
- települési térség

országos területfelhasználási kategóriákba sorolja

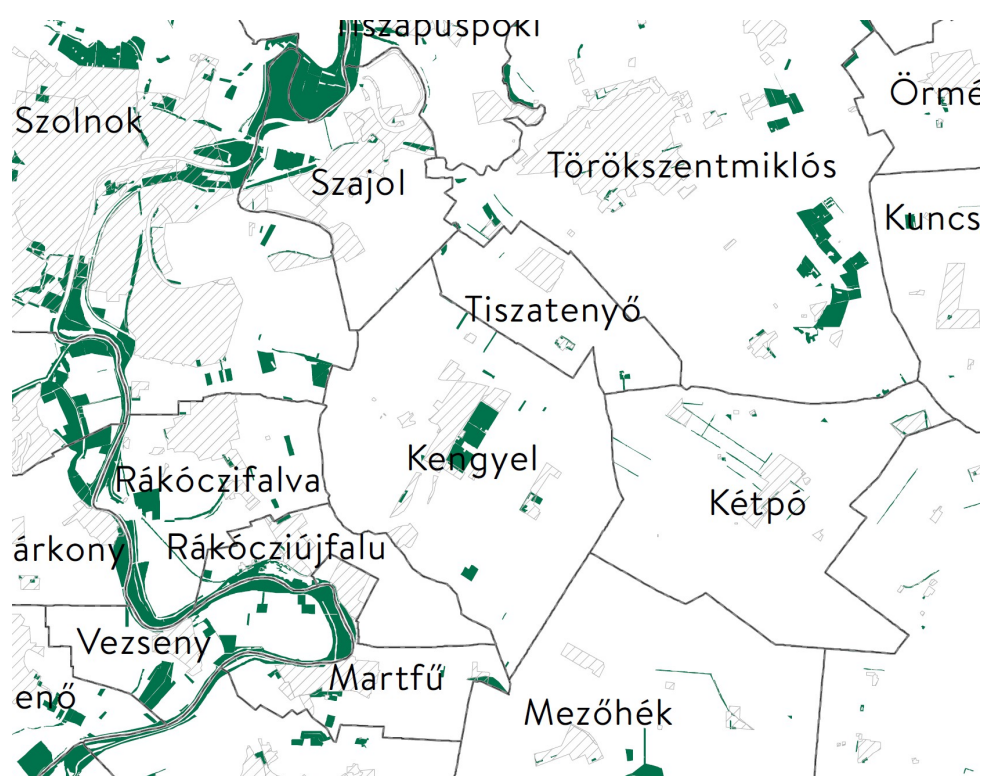
Az országos övezetek közül a település közigazgatási területe az alábbi övezetekbe sorolt:

- kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete
- erdők övezete
- ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete

Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete: A község kis területű része, a külterület délnyugati közigazgatási határán annak közép részén, illetve egy kis terület Szajol irányában.

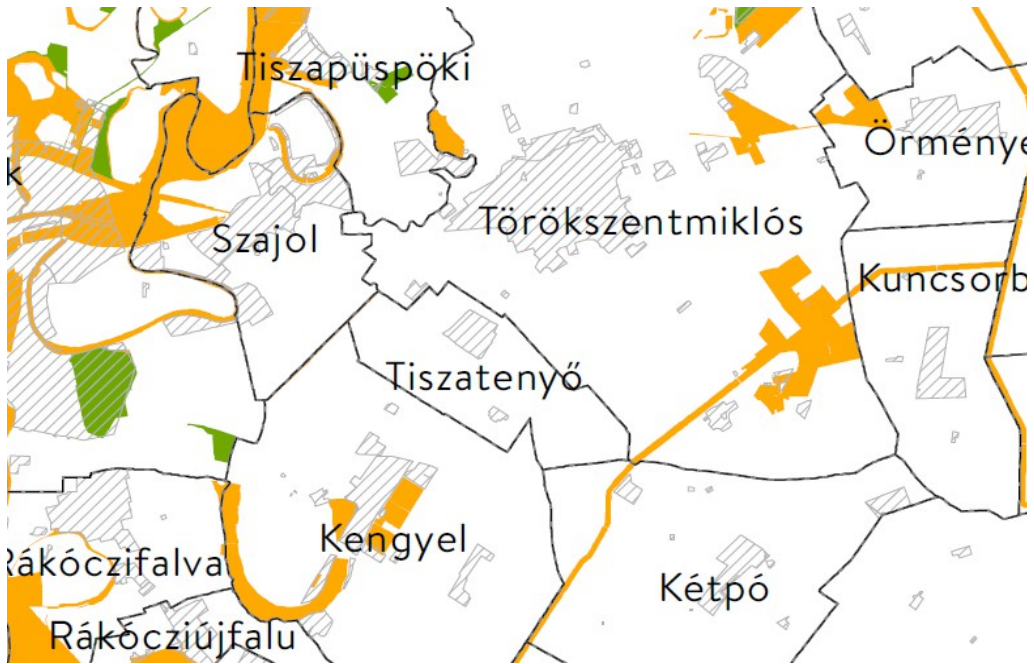
10.térkép: Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

11. térkép: Erdők övezete

Erdők övezete: Kis területek a Szajoli közigazgatási határnál, a település déli részsein.

12. térkép: Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete

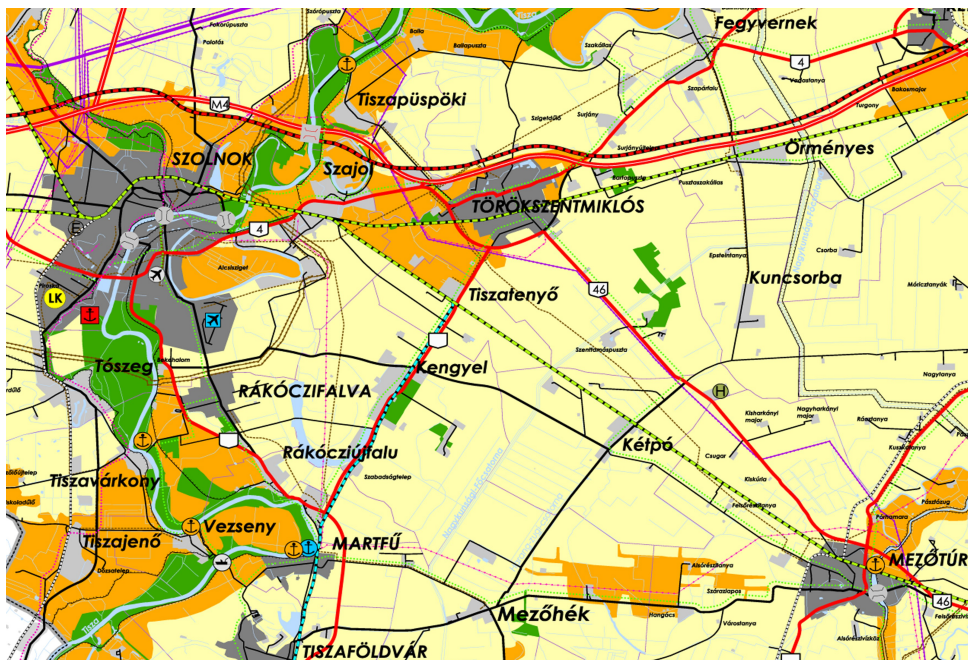

Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete: a Szajoli közigazgatási határ mentén található

Országos műszaki infrastruktúra hálózatból:

- A 120. számú Budapest – Szolnok – Békéscsaba - Lökösháza vasúti fővonal áthalad a település közigazgatási területén.

1.3.2. Jász – Nagykun – Szolnok Megye Szerkezeti Tervvel való összefüggések

13. térkép: J-N-Sz megyei szerkezeti terv (részlet)

Jász-Nagykun-Szolnok Megye hatályos Területrendezési Terve (MTrT) a település közigazgatási területét az alábbi térségi területfelhasználás érinti:

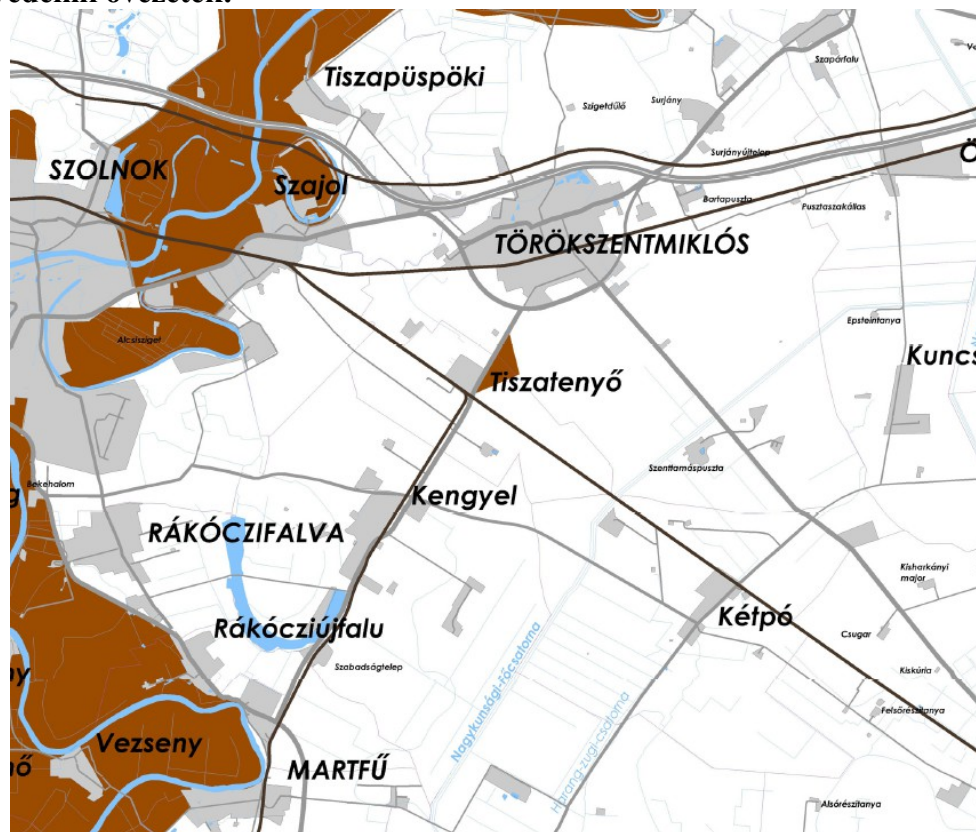
A térszerkezeti terv a település egészét vagy annak egy részét az alábbi térségi területfelhasználásba sorolja:

- Mezőgazdasági térség
- Erdőgazdálkodási térség
- Hagyományosan vidéki települési térség

A **megyei övezetek** közül a település közigazgatási területe az alábbi térségi övezetekbe sorolt:

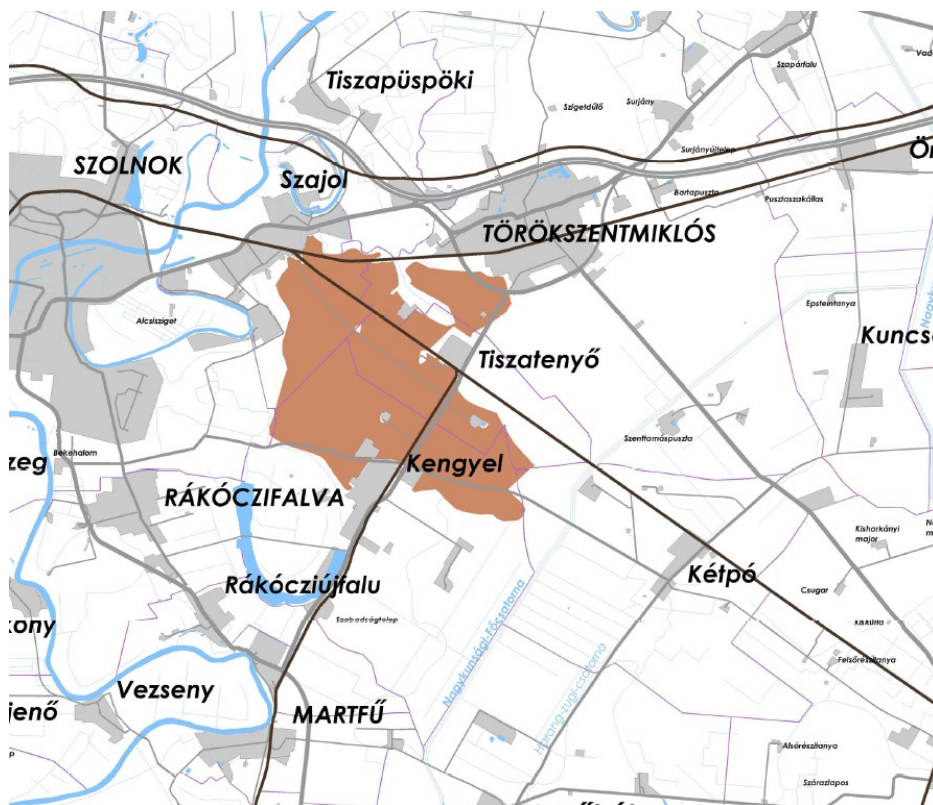
- tájképvédelmi övezetek
- kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete
- kiváló termőhelyi adottságú erdő övezete
-

Tájképvédelmi övezetek:

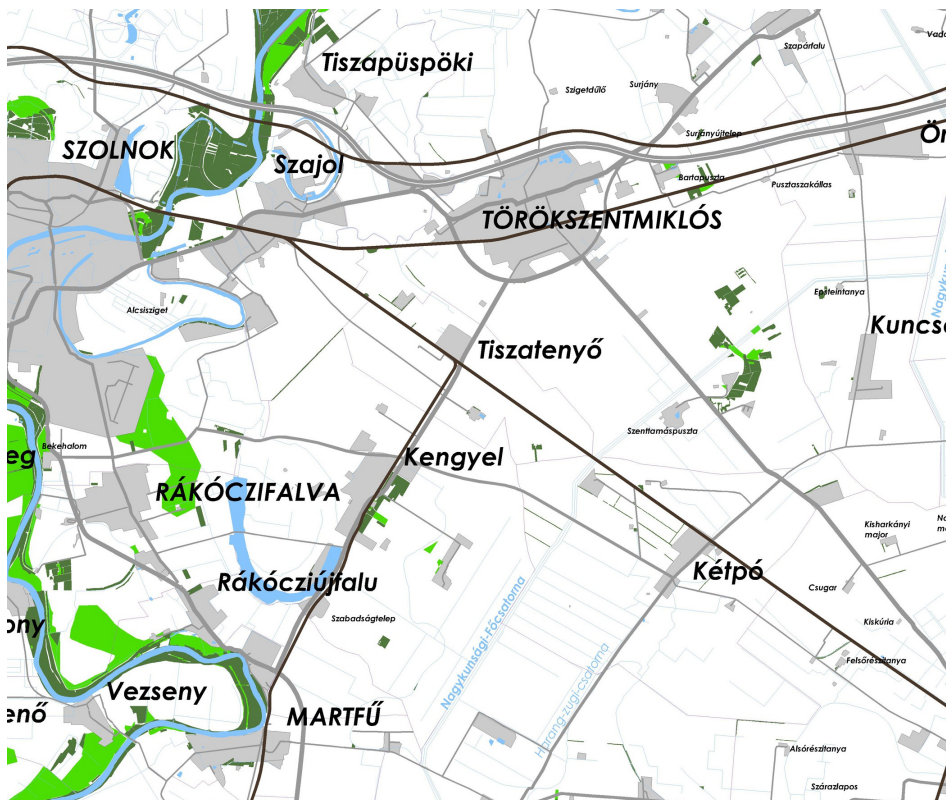

14.térkép: Tájképvédelmi övezetek

Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete: A külterület jelentős része a Szajol és Kengyel községekkel határosan.

15. térkép: Kiváló termőhelyi adottságú szántók övezete

16. térkép: Erdők övezete

Erdők övezete: Három kis terület a Szajoli közigazgatási határnál illetve a település déli részén

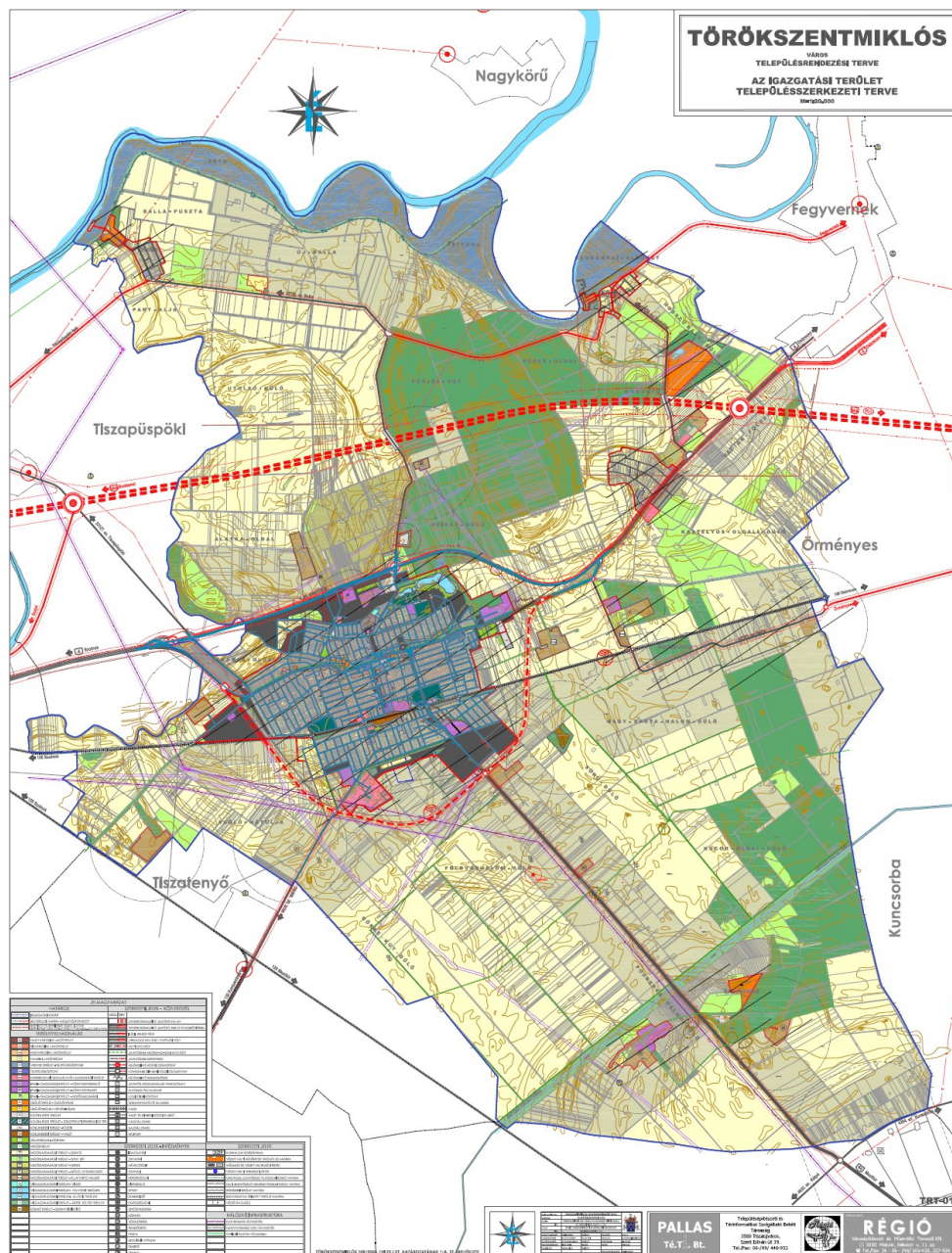
1.4 A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek Tiszatenyő Község fejlesztéseit befolyásoló megállapításai

Tiszatenyő Község az alábbi településekkel határos: Törökszentmiklós, Szajol, Kétpó és Kengyel. Megállapítható, hogy a szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek nincs Tiszatenyő Község fejlesztését befolyásoló megállapítása.

- **Törökszentmiklós Településrendezési Terve:**

Törökszentmiklós hatályos Településrendezési Tervét a Településcsoporthoz tartozó Térinformatikai Szolgáltató Bt. (Tiszaújváros, Szent István u. 39.) készítette 2005 évben. Elfogadó rendelet száma: 21/2005.(VI.24.).

Tiszatenyő közigazgatási határa mentén erdő és mezőgazdasági területek találhatók. A terv olyan fejlesztést, mely közvetlenül hatással lenne Tiszatenyő Községre, nem tartalmaz.

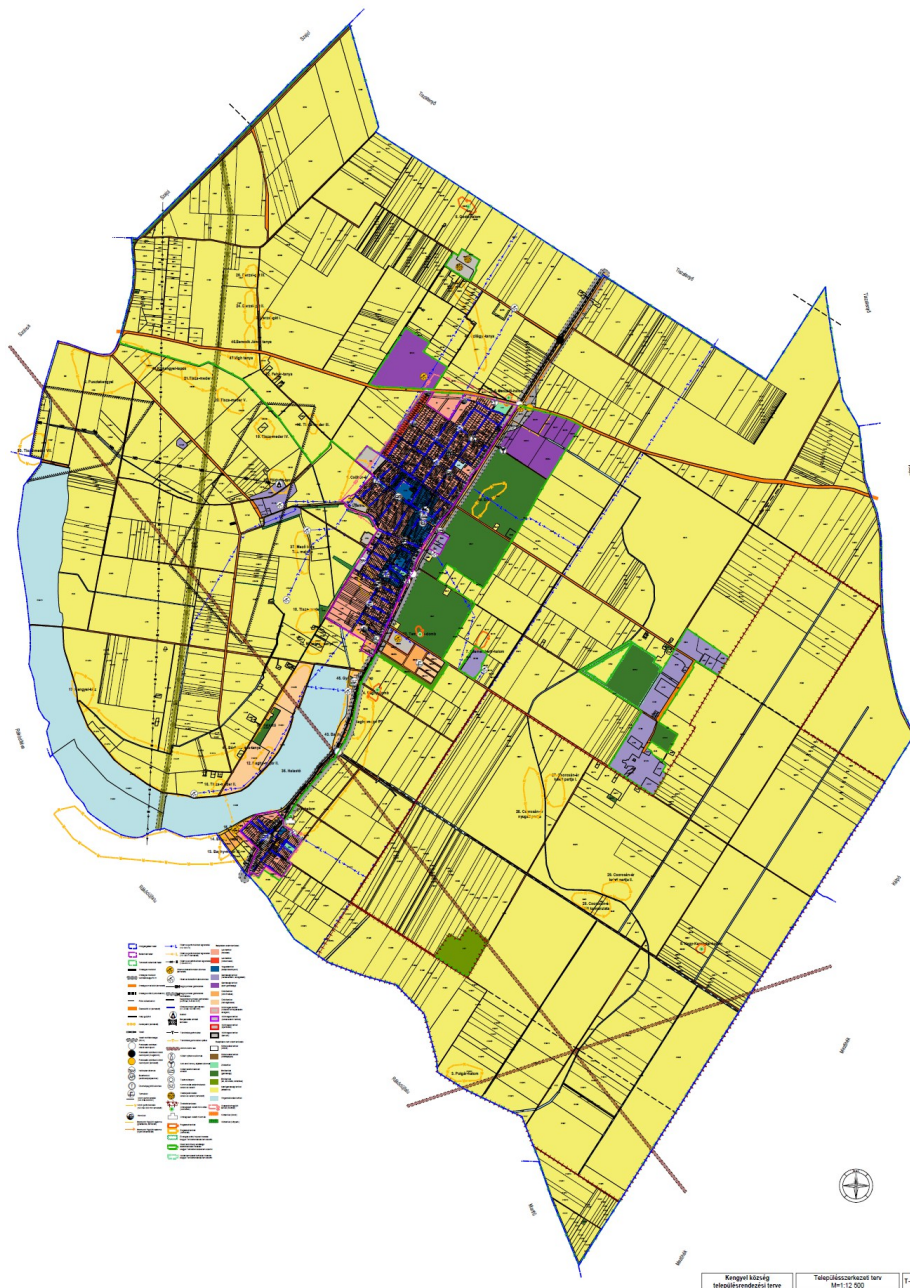

17. térkép: Törökszentmiklós településszerkezeti terve

- **Kengyel** Településrendezési Terve:

Kengyel hatályos Településrendezési a Babilon Istar Kft. (1096 Budapest, Sobieski János utca 15/c. 1/4.) készítette 2005-2006 évben. Elfogadó rendelet száma: 2/2006 (II.16.)

Tiszatenyő közigazgatási határa mentén mezőgazdasági területek találhatók. A terv olyan fejlesztést, mely közvetlenül hatással lenne Tiszatenyő Községre nem tartalmaz.

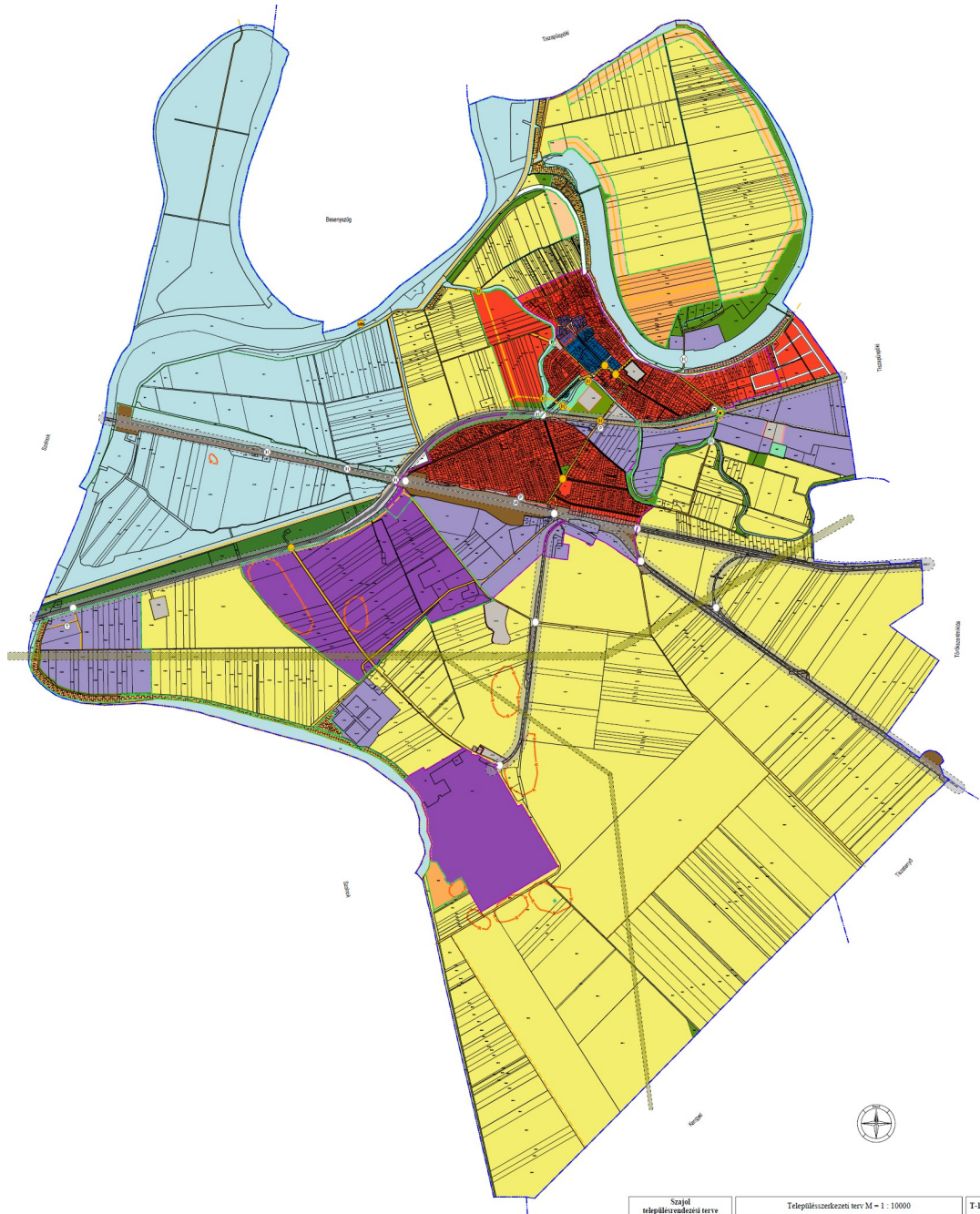

17. térkép: Kengyel településszerkezeti terve

- **Szajol** Településrendezési Terve:

Szajol hatályos Településrendezési tervét A Babilon Bt. (5300 Karcag, Kiss Antal utca 4.) készítette 2002-2003 évben. Elfogadó rendelet száma: 17/2003.(XII.11.)

Tiszatenyő közigazgatási határa mentén mezőgazdasági területek találhatók. A terv olyan fejlesztést, mely közvetlenül hatással lenne Tiszatenyő Községre nem tartalmaz.

18.térkép: Szajol településszerkezeti terve

- **Kétpó Településrendezési Terve:**

Kétpó hatályos Településrendezési Tervét a Településrendezési és Műszaki Társulás (Szolnok, Kossuth L. u. 2) készítette 2006 évben. Elfogadó rendelet száma: 15/2006.(X.06.)

Tiszatenyő közigazgatási határa mentén mezőgazdasági területek találhatóak. A terv olyan fejlesztést, mely közvetlenül hatással lenne Tiszatenyő Községre nem tartalmaz.

1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása:

1.5.1. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény rögzíti, hogy az „Önkormányzati településfejlesztési döntés” alatt az alábbiak értendők: a települési érdekek érvényre juttatása céljából a település fejlődésének alapvető lehetőségeit és irányait meghatározó, a település természeti adottságaira, gazdasági, szociális-egészségügyi és pénzügyi szempontjaira épülő településfejlesztési elhatározás.

Tiszatenyő Község nem rendelkezik Integrált Településfejlesztési Stratégiával, és nem is tervezi ennek elkészíttetését.

2017. évben készült el a településképi arculati kézikönyv és a településképi rendelet: Tiszatenyő község településképi védelméről szóló 2/2018. (III.1.) Önk. rendelete; 14/2019. (II.28.) Önk. határozat a Település Arculati Kézikönyvről.

A település egy hatályos településfejlesztési döntéssel rendelkezik, melyben a Képviselő-testület döntött új településrendezési terv elkészítéséről.

A döntést indokolta a település településfejlesztési koncepciója és településrendezési terve jóváhagyása óta eltelt időtartam társadalmi- gazdasági- közigazgatási változásai, a törvényi kötelezettség, mely a 314/2012. (XI.8.) kormányrendeletben nevesíti a településrendezési terv készítési kötelezettségét.

1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések:

Tiszatenyő Község Önkormányzata az alábbi hatályos településfejlesztési döntéssel rendelkezik:

- 95/2017. (IX.4.) Képviselő - testületi határozat új, teljes közigazgatási területre készülő településrendezési eszközök készítéséről

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 30/A § szerint a települési önkormányzat egyes településfejlesztési célok megvalósítására településrendezési szerződést köthet az érintett telek tulajdonosával, illetve a telken beruházni szándékozóval. Tiszatenyő Község jelen településrendezési eszközök készítéséhez nem kötött településrendezési szerződést.

1.6. Településrendezési tervi előzmények vizsgálata

1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök

Tiszatenyő Község jelenleg hatályos településrendezési terve az Épített Környezet alakításáról és védelméről szóló törvény (1997. évi LXXVIII. törvény) alapján 2006-ban került jóváhagyásra. A településszerkezeti tervet 1/2006. (I.26.) számú Képviselő – testületi határozattal, a helyi építési szabályzatot pedig a 1/2006. (II.03.) számú rendelettel hagyta jóvá Tiszatenyő Község Önkormányzatának Képviselő-testülete.

A településrendezési terv 2017-ben módosításra került.

1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek

A településszerkezeti terv az alábbi fejlesztéseket jelölte ki (funkciójában megváltozott területek):

- *önkormányzati tulajdonú telkeken biztosítani a lakosság lakásépítési igényeit* – a kijelölt építési telkek száma túlméretezettnek bizonyult, a lakosság számának fogyásával az építési kedv is esett, az elmúlt 10 évben alig épült új lakóház
- *a létesítendő szennyvíztelep helyének kijelölése* – a telep megvalósult
- *a horgásztó környezetének kialakítása* - megtörtént
- *községi köztemetőhöz jelentős tartalékterület kijelölése* – kiderült, hogy nincs rá igény túlzott volt a tartalékterület méretének meghatározása
- *gazdasági területeket jelölt ki* – ezek egy részén működő mezőgazdasági üzemek működnek, illetve további gazdasági terület kijelölésére van igény
- *a község zöldfelületeinek növelése* – részben megvalósult, további zöldfelület kialakítás van folyamatban az iskola környezetében
- *a 2017. évi tervmódosítás célja egy Vágópont építés lehetőségének megteremtése volt* – a beruházás még nem valósult meg

1.7. A település társadalma

1.7.1. Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség

1.7.1.1. Demográfia, népeség

A demográfiai trendek elemzéséhez alapvetően kettő, az adott település lakosságszámát tartalmazó fogalom rögzíthető:

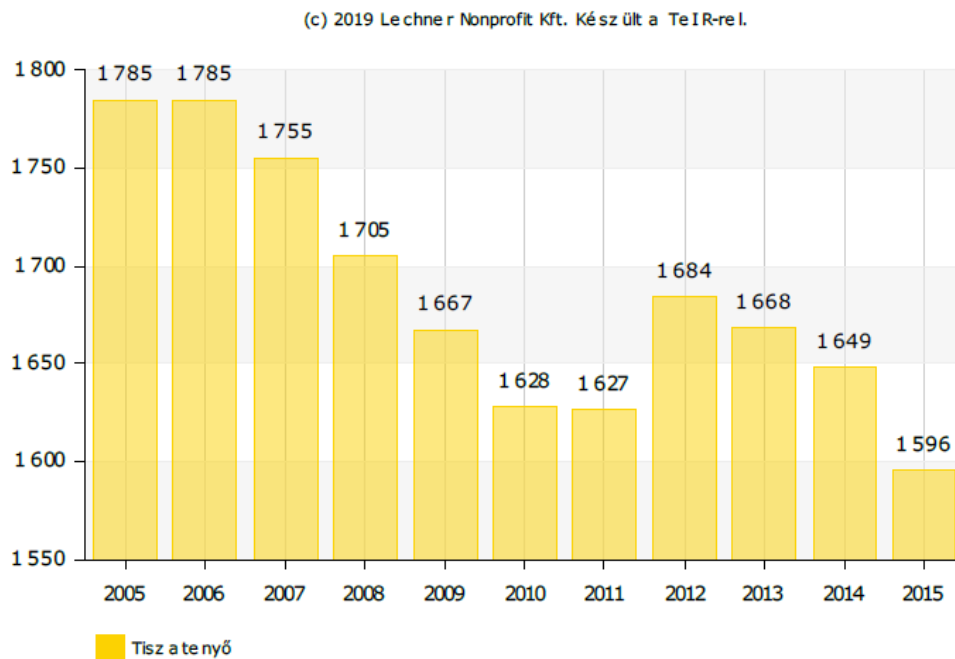
Állandó népesség: az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek adatait tartalmazza, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk). Ebbe a csoportba tartoznak azok a személyek is, akik valamilyen okból (munkavállalás, tanulás, diplomáciai, kereskedelmi tudományos megbízás teljesítése, stb.) az eszmei időpontban átmenetileg külföldön tartózkodnak, de bejelentett lakhelyük az adott területen volt.

Lakónépesség: A lakónépességbe azok a személyek tartoznak, akiknek egyetlen lakhelyük az összeírás helyén illetve ha több lakóhellyel rendelkeznek, az összeírás helyét tekintik életvitelszerű lakóhelyüknek, éjszakai pihenésüket általában, a hét nagyobb részében ott töltik.

Az állandó népesség és a lakónépesség közötti különbségtétel egyes mutatók pontosabb értelmezése esetében szükséges, így Tiszatenyő népességének bemutatásakor minden egyes elemzési szempontnál törekszünk rögzíteni, hogy a nevezett mutatók közül melyre vonatkozik az adott elemzés.

Az ezredfordulót követően Jász – Nagykun - Szolnok megye népességvesztésének üteme mind a megelőző évtized megyei üteméhez képest, mind pedig az ezredfordulót követő országos ütemhez képest rendkívül felgyorsult, s napjainkhoz közeledve egyre gyorsul. 10 év alatt 8 százalékkal esett vissza a népesség. Ez az ütem az országosnak mintegy négyszerese, a megelőző évtized megyei népességcsökkenésének pedig közel hétszerese. A megye népességvesztésének felgyorsulását elsősorban a belső migrációs tendenciák felerősödése, a lakosság egyre tömegesebbé váló elvándorlása okozta. Kisebb részben pedig a természetes demográfiai folyamatok alakulása: az élveszületések számának az országos ütemet meghaladó, a halálozások gyakoriságának pedig az átlagos ütemtől elmaradó csökkenése idézte elő.

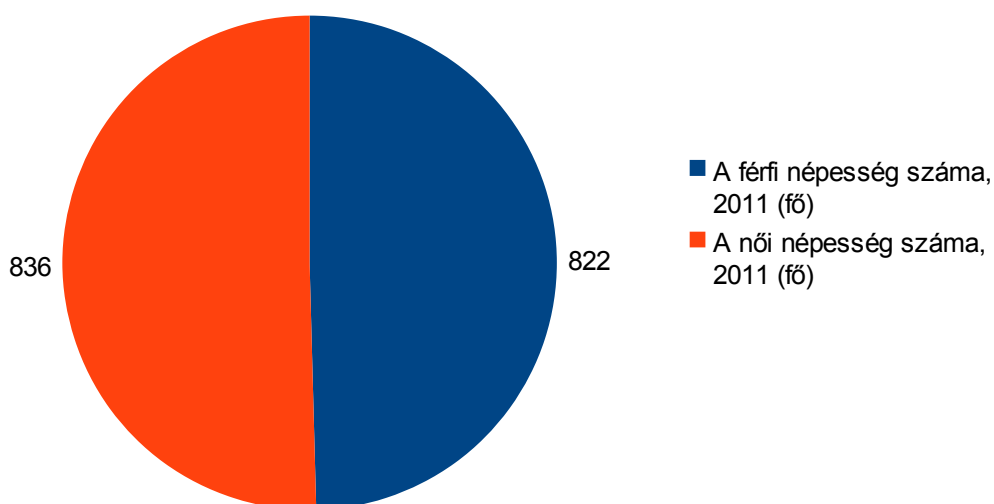
Tiszatenyő Község lakónépessége 2019. áprilisában 1663 fő volt. A település lakónépessége 2005-2011 között folyamatosan csökkent. 2012 évben történt lakosságszám emelkedést beköltöző családok okozták, majd ezután ismét csökkenés figyelhető meg.

1. ábra: Lakónépesség száma az év végén (fő)

A község népsűrűsége a 2017. évi adatok alapján 71,71 fő/km², ami 2005 évi 80,46%-hoz képest 10,87 %-kal kevesebb a népesség csökkenésének eredményeként.

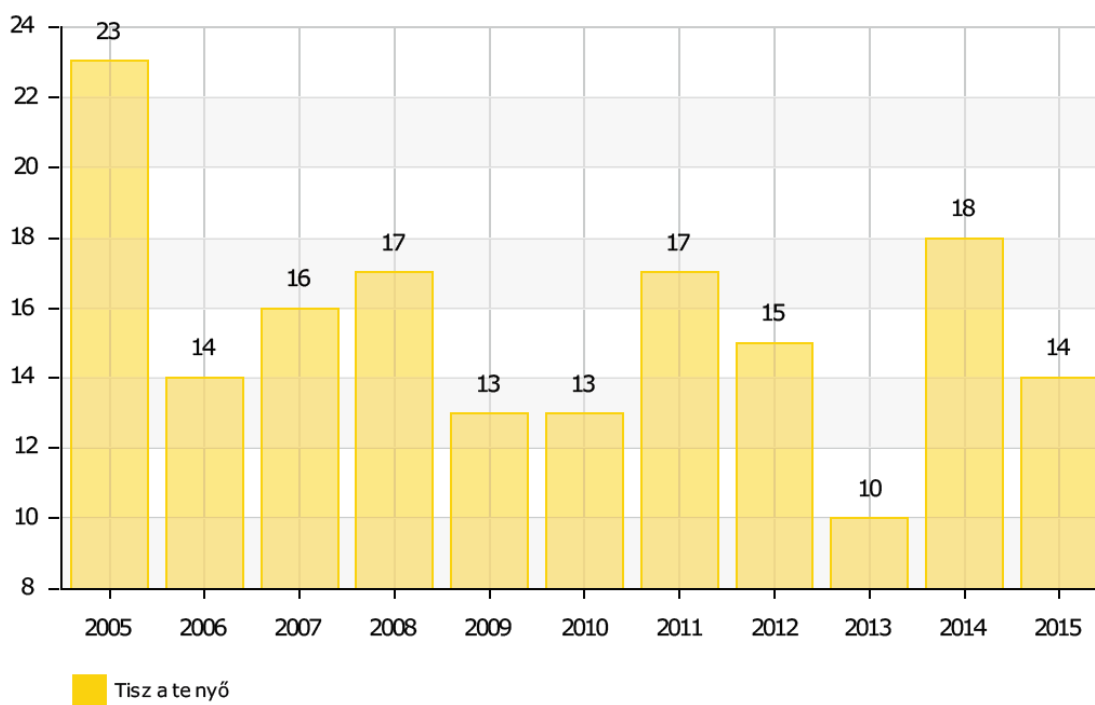
Népesség nemek szerint (2011)

2. ábra: Népesség nemek szerinti megoszlása 2011 év.

A lakónépesség nemenkénti megoszlása – hasonlóan a Magyarországra érvényes átlaghoz – a nők minimális többségét mutatja, a 2011. év végi adatsorok szerint a nők száma: 836, míg a férfiaké 822 volt adott évben.

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-re.

3.ábra: Az élveszületések és a halálozások különbsége ezer lakosra vetítve

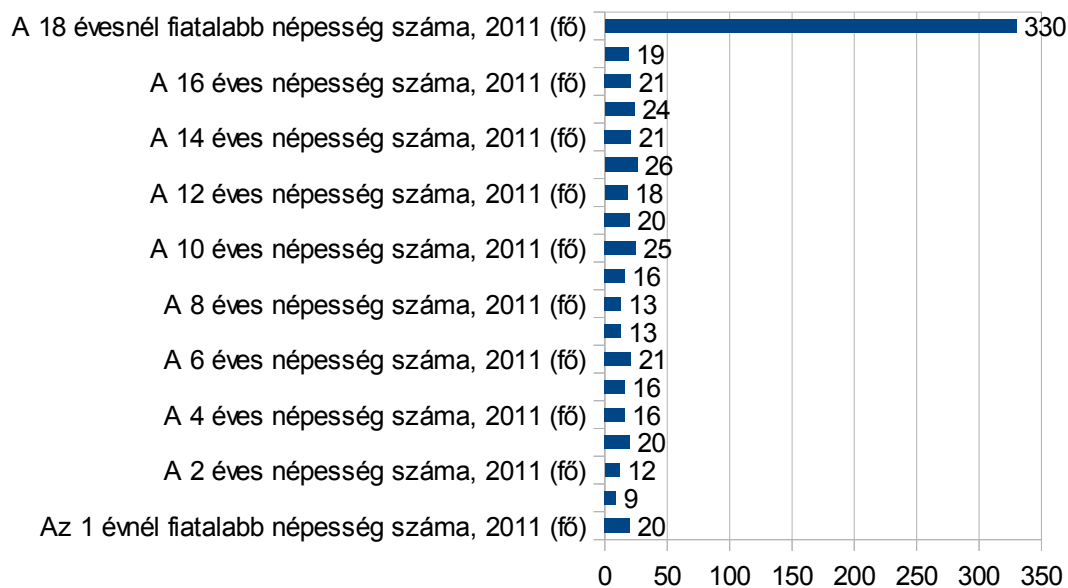
Az öregségi mutató számításakor az adott területen lakóhellyel rendelkező 60-x éves személyek számát vetítjük a száz 0-14 évesre. Két népszámlálás között továbbvezetett adat az évenkénti természetes népmozgalmi (születés, halálozás, házasságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat, válás) és vándorlási (belföldi, nemzetközi) statisztikák adatai alapján kerül számításra.

Az ezredfordulót követően felgyorsult és az azonos időszak országos dinamikáját is meghaladóan alakult a megye lakosságának előregedése. 2001-ben az ún. öregedési index országos szinten még 100 alatt maradt, vagyis több volt a gyermekkorúak száma az össznépességén belül, mint az időskorúaké.

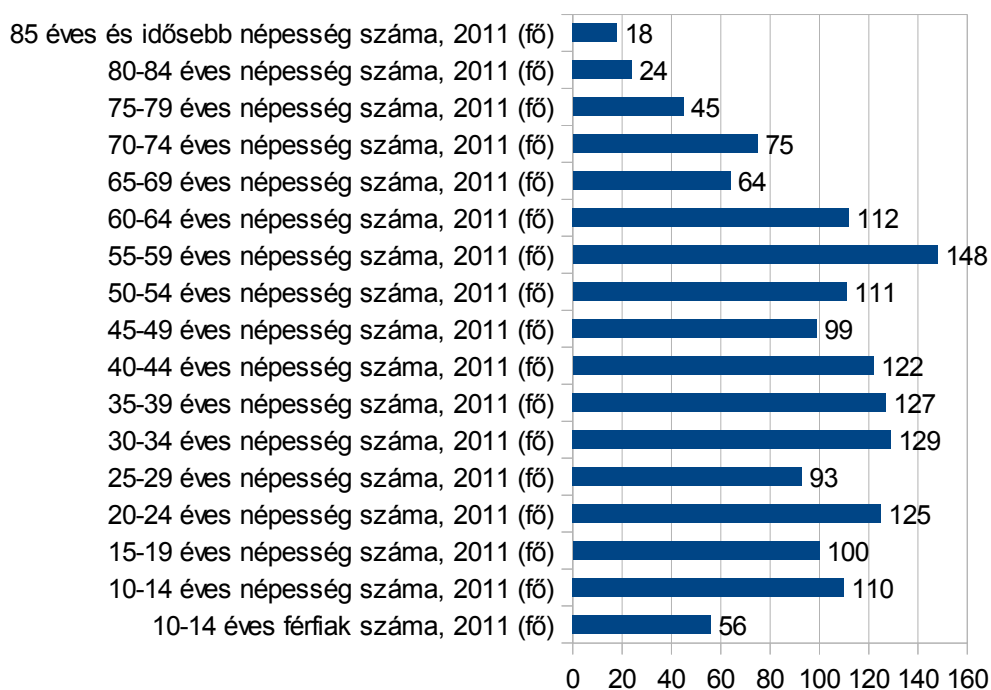
Jász-Nagykun-Szolnok megye akkor még az országosnál kedvezőbb mutatóval rendelkezett ezen a téren. Az elmúlt évtizedben azonban 88,1-ről, 121,5-re romlott a megye öregedési indexe, mialatt az országos mutató 91,3-ról, 116,6-ra változott.

A „Természetes szaporodás, fogyás” mutató ezrelék értékben rögzíti az élveszületések és a halálozások különbségét (ezer lakosra vetítve). Tiszatenyő esetében – a község népességének 2005-2012 évek körüli időszakban tendenciaszerű csökkenésének egyik alapvető okaként – kevesebb az élveszületések, mint a halálozások száma, mely fajlagosan szignifikánsan kedvezőtlenebb értéket vesz fel, mint az országos átlag. A 2012 évben a községbe beköltözők emelték a lakosság létszámát, de a fogyási tendenciát nem állította meg. A település öregedő korfával rendelkezik, értelemszerűen a gyermekvállalási korban lévők aránya is alacsony, mely egyértelmű indoka a lehet a további fogyásnak.

18 évesnél fiatalabb korosztály eloszlása (2011)

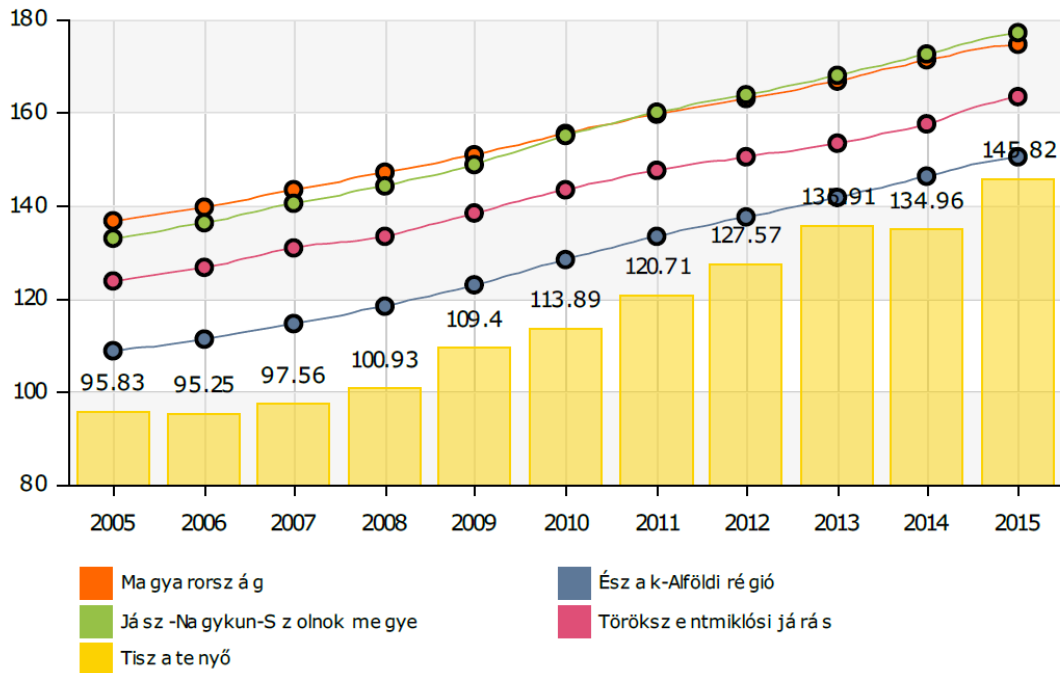
10 évesnél idősebb népesség eloszlása (2011)

4.ábra Korosztályok eloszlása

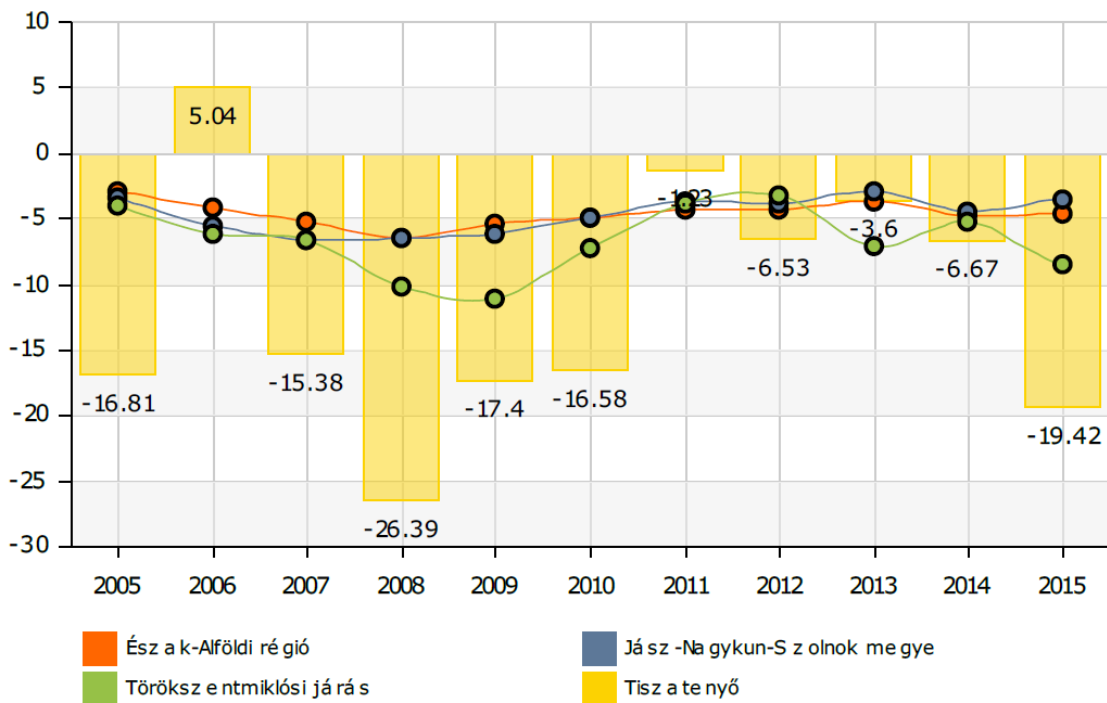
Állandó népességből a 100 0-14 évesre jutó 60-x évesek száma

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-re.

5.ábra: Öregedési mutató

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-re.

6.ábra: Vándorlási mutató

A „Vándorlási egyenleg” az adott közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők és az onnan másik közigazgatási egységbe állandó vagy ideiglenes jelleggel bejelentkezők számának különbözetét mutatja (ezer lakosra vetítve). Tiszatenyő esetében a község népesség csökkenése hektikusnak mondható, de összességében, a 2005 évet leszámítva különböző mértékben, de mindig fogyott, többen hagyják el a község, mint ahányan érkeznek a településre.

Megállapítható, hogy a járási és a községi adatok jelentősen kedvezőtlenebb képet mutatnak a megyei és országos adatokhoz képest. Az adatok alapján hangsúlyozható, hogy a népességfogyás egyik meghatározó oka a lakosság természetes fogyása.

Összességében elmondható, hogy a település demográfiai tendenciáinak alakulása a negatív irányban mozog. A csökkenés egyrészt a vándorlási veszteségnek, másrészt a természetes fogyásnak köszönhető, de a település korstruktúrája is előre vetíti, hogy a község elöregedése is problémát jelent. Ez hosszútávon jelentős rontja a település versenyképességét, ennek kompenzálására a szuburbanizációs folyamatok felerősödése révén lenne lehetőség, amely a fenti adatok figyelembevételével egyelőre és továbbra is megkérdőjelezendő.

1.7.1.2. Nemzetiségi összetétel:

A településen jelenleg nincs kimutatható nemzetiségi lakosság. 2011 évi adatok szerint nem volt egy nemzetiségi lakos sem a településen.

Az adatok alapján elmondható, hogy etnikai szegregáció nincs a településen.

A KSH által lehatárolt szegregátumok nem nemzetiségi alapúak, hanem az úgynevezett szegregációs mutató alapján kerültek beazonosításra. A KSH adatszolgáltatása szerint szegregátum nincs a településen, így probléma megoldást sem igényelnek.

1.7.1.3. Képzettség:

A lakosság iskolai végzettségére vonatkozóan a KSH a népszámlálások alkalmával gyűjt információt. A 2011-es népszámlálás tekinthető a legfrissebb, más területi szintekkel összehasonlítható adatforrásnak. A népesség átlagos képzettségi színvonala ugyancsak a felzárkózás irányába mozdult el, de a magasabban képzett népesség arányának növekedése elmaradt az országos ütemtől. A bérköltések a megyében elmaradnak az országos átlagtól, amíg 2011-ben a teljes munkaidőben foglalkoztatottak átlagos havi munkajövedelme Jász-Nagykun-Szolnok megyében 173 eFt volt, addig országosan 218 eFt. A nagyobb városokban a munkaerő felkészültsége megfelelő (talán a műszaki végzettségű szakemberek hiányoznak), de a rurális térségekben alacsony az iskolai végzettség és hiányos a szakképzettség.

Az adatok alapján rögzíthető, hogy Tiszatenyő Község népességének iskolázottsága a „legalább általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya”, „a legalább középiskolai érettségivel rendelkezők”, valamint az „egyetemi vagy főiskolai oklevéllel rendelkezők” mutató vonatkozásában jelentősen elmarad a megyei és országos szinttől. Emellett „az általános iskola első évfolyamát sem végezte el” mutató esetében is kedvezőtlenebbek a 2011-es adatok a megyei és országos mutatónál. Ezzel együtt látható, hogy a 2001 évi adatokhoz képest az „általános iskola első évfolyamát sem végezte el” és a „egyetemi vagy főiskolai oklevéllel rendelkezők” csoportokban visszaesés tapasztalható.

Adattípus	2001 (%)	2011 (%)	Változás 2011/2001 viszonylatában (%)
általános iskola első évfolyamát sem végezte el	1,2	1,1	-0,1
megyei	0,8	0,7	-0,1
országos	0,7	0,6	-0,1
15-X éves korosztályban legalább általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya (városi)	78,2	88	9,8
megyei	85,0	92,8	7,8
országos	88,8	95,1	6,3
18-X éves korosztályban legalább középiskolai érettségivel rendelkezők aránya (városi)	13,1	19,4	6,3
megyei	30,5	40,0	9,5
országos	38,2	49,0	10,8
24-x éves korosztályban egyetemi vagy főiskolai oklevéllel rendelkezők aránya (városi)	3,5	2,9	-0,6
megyei	8,9	13,3	4,4
országos	12,6	19,0	6,4

1.sz. táblázat iskolai végzettségről

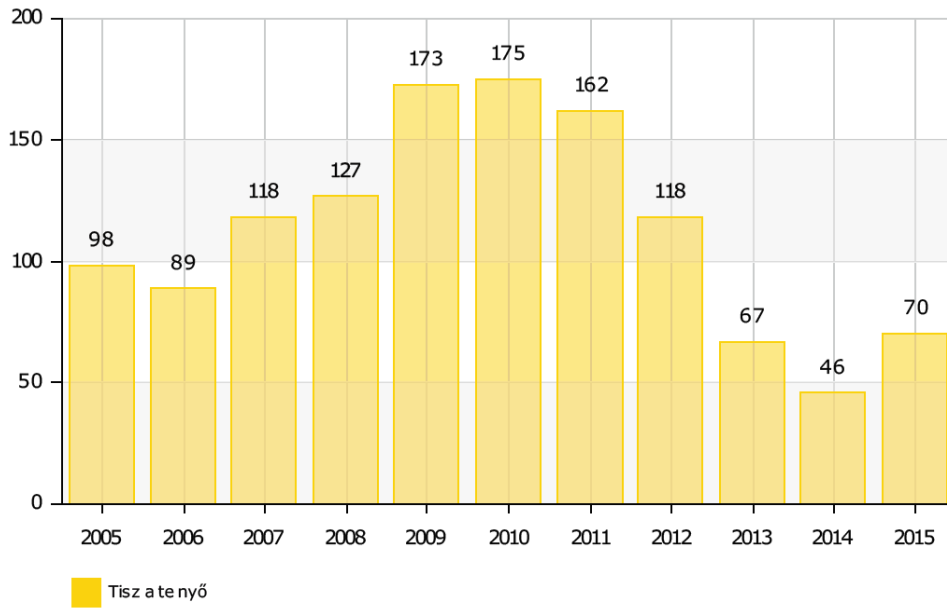
A megye és így Tiszatenyő Község lakosainak iskolázottsági, képzettségi viszonyainak az országosnál lényegesen kedvezőtlenebb alakulásában lényegi összefüggés mutatható ki a változás és a munkamegosztás hierarchikus szerkezetének változása (a vezető állású- és értelmiségi foglalkozási státuszok kínálatának beszűkülése) és a vándorlási intenzitása között, ami azt sejteti, hogy a megfelelő munkamegosztási státuszok hiányában más képzettségi rétegeknél tömegesebbé vált a felsőfokú végzettségűek, az értelmiségiek elvándorlása, továbbá be- ill. visszaköltözésének elmaradása.

Kedvező folyamatoknak tűnik a megyei és járási foglalkoztatottsági paktumok létrejötte, amely a helyi képzések piaci igényeknek megfelelő kialakítását célozzák.

1.7.1.4. Foglalkoztatottság

A munkaképes korú népesség a településen jelenleg 1172 fő. A regisztrált munkanélküliek száma a településen az elmúlt években a 2009.-2011. esztendőkből volt a legmagasabb.

Regisztrált munkanélküli az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és akit az illetékes kirendeltség álláskeresőként nyilvántart. A hivatalos adatbázisok alapján az elmúlt években az alábbiak szerint alakult a regisztrált munkanélküliek száma Tiszatenyő városában.

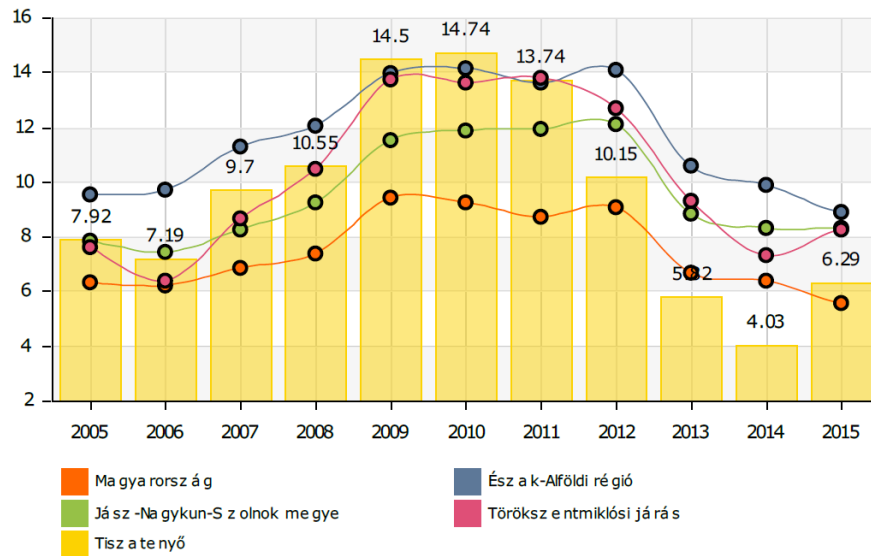

7.sz. ábra: Regisztrált munkanélküliek száma

A nyilvántartott álláskereső aránya a munkaképes korú népesség százalékában a Jász-Nagykun-Szolnok megyei járásközpontok és a magyarországi átlagot is meghaladóan rossz volt a településen 2011 évig. 2013 év óta javult a helyzet.

Munkanélküliségi ráta (százalék)

Regisztrált munkanélküliek száma száz 15-59 éves állandó lakosra.

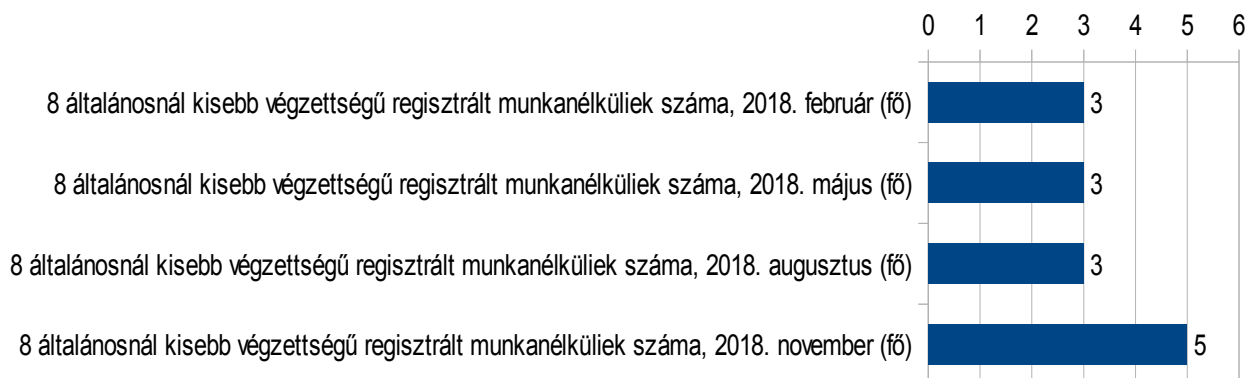
8.sz. ábra: Nyilvántartott álláskereső aránya a munkaképes lakosság százalékában (%)

A munkanélküliségi adatokat az elmúlt időszak vonatkozásában az alábbi táblázat tartalmazza a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatszolgáltatása alapján.

	Nyilvántartott össz. (Fő)	Foly.nyilv. hossz>365 nap (Fő)	Járadék tip.ell. (Fő)	Segély tip.ell. (Fő)	Munkav. korú népes. fő*	Relatív mutató (%)
2015. 08. 20-i állapot szerint	79	9	13	1	1271	6,22
2016. 09. 20-i állapot szerint	53	13	8	2	1262	4,2
2017. 10. 20-i állapot szerint	53	9	7	6	1234	4,29
2018. 01. 20-i állapot szerint	48	9	8	7	1216	3,95
2018. 12.. 20-i állapot szerint	66	11	13	13	1216	5,43
2019. 07. 20-i állapot szerint	68	17	13	14	1194	5,7

2. táblázat: Munkanélküliségi adatok

Folyamatosan jelen van a multinacionális cégek elszívó hatása, valamint az ország más részeiből érkező munkáltatók is megjelentek toborzás céljából.

9.sz. ábra: Legfeljebb 8 általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek aránya (az aktív korúak százalékában)

A településen jelentős azon 50-55 éves korú nők aránya, akik nem rendelkeznek jövedelemmel, viszont a munkaügyi központ regiszterében szerepelnek. A munkanélküliség egyik oka, hogy az iskolai végzettségük alacsony (8 általános) vagy olyan szakképesítéssel rendelkeznek, mely elavult. (pl.: szövönő, virágkötő).

A településen a munkalehetőség elenyésző számú. A foglalkoztatottság nagyobb részét a közfoglalkoztatás teszi ki, ahol az önkormányzatnál és intézményeiben látnak el feladatot. A 2013-2014 évtől a létszám a harmadára csökkent, mert a minimálbér és a garantált bérminimum megemelkedése miatt sokan kiváltak a közfoglalkoztatási programból, regisztráltatták magukat, mint munkanélküli és mellette feketén foglalkoztatotti munkát

vállaltak. Ugyanakkor jelentős számban kaptak munkalehetőséget a nyugdíj előtt álló munkanélküli emberek.

Jelen helyzetben az alacsony iskolai végzettségű, minimálisan motiválható emberek maradtak a közfoglalkoztatás világában, kikkel az eredeti elképzeléssel ellentétben nem lehet értékteremtő munkát végezni.

A településen a közfoglalkoztatásban részt vevők száma az alábbiak szerint alakult:

2014 évben: 214 fő
 2015 évben: 116 fő
 2016 évben: 132 fő
 2017 évben: 88 fő
 2018 évben: 48 fő
 2019 évben: 40 fő

Szakképesítést nem igénylő, kisegítő vagy segédmunkás munkakörben foglalkoztatja az önkormányzat és intézményei a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket. Az önkormányzat törekszik arra, hogy még ha csak közfoglalkoztatás formájában is, de növekedjen azok száma, akik munka után kapnak díjazást, és ennek alapján tartják el családtagjaikat.

A településen a helyi munkalehetőségek száma nem jelentős, a regisztrált vállalkozások, kiskereskedelmi üzletek, valamint vendéglátóhelyek száma bár az aktív lakosság létszámához képest jelentős, de általában csak kis vállalkozások 1 fős vagy ha 2-3 fős is jellemzően családtagokat foglalkoztatnak.

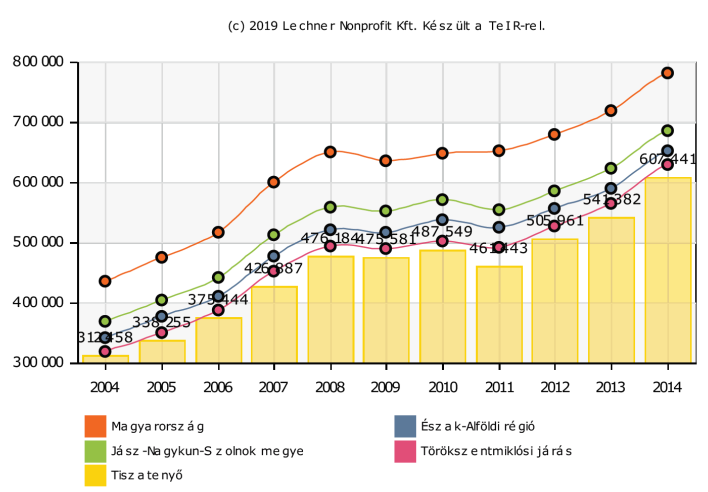
A településen élő fiatalok munkaerő-piaci lehetőségei is hasonló helyzetben van, mint az aktív korú lakosságé. Jellemző, hogy elköltöznek a településről vagy nagyobb városban próbálnak munkalehetőséghez jutni.

A településről más munkahelyre való eljáráshoz a közlekedési lehetőségek személyautóval, busszal és vonattal egyaránt lehetséges.

1.7.1.5 Jövedelmi viszonyok

Egy lakosra jutó összes nettó jövedelem (Ft)

SZJA alapot képező nettó jövedelem egy állandó lakosra vetített összege.

10. ábra: Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem (Ft)

A lakónépesség jövedelmi viszonyait jól reprezentáló mutató az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem értéke. A táblázat tartalmazza az országos, az Észak-Alföldi Régiós, a JNSZ megyei, és a Törökszentmiklós járásközpontokra vonatkozó adatokat.

Az „Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem” mutató a személyi jövedelemadó köteles jövedelemadóval csökkentett értéke egy lakosra vetítve értékét fejezi ki.

A mutató alapvetően jól reprezentálja egy-egy település helyi gazdaságának erejét, a településen elérhető munkahelyek és az általuk biztosított jövedelmi színvonalat, így annak értéke fontos szempont a helyi gazdaság erősségének vizsgálatakor is. Természetesen egyes, a vizsgálati szempontot befolyásoló további, a helyi társadalomra vonatkozó folyamatokat (például a településről munka miatt ingázók aránya) nem integrál.

Jász-Nagykun-Szolnok megyei átlag is elmarad a magyarországi átlagtól mutatva a megye összességében szerényebb gazdasági potenciálját.

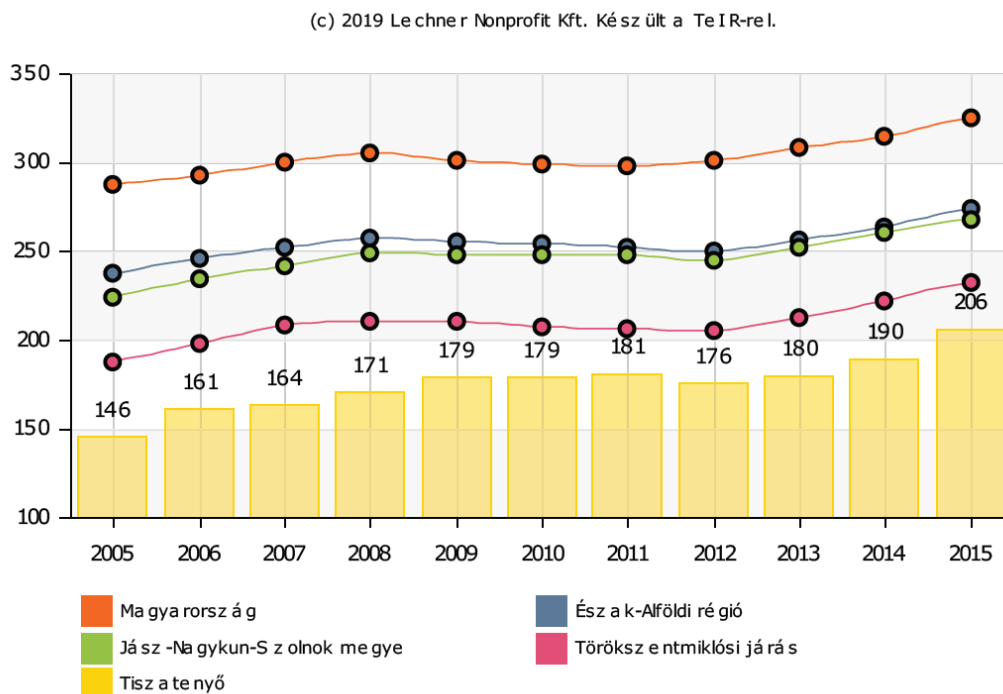
Megjegyzendő, hogy adott település lakónépességének nagysága és a vizsgált egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem alapvetően relevanciában áll, de nem az egyetlen meghatározó változó. Jól működő helyi gazdaság és jelenetős vállalkozások jelenléte, betelepülése pozitívan változtatja annak értékét.

Tiszatenyő egy főre vetített nettó jövedelme megközelíti, de el nem éri a Törökszentmiklós járási átlagot.

1.7.1.6. Életminőség

1.7.1.6.1. Nagy értékű fogyasztási cikkek

Az életminőséget, illetve annak anyagi tényezőit áttételesen jellemző mutatók közül viszonyítási alapot jelent a lakosság tulajdonában álló nagy értékű fogyasztási cikkek száma és értéke.

11.ábra: Száz lakosra jutó személygépkocsik száma

Ezek közül az egyik legjellemzőbb mutató az 100 főre jutó személygépkocsi számának változása. A személygépkocsi száma az elmúlt időszakban emelkedett, de kis mértékben elmarad a Törökszentmiklós járási átlagtól, de a megyei átlagnak csak a 60-70 %-át éri el.

1.7.1.6.2. Közbiztonság

Tiszatenyő Község a Törökszentmiklói Rendőrkapitányság körzetébe tartozik. A rendőrkapitányság 2018 évi képviselőtestületnek tett beszámolója alapján:

A regisztrált bűncselekmények számának alakulása.

Az Egységes Nyomozóhatósági és Ügyészségi Statisztika (ENyÜBS) adatai alapján a Törökszentmiklói Rendőrkapitányság (továbbiakban: Rendőrkapitányság) illetékességi területén elkövetett regisztrált bűncselekmények száma 2017. évben 750, míg 2018. évben 579 volt, mely 22,8 %-os csökkenést jelent.

Tiszatenyő község közigazgatási területén 2017 évben 17, míg 2018. évben 4 bűncselekmény elkövetését regisztrálták, mely 77 %-os csökkenés.

A közterületen elkövetett regisztrált bűncselekmények számának alakulása.

Tiszatenyő község közigazgatási területén 2017. évben 7 esetben, 2018. évben 2 esetben regisztráltak közterületen elkövetett bűncselekményt mely jelentős csökkenés

A regisztrált bűncselekmények 100 ezer lakosra vetített aránya, változása (bűnügyi fertőzöttség).

A Rendőrkapitányság illetékességi területén a bűnügyi fertőzöttség, vagyis a 100.000 főre jutó bűncselekmények száma a 2017. évi 2141,4-ről 1669,6-ra változott, mely 22 %-os csökkenés.

A településen a 100 ezer főre jutó bűncselekmények száma a Központi Statisztikai Hivatal legutóbbi lakónépességi adatait figyelembe véve a 2017. évi 1093-ről 2018. évben 260,9-re változott.

A kiemelten kezelt bűncselekmények számának alakulása.

A Rendőrkapitányság illetékességi területén a kiemelten kezelt bűncselekmények száma a vizsgált időszakban 311, míg a 2017. évben 422 volt, amely 26,3 %-os csökkenést jelent.

Tiszatenyő közigazgatási területén 2018. évben 2 kiemelten kezelt bűncselekményt regisztráltunk, 2017-ben 9 esetet, amely 78 %-os csökkenés.

A kiemelten kezelt bűncselekmények megoszlása:

Testi sértést 2017. évben 2 esetben, 2018. évben nem regisztráltunk.

A garázdaságok száma a 2017. évi 2-ről 1-re csökkent 2018. évben, ami 100 %-os csökkenés.

Lopás bűncselekményt 2018-ban 1, 2017-ben 4 esetben regisztráltunk, mely 75 %-os csökkenés. Lakásbetörés a tavalyi évben nem volt.

Rongálás bűncselekményt 2017-ben 1 esetben regisztráltunk, míg 2018. évben egyet sem.

Rablás, zsarolás, kifosztás, zsarolás, jármű önkényes elvétele bűncselekményt 2018. évben nem regisztráltunk.

A kiemelten kezelt bűncselekmények körén kívüli fontosabb bűncselekmények szöveges értékelése.

A Rendőrkapitányság illetékességi területén 2018. évben 579 bűncselekményt regisztráltunk, ebből 311 volt a kiemelten kezelt bűncselekmények, 268 az egyéb bűncselekmények száma.

A Tiszatenyő község közigazgatási területén elkövetett 4 bűncselekmény közül 2 volt a kiemelten kezelt, 2 az egyéb bűncselekmények száma.

Az illetékességi területünkön elkövetett összes bűncselekmény nyomozás eredményességi mutatója 77,8 %.

A nyomozás-eredményességi mutató alakulása.

A Rendőrkapitányság illetékességi területén elkövetett összes bűncselekmény nyomozás-eredményességi mutatója 2017. évben 67,78 %-os volt, míg 2018. évben 77,8 %.

A közterületen elkövetett, regisztrált bűncselekmények nyomozás-eredményességi mutatója.

A Rendőrkapitányság illetékességi területén 2017. évben 86,2 %-os volt a közterületen elkövetett bűncselekmények nyomozás-eredményességi mutatója, amely 2018. évben kismértékű emelkedést mutatva 88,1 %-re változott.

A kiemelten kezelt bűncselekmények nyomozás-eredményességi mutatójának alakulása.

A kiemelten kezelt bűncselekmények nyomozás-eredményessége 2017. évben 60,5 % volt, mely 2018-ban 65,8 %-ra emelkedett.

2018. évi részletes nyomozás-eredményességi mutatók az alábbiak:

A testi sértések nyomozás-eredményességi mutatója 94,1 %, az előző évi 85,7 %, ezen belül a súlyos testi sértéseké 80 %, szemben a 2017. évi 64,3 %-kal.

A garázdaság bűncselekmények nyomozás-eredményessége 100 %, a 2017.évi pedig 79,2 %.

Kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények (a terjesztői magatartások tekintetében) bűncselekmények nyomozás-eredményessége 100 %, ez az adat 2017. évben 66,7 % volt.

A lopás bűncselekmények (a betöréssel kapcsolatos lopásokkal együttesen) nyomozás-eredményessége 51,2 % az előző évi 49,5 %-hoz képest, a zárt gépjármű feltöréseké 100 % volt 2018. évben. 2017. évben nem volt zárt gépjármű-feltörés.

A lakásbetörések nyomozás-eredményessége 55,2 %, míg 2017-ben 48,2%.

A rablás bűncselekmények nyomozás-eredményessége mindkét évben 100 %.

A zsarolás bűncselekmény tekintetében a nyomozás-eredményességi mutató 100 %-os volt 2018. évben, 2017. évben nem regisztráltunk ilyen bűncselekményt.

Kifosztás bűncselekmény tekintetében ez a mutató 2017. és 2018. évben is 100 %-os volt.

A rongálás vonatkozásában a nyomozás-eredményességi mutató a 2017. évi 66,7 %-ról 75 %-ra nőtt a 2018. évben.

A közterületen elkövetett bűncselekmények tekintetében a nyomozás-eredményességi mutató 86,2 %, a 2018. évben 88,1 % volt.

A tulajdon elleni szabálysértésekkel kapcsolatos tapasztalatok, adatok.

A Rendőrkapitányság illetékességi területén 2018. évben 204 esetben indult tulajdon elleni szabálysértés miatt eljárás, 2017. évben pedig 252 esetben. A felderítési mutató 2018. évben 39 % volt.

Illetékességi területünkön a bolti lopások nélküli egyéb lopások ismeretlen tetteses felderítési mutatója 2017. évben 37,77 %, 2018. évben 40,23 % volt.

Tiszatenyő község közigazgatási területén 2018. évben 6 esetben 2017. évben 4 esetben indult tulajdon elleni szabálysértés miatt eljárás. A bolti lopások nélküli ismeretlen tetteses felderítési mutató 2018. évben 33,33 %

A közlekedésbiztonsági helyzet, az abban bekövetkezett változások.

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatai alapján.

A személyi sérüléses közúti közlekedési balesetek száma 2018. évben 67, míg 2017-ben 66 volt, amely 2 %-os növekedést jelent. Az ittasan okozott személysérüléses közúti közlekedési balesetek száma 2018. és 2017. évben is 2 volt a Rendőrkapitányság illetékességi területén.

A halálos balesetek száma 2018. évben 3, 2017-ben 5 volt, amely 40 %-os csökkenést mutat. A súlyos sérüléses balesetek száma 2018-ban 31, a 2017. évi 30 baleseti számhoz viszonyítva ez 3 %-os emelkedést mutat. A könnyű sérüléses balesetek száma a 2017. évi 31-ről 331-ra növekedve, 6 %-os növekedést mutat.

2017. évben 154 anyagi káros baleset volt a Rendőrkapitányság illetékességi területén, míg 2018. évben 109.

Tiszatenyő község illetékességi területén 2017. és 2018. évben sem történt személyi sérüléses közúti közlekedési baleset.

Az illegális migráció helyzete.

A Rendőrkapitányság illetékességi területén kifejezetten a migrációval kapcsolatos bűncselekmények (beutazási és tartózkodási tilalom megsértése, jogellenes belföldi tartózkodás, embercsempészség, úti okmány tekintetében elkövetett közokirat hamisítás illetve a fentiekkel összefüggésben elkövetett személyi szabadság megsértése, emberkereskedelem és visszaélés okirattal bűncselekmények) nem váltak ismertté.

A körzeti megbízotti státuszok feltöltöttsége és tevékenységük értékelése.

A Rendőrkapitányság illetékességi területe teljes egészében lefedett körzeti megbízotti körzetekkel, így a Tiszatenyő község illetékességi területe is, a körzeti megbízott Tulipán Béla r. törzsszázlós 2018-ban összesen 2096 óra szolgálatot látott el, ennek jelentős részét Tiszatenyő közigazgatási területén közterületen.

A körzeti megbízott a körzeti megbízotti iroda épületében tartja meg fogadóóráit, a lakosság számára elérhető, a velük való kapcsolattartás napi szintű.

A körzeti megbízott a közterületi jelenlét mellett végzi a kisebb súlyú bűncselekmények nyomozását is.

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység.

A községben lévő oktatási intézmények, közintézmények részvételével bűnmegelőzési jelzőrendszer működik, melynek keretében 2018. évben is megtartásra került a jelzőrendszeri értekezlet, melyen a Rendőrkapitányság szinte minden esetben képviseltette magát.

A fiatalok ellen indított büntetőeljárásokban a jogszabályi előírásoknak megfelelően minden alkalommal jelzéssel élünk a gyámügyi hatóság felé az esetleges további gyermekvédelmi intézkedések megtételére.

A családon belüli erőszak helyzete, áldozatvédelem.

A családon belüli erőszak egyike napjaink legsúlyosabb társadalmi problémáinak, mely az egymással érzelmi, jogi, anyagi függésben, egyfajta együttélési kényszerben élő személyek között valósul meg. Áldozatai zömében nők és gyermekek, valamint más, helyzetüknél fogva kiszolgáltatott (idős, beteg, fogyatékkal élő) emberek.

A Rendőrkapitányság illetékességi területén a 2018. évben rögzített adatok alapján, a hozzátartozók közötti erőszak fogalomkörébe tartozó jogsértések száma összesen 41 ügyben merült fel, ami kis mértékű csökkenést mutat a 2017. év adataihoz (43 eset) képest.

A családon belüli erőszak sajátos jellemzője, hogy az elkövető és a sértett között egyfajta függőségi viszony áll fenn. Az ilyen típusú bűncselekmények a rendőri feladatellátás során továbbra is kiemelt jelentőséggel bírnak

A családon belüli erőszak kezelésével és a kiskorúak védelmével kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtása során, a rendőrkapitányságunkon az ilyen jellegű cselekményre, utaló bejelentésre minden esetben intézkedő járőrt, illetve körzeti megbízottat küldött a helyszínre.

Családon belüli erőszak miatt 2018. évben 12 esetben rendeltünk el ideiglenes megelőző távoltartást, mely intézkedések a céljukat elérték. Tiszatenyőn nem került sor ezen jogintézmény alkalmazására.

A kábítószer prevenció helyzete.

2018. után a kábítószerrel kapcsolatos prevenciók kapcsán jellemző volt, hogy az eljárások többségében úgynevezett "herbál" nevű bódító hatású anyagot fogyasztottak az eljárással érintett személyek, illetve néhány esetben ezen anyagból származó maradványok kerültek lefoglalásra.

A befejezett ügyekben vizsgált "herbál"-ként elnevezett anyag több esetben sem kábítószernek, sem új pszichotrop anyagnak nem minősült. Az érintetteknel minden esetben házkutatás végrehajtására, illetve vizeletminta vételre került sor. A lefoglalásra került anyagmaradványok, illetve rögzített minták minden esetben szakértői vizsgálat alá estek annak megállapítása céljából, hogy valóban történt-e bűncselekmény, az ügyek jelentős részében azonban csak szabálysértés elkövetése került megállapításra. Nagyobb mennyiségű illegális szer, anyag nem került feltalálásra az elmúlt évben illetékességi területünkön, és olyan súlyos egészségkárosodás, rosszullét sem következett be ilyen anyagok fogyasztása miatt, mint a megelőző években.

Az elkövetők életkorát vizsgálva megállapítható, hogy a tavalyi évben a gyermekkorúakat nem érintette ez a bűncselekményi kategória, viszont a legjellemzőbb továbbra is a fiatal és felnőtt korú fogyasztó.

A megelőzés rendelkezésünkre álló eszköztárából az oktatási intézmények, leginkább középiskolák, valamint a nemzetiségi önkormányzatok közreműködésével a hátrányos helyzetű lakosság felvilágosítását, a legtöbbször ismeretlen összetételű kábító hatású anyagok veszélyeire irányuló figyelemfelhívásokat alkalmaztuk az elmúlt évben.

A fiatalabb, középiskolás korosztálynak a témakörben képzett bűnügyes kollégáink részvételével tartottunk a középiskolákban rendhagyó osztályfőnöki órákat, majd az iskolai bűnmegelőzési tanácsadó a legveszélyeztetettebb osztályokban tartott ismét előadásokat, interaktív órákat a drog prevenció témakörében.

A drogprevenció tevékenység során, az elmúlt évben az MRFK Bűnmegelőzési Osztály munkatársaival és saját állományal több oktatási intézményben, valamint Törökszentmiklóson a Közösségi házban tartottunk előadást.

Tiszatenyő községben, a Szent István Általános Iskolában több alkalommal került drogprevenció előadás, valamint baleset-megelőzési ügyességi vetélkedő megtartásra, illetve a helyi körzeti megbízott napi kapcsolatban van az intézmény, illetve az önkormányzat vezetőivel.

A tapasztalatok alapján ugyanakkor tudjuk, hogy e témakörben még vannak teendőink.

Az „iskola rendőre” program.

Az Iskola Rendőre Programban a rendőrkapitányság illetékességi területén 13 fő, ezen belül Tiszatenyő község területén 1 fő iskolarendőr hajtja végre a feladatokat. Az iskolarendőrök minden tanítási intézményben megjelentek az tanévényitő ünnepségeken, ahol az a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Baleset-megelőzési Bizottság által biztosított szóróanyagokat az ünnepség keretein belül az első osztályosoknak kiosztottak.

A tanévkedéshez kapcsolódóan, illetve egész tanév során a napi oktatás kezdetének és befejezésének időszakában kiemelt rendőri jelenlétet biztosítunk az általános iskolák

környékén. Demonstratív rendőri jelenlét alkalmával elősegítjük a gyermekek biztonságos közlekedését, fokozott figyelmet fordítunk a gépjárművezetők jogkövető magatartásának ellenőrzésére, kiemelten a kijelölt gyalogos-átkelőhely megközelítésére, továbbá a biztonsági öv és a gyermekülés kötelező használatára.

Az iskola rendőre folyamatosan részt vesz a baleset-megelőzési bizottság által szervezett az általános iskolákat érintő kampányokban, a reggeli forgalom segítésében, a szabálytalankodók kiszűrésében. Megkeresés esetén segítséget nyújt a baleset és bűnmegelőzés érdekében kiadott nyomtatványok, közlemények terjesztésében. Az iskola rendőre programhoz kapcsolódó egyéb feladatok végrehajtása során a programban résztvevő iskolák számára felkérés alapján szervezünk nyílt napot, valamint ifjúságvédelmi konzultációt a pedagógusok számára.

A polgárőr egyesületekkel történő együttműködés.

A települések közbiztonságának javítása érdekében a polgárőrök önállóan, illetve a rendőrökkel közösen közbiztonsági célú járőr-, illetve jelző-figyelő szolgálatokat látnak el. Részt vesznek az iskolai bűn- és baleset-megelőzési munkában, a rendőrkapitányság által szervezett fokozott ellenőrzésekben és végrehajtandó rendezvénybiztosításokban, ahol rendezői feladatokat is ellátnak. Illetékességi területünkön mind a 7 településen, így Tiszatenyőn is működik polgárőr egyesület. Az értékelt időszakban a polgárőrökkel közösen 695 esetben láttunk el szolgálatot 6220 órában. A korábbi időszakban már bevált közös szolgálati formákat kibővítettük a közterületeken és nyilvános helyeken a rendőri jelenlét fokozására és az állampolgárok szubjektív biztonságérzetének javítására szervezett ellenőrzéssorozat keretében történő közös szolgálat ellátással.

A közös ellenőrzések során az illetékességi területünk bűnügyileg fertőzött, közbiztonságilag alulexponált területein heti, napi rendszerességgel végrehajtott fokozott ellenőrzésekbe minden esetben bevonásra kerülnek a polgárőrök, ezzel jelentősen nőtt az elmúlt időszakban a közös szolgálatellátások száma. A polgárőrök szolgálatára jellemző, hogy a rendőri minta alapján nem csak gépkocsizó szolgálatot látnak el, hanem törekszenek a gyalogos szolgálat ellátásra is.

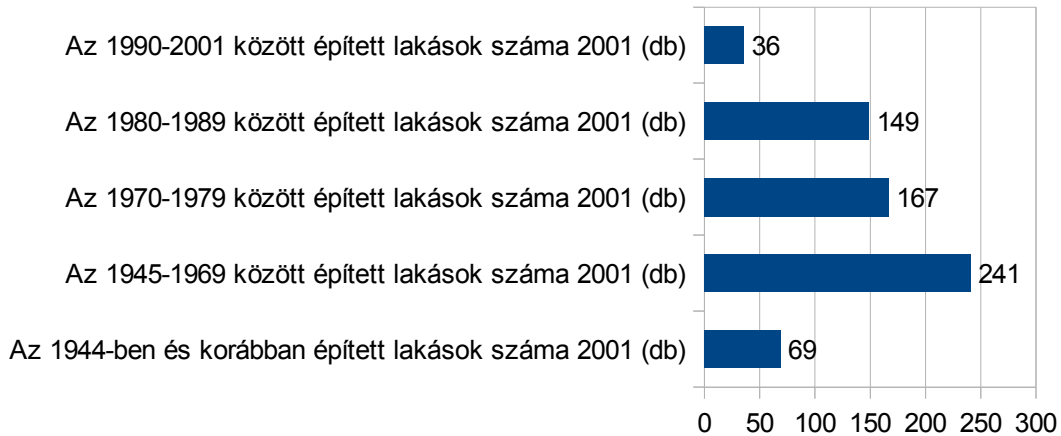
A polgárőrség és a rendőrkapitányság együttműködését kiválóra értékelem, a polgárőrség különösen nagy segítséget nyújtott az időskorúak áldozattá válásának megelőzése érdekében szervezett akciókban, a megelőzéshez szükséges információ lakosság körében történő propagálásában.

A polgárőröktől kapott információk elősegítették a közterületi szolgálat megszervezését, az eseményekre történő hatékony, gyors reagálást.

1.7.1.7. Lakásállomány

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást.

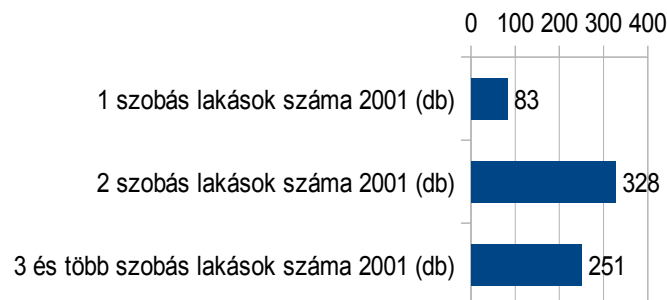
A településen jelenleg 675 lakás van számon tartva. A lakásállomány a belterületen található, külterületi lakóépület nincs. A lakásállományon kertesi családi házakat kell érteni Tiszatenyőn. Az alábbi ábrán látható, hogy az új lakások építése erősen visszaesett az ezredforduló óta. Ezzel párhuzamosan felújítások, bővítések történtek.

12.ábra: A lakásállomány korösszetétele

A lakások jellemzően 50 m²-nél nagyobbak, többségükben 3-3 szobás. Komfortfokozatuk változó, még mindig magas a komfort nélküli lakások aránya.

Az önkormányzatnak 4 db bérlakás van a birtokában, mely egyben szociális bérlakás állomány is. Az önkormányzatnak egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlana sincs.

13,14, és 15 sz. ábrák a lakásállomány jellemzőiről

A mindennapi létfenntartás mellett a lakás fenntartására fordított kiadások igen megterhelőek a célcsoport családjai számára. A terhek enyhítését szolgálja a helyi rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén igénybe vehető lakhatási támogatás. A támogatás pénzbeli és természetbeni ellátásként folyósítható. Az önkormányzat lakásfenntartási támogatást nyújt a jogosultsági feltételeket teljesítőknek. Az önkormányzat adósságcsökkenési támogatást nem biztosít rendeletében.

A települések jellemzően nem tudnak azonos életminőséget nyújtani a lakosság számára minden területen. Egyes településrészek, illetve kisebb területi egységek kiemelkednek, míg mások az átlagos szint alatt maradnak. Az életminőség egyik meghatározó mérőfoka a területen található lakások minősége, komfortfokozata. Ebben Tiszatenyőn előrelépés történt az elmúlt évtizedben.

1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

A KSH adatszolgáltatása alapján a településen szegregátumok, telepek nincsenek, így konfliktusok, megoldásra váró problémák sincsenek.

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők

Tiszatenyő közösségi rendezvények megtartásában a térség élén jár. A Vándorló Bográcsok Találkozója térségi szintűvé nőtte ki magát. Hagyománya van a fiatalok nagykorúsításának és az újszülöttek köszöntésének. Az Idősek Napja a Támpont által szervezett rendezvények, gyermektáborok, Magyarország Szeretlek országos rendezvény, Hagyományörző lakodalmas, valamint a disznóvágások az óvoda, az iskola az INO a Hagyományörző Egyesület és más egyesületek által szervezett és rendezett programok mind színesítik a közösség életét.

A Tiszatenyői Horgászegyesület évente 4-5 alkalommal rendez horgászversenyt.

Kiemelkedő rendezvény a Falunap és Kukorica Fesztivál, melyet az idén XIII. alkalommal rendeztek meg, országos hírűvé vált. cél ennek a gyakorlatnak a folytatása, a pályázati lehetőségeket megragadva ezen a szinten kell a kulturális életet tovább vinni, amivel megőrizhetőek a község hagyományai, és növelik annak hírnevét.

1.7.3.1. Vallási felekezetek

A településen nem található templom. A vallási gyülekezeteknek az önkormányzat egy imaszobát biztosított.

Jenen lévő kimutatható létszámú hívővel rendelkező felekezetek:

- római katolikus (kb: a hívők 70%-a)
- református (kb: a hívők 30%-a)

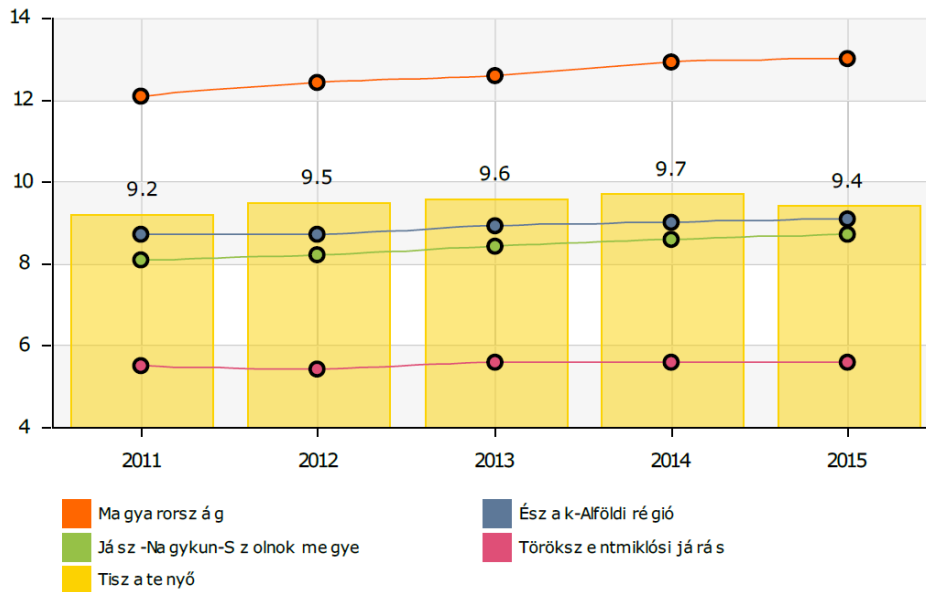
1.7.3.2. Civil szervezetek

A településen 9 civil szervezet működik:

- Tiszatenyői Horgász Egyesület
- Gyermekéért Alapítvány
- Lelovich György Vadásztársaság
- Tiszatenyőért Hagyományörző, Kulturális Közhasznú Egyesület
- Egészségvédelmi Alapítvány
- „Falu Temploma” Alapítvány
- Galamb és Kisállattenyésztők Egyesülete
- -Közép-Tisza-völgyi Népfőiskolai Társaság
- Magyar Postagalambsport Egyesület

- Tiszatenyői Polgárőr és Településvédő Egyesület

(c) 2019 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-re.

16. ábra: Regisztrált nonprofit szervezetek ezer lakosra jutó száma (db)

A községben működő civil szervezetek 1000 lakosra jutó száma jelentősen meghaladja a Törökszentmiklós járás és kis mértékben a JNSZ megyei és Észak-Alföldi régió adatait.

1.7.3.3. Testvér települések

Tiszatenyő községnek nincs testvér települése.

1.8. Települési humán infrastruktúra

1.8.1. Humán szolgáltatások

1.8.1.1. Oktatás-nevelés

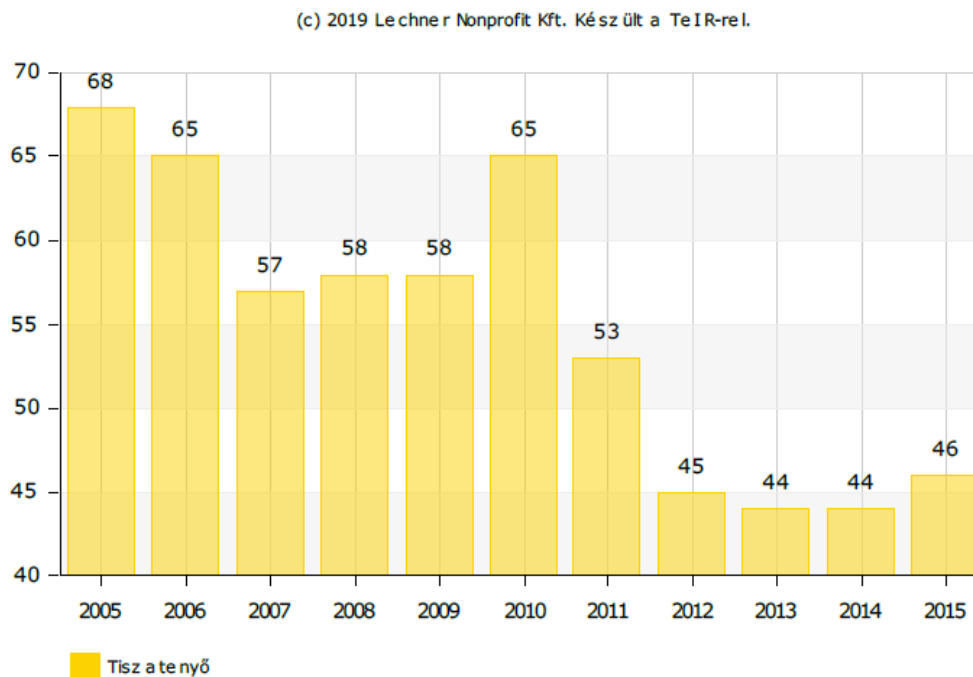
Tiszatenyőn nincs bölcsőde.

A településen az óvodai ellátás biztosított. Óvodába az a kisgyermek járhat, aki már betöltötte, vagy a felvételtől számított fél éven belül betölti a harmadik életévét. Utóbbi csoportba tartozó gyermekeket csak abban az esetben tudja az intézmény felvenni, ha az összes három éves és annál idősebb gyermek felvételi kérelmét teljesíteni tudja. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 8. § (2) bekezdésének rendelkezései szerint a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozásokon vesz részt.

A településen egy (Gyöngyvirág Művészeti Óvoda) óvoda működik 60 férőhellyel, melybe jelenleg 49 gyermek jár. Az épület tiszta, esztétikus külső és belső jellemzi, de mindenképpen bővítésre, felújításra szorul: egyrészt a gyermeklétszám miatt, másrészt mert a minimál feltételek nem biztosítottak. A nevelőmunkát kettő csoportban végzi 4 fő óvodapedagógus.

A gyermekek az óvodában háromszori étkezést kapnak tízórai, ebéd, uzsonna.

A beíratott gyermekek rendszeresen járnak óvodánkba, szüleik gondosan nevelik őket, érdeklődők és együttműködők az óvodai nevelés megvalósításában.

17. sz. ábra: Óvodába beírt gyermekek száma (TEIR)

Az általános iskola 2001 évben épült 10 tanteremmel, tornateremmel, tágas sportudvarral. Az épület korszerű, a taneszköz felszereltség jónak mondható. Az intézményben 1-8 osztályban 118 gyermek tanul 12 pedagógus irányításával. Az épületben kapott helyet a település klubkönyvtára. 2013 évben az iskolát átvette a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ.

Tiszatenyőn közép és felsőfokú oktatási intézmény nincs.

1.8.1.2 Egészségügy és szociális közszolgáltatások

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi ellátásról
- gyermekorvosi ellátásról
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról
- a védőnői ellátásról
- az iskola-egészségügyi ellátásról

A településen szakellátás nem biztosított. Annak igénybevétele Törökszentmiklóson és Szolnokon lehetséges.

1.8.1.2.1. Háziorvosi feladatok

A háziorvosi feladatokat 2 orvos és egy ápolónő, a védőnői feladatokat egy védőnő látja el a településen. Gyermekorvosi ellátás heti két alkalommal biztosított az Egészségházban. Fogorvosi ellátás helyben nincs, Tiszatenyő a Törökszentmiklós III. sz. körzetéhez tartozik.

A 2 házi orvos és a védőnő tevékenységükkel a település egészségét lefedik, az érintett családok (anyák, várandósok, gyerek) részére elérhetőek.

Az éjszakai és munkaszüneti napokon központi felnőtt orvosi ügyelet, munkanapokon 17 órától másnap reggel 07 óráig, munkaszüneti és ünnepnapokon 24 órás ügyelet van. Az ügyeleti szolgálat telephelye Törökszentmiklós (SZTK épülete). Az ellátásterülete: Tiszatenyő, Örményes, Tiszabő, Tiszapüspöki, Tiszatenyő, Törökszentmiklós. Az eszközök pótlásáról, javításáról, karbantartásáról folyamatosan gondoskodnak a biztonságos betegellátás érdekében.

A területi ellátásért felelős kórház a Szolnokon működő Hetényi Géza Kórház.

1.8.1.2.2. Szociális ellátás:

Tiszatenyő Község Önkormányzata 2019. január elsejével önálló intézményével biztosítja az alábbi szociális alapszolgáltatásokat a településen:

- Szociális étkeztetés
- Házi segélynyújtás
- Nappali ellátás

A szociális szolgáltatások és az ellátások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását.

A családsegítő minden hónapban ruhaosztást szervez. December hónapban a gyerekek mikulás csomagot, a 65 év felettiek, valamint a gondnokoltak tartós élelmiszer csomagot kapnak

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 2016-ban 51 fő volt.

Ápolási díjban részesülők számáról nincs adat.

1.8.1.2.3. Prevenációs és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, kora gyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés.

A népegészségügyi, kora gyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, az egészségügyi ellátórendszeren keresztül mindenki igénybe veheti. A prevenációs és szűrőprogramokban a lakosság részt vétele nem teljeskörű, szükséges az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése. A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi orvosi ellátás biztosítja.

1.8.1.2.4. Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen nincs fejlesztő és rehabilitációs ellátás. Tiszatenyő vonzáskörzetében Törökszentmiklós és Szolnok városokban vehetők igénybe. Tiszatenyő lakosságának gyógyszerigényét helyben egy napi 4 órás nyitva tartású gyógyszertár biztosítja.

1.8.1.2.5. Sportprogramokhoz való hozzáférés:

Tiszatenyő Község Sportfejlesztési Konceptiója tartalmazza azokat a célkitűzéseket és a célkitűzésekhez tartozó azon feladatokat, amelyeket az Önkormányzat – mindenkor költségvetése adta lehetőségének függvényében – döntéseiben a testnevelés és a sport területén iránymutatónak tekint.

A koncepció egyik kiemelt célja, hogy a testnevelés és a sport területén működő szervezetek, egyesületek számára tervezhető környezet teremtsék a településünkön.

A koncepció elismeri, hogy a testkultúra az egyetemes kultúra része, az egészségvédelem, a rekreáció fontos eszköze, a szabadidő eltöltésének társadalmilag is hasznos módja. A sport,

jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi nevelésében, fizikai fejlesztésében, a jellem és személyiség formálásában.

Alapvető feladatként jelentkezik a sport- és testnevelés az alábbi területeinek Önkormányzat általi előnyben részesülése:

- gyermek- és ifjúsági tömegsport,
- szabadidősport,
- utánpótlás-nevelés,
- versenyszerű sportolás egyesületi szinten történő szakágak szerinti csoportosítása lehetőségének megteremtése.
- idényjellegű sportesemények rendezvények, kupák megrendezése

Gyermek- és ifjúsági tömegsport

Az iskolai sport magában foglalja az oktatási és nevelési intézmények tanulóinak testnevelési és sporttevékenységét, a tanórai és a tanórán kívüli, iskolában végzett sporttevékenységet éppúgy, mint az iskolán kívüli keretekben végzett testgyakorlást, testedzést és játékokat, túrákat, táborokat, mozgásos alkalmakat. Fontos a tanulók egészségének megőrzése, biológiai fejlődésük elősegítése, ennek részeként sportos életmódra, rendszeres fizikai aktivitásra nevelésük, továbbá a rendszeres sportolás és versenyzés iránti igényük felkeltése. Az általános iskolai sportudvar biztosítja a tanórákon és az azon kívüli sportolási lehetőséget,

Szabadidősport

A szabadidősport területén gondoskodni kell a község lakossága egészséges életfeltételeinek biztosításáról, a közösségi tulajdon adta lehetőségek minél hatékonyabb kihasználásáról. Ehhez kapcsolódóan lehetővé kell tenni az önkormányzati tulajdonban lévő sportlétesítmények, iskolai tornaterem, sportudvar lakosság számára történő hétfégi, tanítási szünidei minél szélesebb körben történő igénybevétele. Igénybe vehető a műfüves pálya, és az iskolai sportudvar. A sportpálya az ott található infrastruktúra elavultsága miatt nem használható.

Utánpótlás-nevelés

Az Önkormányzat felelőssége, hogy költségvetésében az utánpótlás korosztály sporttevékenységének támogatására az általa biztosított anyagiak valóban e területen kerüljenek felhasználásra. Az utánpótlás-nevelés szempontjai között kell szerepelnie annak a célkitűzésnek, hogy eszközrendszerével kiválassza a legtehetségesebbeket és eljuttassa őket az élsport, versenysport területére, a kevésbé tehetségeseknek pedig készíttést adjon az egész életen át tartó sportos, egészséges életmód folytatására.

Versenyszerű sportolás egyesületi szinten történő szakágak szerinti csoportosításának megteremtése

- Labdarugó, serdülő, ifjúsági, felnőtt
- női, férfi csapatok
- kispályás labdarúgás (20×40 m-es labdarúgó pályán)
- nagypályás labdarúgás
- kézilabda, serdülő, ifjúsági, felnőtt
- női, férfi csapatok
- röplabda, serdülő, ifjúsági, felnőtt
- női, férfi csapatok

1.8.1.3. Közösség, művelődés, kultúra

Tiszatenyőn a közösségi élet szinterei, fórumai:

- Faluház, Tiszatenyő, Petőfi u. 5.
- Szent István Általános Iskola és Könyvtár, Tiszatenyő, Petőfi út 6-8
- Szent István Park, Tiszatenyő Kossuth u.
- Gulya-tó, Tiszatenyő
- Tiszatenyői Szociális Szolgáltató Központ

A felsorolt helyszíneken lehetőség van különféle programok és rendezvények lebonyolítására. Lehetőség van közösségi internetezésre és kiscsoportos foglalkozások megtartására. A településen lehetőség van eMagyarország Pont (információs) könyvtári, kulturális és közművelődési szolgáltatáshoz való hozzáférésre. Programok: Nyári szünidei programok, ünnepkörhöz kapcsolódó kézműves foglalkozások, filmnézési lehetőség, mesedélután, klubfoglalkozások.

A településen 9 civil szervezet működik.

- Tiszatenyői Horgász Egyesület
- Gyermekekért Alapítvány
- Lelovich György Vadásztársaság
- Tiszatenyőért Hagyományőrző, Kulturális Közhasznú Egyesület
- Egészségvédelmi Alapítvány
- „Falu Temploma” Alapítvány
- Galamb és Kisállattenyésztők Egyesülete
- -Közép-Tisza-völgyi Népfőiskolai Társaság
- Magyar Postagalambsport Egyesület
- Tiszatenyői Polgárőr és Településvédő Egyesület

Tevékenységgükkel a község fejlődéséhez járulnak hozzá. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával, rendszeres tájékoztatással és folyamatos párbeszéd fenntartásával segíti munkájukat.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított, a lakosság számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

A településen élő emberek életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvoda, közművelődési és egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

Közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A település közbiztonságának javítása érdekében kiemelkedő szerepe van a Tiszatenyői Polgárőr és Településvédő Egyesületnek akik önállóan, illetve a rendőrökkel közösen közbiztonsági célú járőr-, illetve jelző-figyelő szolgálatokat látnak el beleértve a temető felügyeletét is.

A községben etnikai konfliktus nincs.

1.8.1.4. Katasztrófavédelem

A 2018. évre a Szolnoki Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság (továbbiakban HTP) az előző évek tapasztalatai alapján több kiemelt feladatot tűzött ki.

Elsősorban a beavatkozó állomány szakmai felkészültségének növelése volt a legfontosabb cél. Ezt az elméleti és gyakorlati képzés színvonalának növelésével tervezte elérni a HTP.

Nagyon fontos szempont a működési területen lévő Önkéntes Tűzoltó Egyesületek (továbbiakban ÖTE) támogatása.

Kiemelt feladatként tűzte ki a HTP a tűzoltó eszközök, felszerelések, járművek karbantartottság-szintjének növelését a hatékonyság érdekében.

A tüzesetek csökkentése, megelőzése érdekében, a lakosság felkészítésébe a parancsnokság bekapcsolódott.

2018 évben a tűzoltási és műszaki mentési feladatok mindenkor a vonatkozó belső szabályzók szerint, a szakmai képesítéssel rendelkező állománnyal, bevizsgált tűzoltó-technikai felszereléssel lettek végrehajtva. Indokolt esetben bevonásra kerültek a társszervek a beavatkozások szakszerű és hatékony felszámolásához.

A káresemények megoszlása átlagosnak, az időjárás körülményeknek megfelelőnek mondható. A megelőzés érdekében tervszerű szakmai munkát és széleskörű tájékoztatást folytattak, a szabadtéri tüzesetek jellemző területeit komplex ellenőrzés alá vonták. Az elmúlt évek tapasztalata alapján, a társszervekkel közös ellenőrzések eredményesnek tekinthetők. Kiemelt, magasabb szintű irányítást igénylő művelet a tűzoltósági szakterületen nem történt.

A szándékosan megtevesztő jelzések, továbbá a gondatlanul, vagy szándékosan okozott káresemények esetében a hatályos szabályzóknak megfelelően járt el a parancsnokság, ezen eseteknél a Katasztrófavédelem szankciókkal kapcsolatos erőteljes kommunikációjának prevenció hatása jól érzékelhető.

A Szolnoki HTP működési területén egy Önkormányzati Tűzoltóság (továbbiakban ÖTP) működik, a Törökszentmiklós ÖTP. Működési területén az elmúlt évben 187 riasztást igénylő esemény volt, amelyből 133 beavatkozást igényelt.

A Szolnoki HTP működési területén 6 ÖTE működik. 2018-ban az együttműködési megállapodások felülvizsgálatát és módosítását követően:

- Életjel ÖTE Beavatkozó I. kategóriájú,
- Kőtelek ÖTE I. kategóriájú,
- Szolnok ÖTE II. kategóriájú,
- Törökszentmiklós ÖTE II. kategóriájú,
- Kengyel ÖTE III. kategóriájú,
- Rákóczi falva ÖTE III. kategóriájú.

Tiszatenyőn nem működik önkéntes tűzoltó egyesület.

A Szolnoki HTP, a Törökszentmiklós ÖTP és az Életjel Mentőcsoport által 2018. évben felszámolt káresemények 50,71 %-a tüzeset, 49,29 %-a műszaki mentés volt. Az előző évhez viszonyítva a tüzesetek számában jelentős mértékű csökkenés (19,57 %, 130 eset) tapasztalható, a műszaki mentések számában emelkedés (9,72 %, 46 eset) figyelhető meg.

Az előző évek adataival összehasonlítva a tüzesetek számában 2015-től 2017-ig növekedés, 2018-ban pedig csökkenés volt megfigyelhető. A műszaki mentések számában 2015-től folyamatos növekedés tapasztalható.

A tüzesetek jellegét tekintve a legtöbb feladatot a szabadtéri tüzek okozták. A 210 db beavatkozást igénylő tüzesetből 129 db volt szabadtéri tüzeset.

Műszaki mentések vonatkozásában kiemelkedő a közúti közlekedési balesetek száma, amelyek felszámolása során 155 db ténylegesen beavatkozásunk volt. A közlekedési balesetek során összesen 8 haláleset történt. A legsúlyosabb baleset során 2 fő elhalálozott és 22 fő

sérült, amikor egy mentő egy busszal ütközött. Viharkárok felszámolása során 60 db beavatkozás történt.

Tiszatenyő Község területén 2018 évben egy tüzeset volt. Műszaki mentésre nem került sor.

A Szolnoki HTP vonulós állománya rendszeresen részt vesz a hatósági feladatok végrehajtásában. Csoportonként ki lett jelölve egy fő, aki a helyismereti foglalkozásokon a bejárás során tapasztalt tűzvédelmi hiányosságokat rögzíti és a szolgálatparancsnokon keresztül a parancsnoknak megjelenti. A hiányosságok minden esetben jelentésre kerülnek a kirendeltség-vezetőnek, Hatósági Osztálynak.

A HTP rendszeresen végez hatósági részfeladatokat a tűzcsapok ellenőrzésével, szabadtéri tüzekkel, kéménytüzekkel és szén-monoxid-szivárgással kapcsolatban.

A Szolnoki HTP a közérdeklődésre számot tartó eseményeiről és beavatkozásairól készített képanyagokat, írásos beszámolókat a szakterületek vezetőivel történő egyeztetés után folyamatosan továbbította a JNSZ MKI szóvivőjének. A médiával történő kapcsolattartás a megyei sajtószóvivő koordinálásával történt. A megyei honlapon a fontosabb tűzoltósági események megjelentek.

A települések számára az elmúlt év során több esetben készült tájékoztató anyag az aktuális témákban (térsegünk veszélyei, vízkárelhárítás, kéménykarbantartás).

A Katasztrófavédelem és az NHKV közös projektjében a működési területen 21 db füstérzékelő került átadásra rászorulóknak a nagyobb biztonságuk érdekében. Ugyanennek a projektnek keretén belül több lakossági fórumon vett részt a parancsnok előadóként, valamint 10 általános iskolai osztálynak tartottak előadást a szelektív hulladékgyűjtéssel, a szabadtéri étetéssel, és a lakástüzekkel kapcsolatban.

A „Nyitott Szertárkapuk Program”-ban az érdeklődő lakosság számára biztosítva volt a betekintési lehetőség, a tűzoltóság mindennapi életébe.

A kapcsolattartás lényeges eleme az óvodások, iskolás diákok fogadása nyílt napok keretein belül, illetve részvétel az oktatási intézmények által szervezett programokban. A beszámoló időszakában közel 800 gyermek látogatta meg a tűzoltósági programokat.

A működési területen folyamatosan részt vett a HTP a települési rendezvényeken. A rendezvényeknek köszönhetően a megye több ezer lakosa ismerhette meg közelebbről a Tűzoltóság tevékenységét. Az érdeklődés a lakosság részéről folyamatosan növekszik.

Tevékenysége során törekedett a HTP a katasztrófavédelmi hivatás teljes körű megismertetésére, illetve a 2018. évi célkitűzéseket szem előtt tartva, az önkéntes szervezetekkel, illetve hatósági tevékenységekkel kapcsolatos közérdekű események publikálására.

1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása

1.8.2.1. Az esélyegyenlőség megteremtésének általános céljai

Az esélyegyenlőség megteremtésének általános céljait az Tiszatenyő Önkormányzata az alábbiakban adta meg:

- Társadalmi összefogás erősítésével az esélyegyenlőség biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok, egyének számára.
- A teljes körű szociális ellátásokhoz és valamennyi közszolgáltatáshoz hozzájutás biztosítása.
- A hátrányos megkülönböztetés megszüntetésére a szociális egészségügyi, oktatási és foglalkoztatási célok összekapcsolása.
- A település minden lakója számára biztosítani kell a megélhetéshez szükséges forrásokat.

1.8.2.2. Az esélyegyenlőség megteremtésének általános elvei

Tiszatenyő Község Önkormányzata elismeri minden embernek azt a jogát, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen a településen, továbbá együttes összefogással az alábbi elvek betartására törekszik.

Emberi méltóság tisztelben tartásával tiszteli az ember értékeit, és egyediségét.

Egyenlő bánásmód és megkülönböztetés tilalmával megakadályozza a hátrányos megkülönböztetés bárminemű formáját, elutasítja nemre, fajra, nemzetiségre, származásra, vallásra, politikai meggyőződésre vonatkozó megkülönböztetést.

Az önkormányzat, a község minden tagjának érdeke a társadalmi szolidaritás erősítése.

1.8.2.3. Célok

Tiszatenyő Önkormányzata az alábbiakban dolgozza ki **Települési Esélyegyenlőségi Programját:**

A Program célja, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, mely az állam, az önkormányzatok és ezek intézményei, a civil szervezetek és magánszemélyek feladata.

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség nem csupán követelmény, hanem az önkormányzatok hosszú távú érdeke is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges, vagy fogyatékkal élő, milyen a származása, vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség.

A Programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és a társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Tiszatenyő Önkormányzatának célja, hogy olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen, vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.

A Program kiemelt figyelmet fordít a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján elsődlegesen védettnek, illetve hátrányos helyzetűnek minősülő csoportok: a nők, a gyermekek, a romák, az idősek, a mélyszegénységben élők és a fogyatékkal élők helyzetére.

A Program egyes, hátrányos helyzetű csoportok feltárását, valamint esélyegyenlőségének előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz, így különösen:

- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzése, megszüntetése;
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő eséllyel történő hozzáférés biztosítása;
- munkaerő-piaci, tevékenységi szegregáció visszaszorítása;
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentése, foglalkoztatási esélyeik javítása;
- a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy támogatott intézményekben, és az önkormányzat által ellenőrzött szolgáltatások körében az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése;
- a döntéshozatalban, illetve a közügyek irányításában a hátrányos helyzetű csoportok tagjai részvételének elősegítése érdekében.

Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze a község problémáit, lehetőségeit.

Az elemzés öt területre koncentrált: **lakhatás, foglalkoztatás, egészségügy, oktatás, szociális- és közszolgáltatások.**

Tiszatenyő település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

1.8.2.4. A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tiszatenyő település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

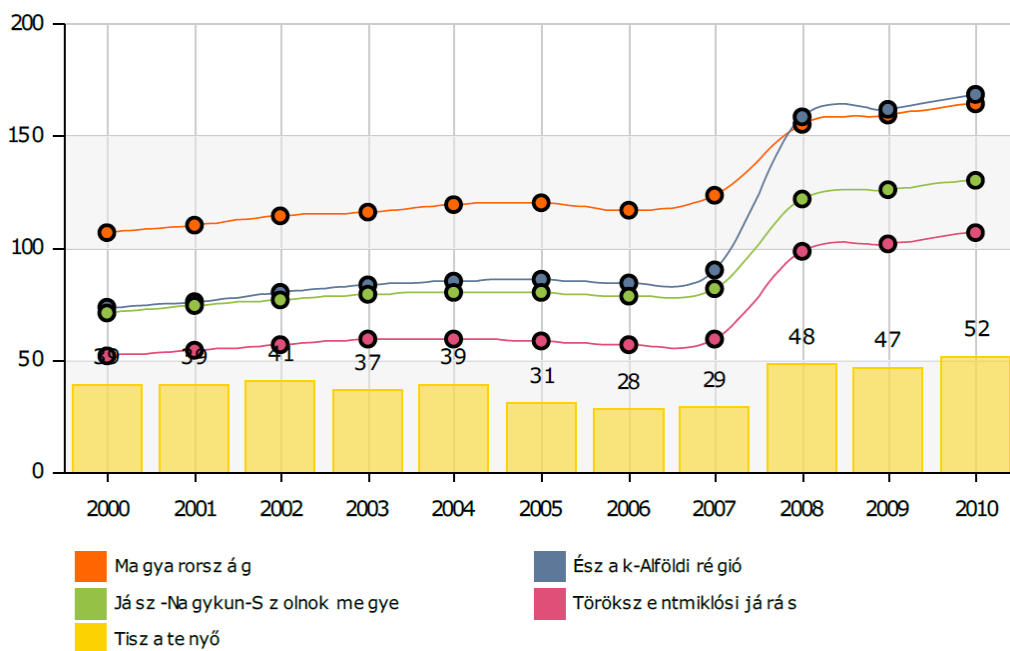
1.9. A település gazdasága

1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre

Országos viszonylatban vizsgálva Jász-Nagykun-Szolnok megye gazdasági helyzete a GDP-hez való hozzájárulás tekintetében kedvezőtlen, mivel az országos átlagtól jócskán elmarad az egy főre jutó GDP értéke, annak ellenére is, hogy az ipari termelése magas, a munkanélküliségi ráta (6,5) az országos átlaghoz (4,6) képest rosszabb. A megye összteljesítménye a bruttó hazai termékhez (GDP) való hozzájárulás tekintetében az utóbbi évek jelentős javulásának ellenére is gyengének mondható.

A vállalkozások száma, a beruházási hajlandóság a Törökszentmiklósi Járásban alacsony. Az infrastruktúra kiépültsége, a tőkebevonó képessége igen gyengének mondható. A megye gazdaságát nagymértékben meghatározó cégek döntő többsége a megye nyugati részén található Szolnoki és Jászberényi járásban koncentrálódik, míg a többi járás peremterületként funkcionál. A megye 50 legjelentősebb (legnagyobb foglalkoztató, legnagyobb árbevétellel rendelkező) társas vállalkozásából 23 a Szolnoki járásban végzi tevékenységét. 20 vállalkozás a Jászberényi, 3 a Karcagi, 2 a Tiszafüredi járásban működik. A Törökszentmiklósi illetve a Kunszentmártoni járásból mindössze 1-1 kiemelt adózó került be az ötven legnagyobb vállalkozás közé.

A járás településeinek többségére jellemző, hogy az aktív korúak főként a mezőgazdaságban dolgoznak, a településeken – főként a községekben - alacsony a szolgáltatói szektor jelenléte. Az iparon belül alacsony az alkalmazott technológiák és az innováció szintje, kevés a fejlesztés, beruházás, amely a versenyképesség alapját adhatná.

18. ábra: Regisztrált vállalkozások száma ezer lakosra (TEIR)

19.

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

Ipar: Az ipart illetően kijelenthető, hogy magas hozzáadott értéket képviselő (multi) cég nem települt meg a községben. Jellemző az 1-9 fő létszámmal üzemelő mikro vállalkozás. Az önkormányzat igyekszik területet biztosítani új vállalkozásoknak.

Helyi vállalkozások az alábbiak:

- AGB Produkt Kft.
- Kinyik Team Kft.
- Norbert Ker-Sped Kft.
- OktatMás Oktatási és Módszertani Kft.
- Kelemen Sándor ev.
- Varga és Varga Elektro Kft.
- Tiszatenyő Projekt Bonyolító – Beruházást Szervező és Kivitelező Kft.

Mezőgazdaság:

A Tiszateenyői lakosok egy része mindig földművelésből és állattenyésztésből élt, s ma is sokan a gazdálkodásra építik családjuk boldogulását. A rendszerváltás során felszámolták a szövetkezetet, s többen földhöz jutva magán vagy társas vállalkozóként dolgoznak a földeken. A mezőgazdasági terület 99%-a szántó. Az erdőterület nagysága nem számottevő.

A település külterületén gazdálkodó társaságok:

- Tiszafarmi Produce Kft.
- Kalász Tenger Kft.

Jelentős árbevételt (400.000 Ft-ot) meghaladó őstermelők száma: 7.

Jellemző termesztett növényfélések: gabona, kukorica, napraforgó, lucerna, repce.

Szolgáltatási szektor:

Alapszolgáltatások:

- Közüemi (ivóvíz, szennyvízelvezetés, vezetékes gázszolgáltatás, közvilágítás)
- Kommunális (köztisztaság, temetkezési, közutak fenntartása, tűzvédelem)
- Közbiztonság feladatai (közrend védelme, rendőrség)
- A foglalkoztatás megoldásában való közreműködés (Munkaügyi Központ)
- Egészségügyi és szociális szolgáltatások (házi orvos, védőnő)
- Kulturális
- Igazgatósági szolgáltatások

Kiegészítő szolgáltatások:

- posta
- gyógyszertár
- ételmező, vendéglátó és ruházati üzletek

Turizmus:

A községben nincs kimutatható turizmus és nincs szálláshely sem.

1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fejlesztési elképzelése

A településen nincsenek jelentős gazdasági szervezetek. A települést érintő fejlesztési elképzelésről az település vezetésének nincs tudomása.

1.9.4. Gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

1.9.4.1. Elérhetőség:

A település elérhető közúton személygépjárművel és a menetrendszerinti buszjáratokkal, valamint vasúton.

A település jelentősebb országos közútja a 4629.j. Törökszentmiklós-Martfű összekötő út, kezelője a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatósága.

Országos közút továbbá a 46345.j. vasútállomáshoz vezető út, melynek forgalma nem jelentős.

Két fontos vasútvonal érinti a települést, a 120 sz. Budapest–Szolnok–Békéscsaba–Lőkösháza kétvágányú, 25 kV 50 Hz-cel villamosított vasúti fővonala, valamint a 130 sz. Szolnok–Hódmezővásárhely–Makó egyvágányú dieselvontatású vasúti mellékvonalat.

A területen vízi és légi közlekedési létesítmények nincsenek.

1.9.4.2. Munkaerő képzettsége:

A munkaerő képzettségével kapcsolatos elemzéseket az 1.7. fejezet tartalmazza részletesen.

1.9.4.3. K+F+I:

A K+F+I szektor hiányzik a községből. Nincs felsőfokú képzés, vagy kutatóintézet.

1.9.4.4. Üzleti infrastruktúra:

A községben nincs Ipari Park, vagy jelentősebb üzem.

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

Ingatlanpiaci viszonyokra pozitív hatást gyakorolt a falusi CSOK bevezetése. A kereslet megnőtt. Általánosságban elmondható, hogy a rendezett tulajdonviszonyokkal bíró ingatlanok gyorsan eladhatók.

1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz-és intézményrendszere

1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Költségvetés:

Az önkormányzat - törvény keretei között - a tulajdonával önállóan rendelkezik, bevételeivel önállóan gazdálkodik, az önként vállalt és a kötelező önkormányzati feladatok ellátásáról egy-egy költségvetéséből gondoskodik. A helyi önkormányzat mindenkori költségvetésének tervezésére vonatkozó törvényi szabályozás jelentősen megváltozott, normatív szabályozás helyébe a feladat-finanszírozás került.

2012. évtől új államháztartási törvény lépett életbe, az államháztartás működési rendjét meghatározó kormányrendelet is új szabályokra épül. Az egyik legfontosabb változás, ami az önkormányzatok életét befolyásolta, hogy a jelentős feladatátrendezés és forráskivonás mellett a helyi önkormányzati hitelek törlesztését átvállalta a központi költségvetés. A települési önkormányzatok konszolidálására több ütemben került sor. Az állami konszolidációt követően hozott törvényi módosítások alapján a helyi önkormányzat csak olyan gazdálkodó szervezetben vehet részt, amelyben felelőssége nem haladja meg vagyoni hozzájárulásának mértékét (ilyen gazdálkodó szervezet a gazdasági társasági formák közül például a korlátolt felelősségű társaság vagy a részvénytársaság). A helyi önkormányzat vállalkozási tevékenysége a kötelező feladatainak ellátását nem veszélyeztetheti. 2012. január 1-jétől számos korlátozás érinti a helyi önkormányzatok adósságot keletkeztető ügyleteit (többek között ilyen ügylet a hitelfelvétel, értékpapír kibocsátása).

Ezeket a szabályokat a Stabilitási törvény tartalmazza. Az önkormányzat adósságot keletkeztető ügyletet – szűk körű kivétellel – érvényesen csak a kormány előzetes hozzájárulásával köthet. Az önkormányzat működési célra csak likvid hitelt vehet fel, ami egyben azt is jelenti, hogy a működési költségvetésében tervezett hiány külső forrásból (hitellel) nem, csupán belső forrással (például előző években képződött maradványból) finanszírozható. 2013-tól pedig az új törvényi rendelkezések alapján egyáltalán nem tervezhető működési hiány.

Az önkormányzat feladat és hatásköre a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló, 2011. évi CLXXXIX. törvény, valamint a járásközpontok kialakításáról és egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény rendelkezéseinek megfelelően megváltozott. A közigazgatás átalakítási folyamata a megyei kormányhivatalok megalakulásával kezdődött és 2013. január 1-től a járási kormányhivatalok működése is megkezdődött. Ennek következtében az önkormányzat intézmény-fenntartási és hatósági feladatköre jelentősen visszaszorult.

A polgármesteri hivatalok tevékenységének a településfejlesztés, településüzemeltetés, vállalkozásfejlesztés, közösségfejlesztés felé kell eltolódnia. A jogszabályi változás a polgármesteri hivatalok, és az önkormányzatok által felügyelt intézmények szervezeti működésében is változásokat hozott. 2013. január 1-től az állam nevében a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtal átvette az alap- és középfokú oktatási intézmények szakmai felügyeletét, majd később a fenntartását is a Szolnoki Tankerületi Központ.

Az új feladat-ellátási rendszer életbe lépése miatt megtörtént a forrásszabályozás átalakítása a normatív szabályozás helyébe a feladatalapú finanszírozás került bevezetésre.

Az önkormányzati adóhatóság látja el az önkormányzat működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végez.

Tiszatenyő Község Önkormányzat Képviselő-testületének fő célkitűzése hogy az előző évek gazdálkodása során végrehajtott, a költségvetési egyensúlyt biztosító intézkedések az elkövetkező években is folytatódjanak. A szigorú költségvetési politika (pl. kiadások optimalizálása, reálisan tervezett saját bevételek, a működési célú hitelfelvétel elkerülése) alapját képezheti a kiszámítható önkormányzati gazdálkodásnak, és lehetővé teszi a település fejlesztési elképzeléseinek teljesülését.

A képviselő-testület elsődleges feladatának tekinti a település és intézményeinek zavartalan, kiegyensúlyozott működtetését, fejlesztését, fontosnak tarja a lakosság életkörülményeinek javítását, a gazdasági lehetőségek feltárását, a terület és településfejlesztési Operatív program és az EU-s források hatékony kihasználását.

A pénzügyi gazdálkodás során prioritást élvez a kötelező feladatok ellátása, a település működőképességének fenntartása, az önkormányzati intézmények biztonságos működtetése, a településüzemeltetéssel kapcsolatos feladatok ellátása, valamint a község számára fontos munkahelyteremtő, gazdaságélénkítő, működtetési költségeket csökkentő beruházások megvalósítása.

Az önkormányzatok gazdálkodását meghatározó jogszabályok az elmúlt évekhez képest jelentősen megváltoztak mely következtében Tiszatenyő Község Önkormányzatának gazdálkodása, gazdasági helyzete is nagymértékben átalakult.

Az önkormányzatok normatív feladatmutatókon alapuló támogatását felváltotta a feladatfinanszírozás. Kiemelt jelentőséggel bír az önkormányzatok életében, hogy egyes feladatokat jogszabályi kötelezettségként vagy önként vállalt feladatként lát el. Az önkormányzat hiánnyal nem tervezhet, de a vállalt feladatok ellátását biztosítani szükséges. A megvalósult adósságkonszolidáció után az önkormányzat megszabadult az adósságállománytól.

Az önkormányzat a gazdálkodás kereteit behatároló költségvetését a saját bevételeire, valamint az állami támogatásokra alapozva határozza meg.

Tiszatenyő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2019.(V.31.) önkormányzati rendelete a 2018. évi pénzügyi tervének végrehajtásáról rögzíti az alábbiakat:

3. táblázat: Önkormányzat 2018. évi költségvetés fő adatai

bevételi főösszege	1 114 126.-eFt
kiadások főösszege	999 803.-eFt
a hiány összege	0.-eFt

Forrás: Tiszatenyő Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2019.(V.14.) önkormányzati rendelete

Az Önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek működése alapvetően zavartalan, a pénzügyi egyensúly fennáll, a befolyt önkormányzati bevételek és a rendelkezésre álló pénzkészlet biztosítja a kiadások fedezetét. Veszélyt jelent viszont az önkormányzat likviditási helyzetére a meg nem valósult beruházások miatti visszafizetési kötelezettség

A helyi adóbevételek jelentős bevételi forrást jelentenek az Önkormányzatnak, melyek közül a legnagyobb tétel az iparüzési adó.

Az Önkormányzat 2018. évi gazdálkodásában az alábbi tényleges bevételek szerepelnek:

- Önkormányzatok működési támogatásai: 206 504.-eFt
- Egyéb működési támogatások áht. belülről: 188 141.-eFt
- Közhatalmi bevételek: 17 848.-eFt

▪ Működési bevétel:	44 640.-eFt
▪ Működési célú átvett pénzeszközök:	489.-eFt
▪ Felhalmozási célú bevételek:	63 117.-eFt
▪ Bevételek mindösszesen:	1 114 126.-eFt

Vagyongazdálkodás

Az önkormányzat intézményi vagyoni helyzete kiegyensúlyozott, közepesen magas dologi és fenntartási költségek jellemzik. A község költségvetésére egyértelmű hatással van a megfelelő költséghatékonysággal működő intézményrendszer. Az önkormányzat egyéb vagyoni helyzetét a korábbi pályázatok fenntartási kötelezettsége, és a fent említett visszafizetési kötelezettség nagy mértékben befolyásolja, így a megkezdett fejlesztésekhez illeszkedő jövőbeni beruházások előkészítése során ezt a szempontot mindenképpen mérlegelni szükséges.

Gazdasági Program

Tiszatényő Község Önkormányzata Képviselő-testülete megalkotta a 2015-19 évekre szóló gazdasági programját.

A Gazdasági program alapvető célja, hogy feltárja a jelenlegi helyzetet, megfogalmazza azokat az lapelveket, megállapítsa azokat a prioritásokat, meghatározza mindazon teendőket, amelyek lehetővé teszik, hogy önkormányzatunk költségvetésének egyensúlyban tartása mellett:

- biztosítsa a község lakói számára fontos intézmények működését,
- képes legyen a szolgáltatások színvonalának megtartására, illetve fejlesztésre,
- lehetőségéhez képest gondoskodjon a település infrastruktúrájának folyamatos fejlesztéséről,
- javítsa a településképet,
- segítse a település felzárkóztatását a fejlettebb településekhez, régiókhoz,
- csökkentse a község társadalmi és gazdasági szempontból vett elmaradottságát,
- törekedjen az élhetőbb környezet kialakítására,
- javítsa a településen élő lakosság, különösen a hátrányos helyzetű emberek életminőségét,
- csökkentse a hátrányos helyzetű családok leszakadását,
- segítse a községben élő munkavállalók versenyképességét a munkaerőpiacon,
- fokozza a település közbiztonságát.

Az önkormányzat a Gazdasági Program megvalósítása érdekében kiemelt feladatának tekinti:

- az infrastruktúra további fejlesztését, különös tekintettel az intézményi-, szennyvíz-, csapadék és belvízelvezetési infrastruktúrára,
- a burkolatlan utak leburkolása
- további járdaépítések
- a gazdaság helyi szereplői számára a versenyképesség javítását,
- az intézmények kihasználtságának javítását,
- az idősek életkörülményeinek, biztonságának javítását,
- a művészetek és a sport területén kiemelkedő gyermek, fiatalok, szervezetek támogatását,
- helyi civil szervezetek aktív működésének segítségét.

A Gazdasági Program a 2015-2019 időszakra egy előre megtervezett fejlesztési irányvonalat határoz meg az önkormányzatnak. A Program elemzi a község adottságait, bemutatja a jelenlegi helyzetet, a fejlesztések lehetőségeit, azok szükségességét.

1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

1.10.2.1. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége

Képviselő-testület

A stratégiai döntéshozatal a Képviselő- testület feladata, amely az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról (kötségvetési rendeletet), az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról, valamint a település térbeli fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv elfogadásáról/módosításáról. A képviselő testület 7 főből áll.

Bizottságok

A Képviselő- testület döntéseinek előkészítésében fontos szerepet játszanak a képviselő-testület különböző bizottságai. Tiszatenyő Község Önkormányzata Képviselő- testületének munkáját az alábbi bizottság segíti:

- Pénzügyi- és Ügyrendi Bizottság

Fejlesztések

Az elmúlt időszakban önkormányzati beruházásban:

- a) megvalósult a Kengyel-Tiszatenyő közös szennyvíz beruházási program
- b) felújításra került a Polgármesteri Hivatal épülete
- c) megépült a Konyha mely hat településre szállít ételt
- d) megépült négy üzem és két állattartó telep
- e) épült 1500 fm járda
- f) felújításra került az Óvoda
- g) megújult a park kiszolgáló része
- h) létrejött egy új intézmény Ellátó Szervezet néven
- i) folyamatban van egy 4x4 lakásos ifjúsági lakópark építése (átadva 4 lakás)
- j) megépült a Tiszatenyő-Törökszentmiklós kerékpárút
- k) 20x40 m-es új műfüves pálya
- l) kamerarendszer kiépítése

További tervek:

- csapadékvíz elvezető rendszer építése
- további kerékpárutak építése
- temető korszerűsítése
- megújuló energiák hasznosítása
- utak, járdák építése
- sport infrastruktúra fejlesztése
- utcanév táblák cseréje
- utcai virágtartók visszaállítása

1.10.2.2. Az önkormányzat intézményrendszere

Közös hivatala van Kuncsorbanak, Tiszatenyőnek és Örményesnek. A közös hivatal Tiszatenyő központtal működik.

Az önkormányzat létszámkerete:

- polgármester
- hivatali dolgozó: 11 fő

Az önkormányzat által fenntartott intézmények:

- Tiszatenyői Közös Önkormányzati Hivatal
- Gyöngyvirág Művészeti Óvoda
- Tiszatenyői Szociális Szolgáltató Központ
- Kuckó Biztos Kezdet gyermekház
- Tiszatenyői Önkormányzat Ellátó Szervezete
- Faluház

1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység

A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közül Tiszatenyő Község Önkormányzata kiemelkedően fontos feladatnak tekinti a helyi adóval és gazdaságszervezéssel kapcsolatos feladatok ellátását.

A község gazdaságát néhány mezőgazdasági vállalkozás jelenti. A vállalkozóvá válást, a vállalkozás élénkítését és a munkaerő fejlesztést segítő szervezetekkel - kiemelten a Jász – Nagykun - Szolnok Megyei Kormányhivatal Szolnoki Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltséggel - szoros kapcsolatot tart fenn. A helyi adópolitika célkitűzései a stabilitás és az igazságosság elve alapján kerültek kialakításra. A helyi adók esetében az Önkormányzat képviselő testülete az adóztatást a továbbiakban is úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény alapján a helyi közszolgáltatások biztosítása érdekében elengedhetetlen az önkormányzatok önálló gazdálkodása feltételeinek megteremtése. A gazdasági önállósulás egyik eszköze a helyi adók rendszere. Ez a települési önkormányzat számára lehetőséget teremt a helyi szuverén adóztatási jog gyakorlására, s ezzel együtt a helyi adópolitika kialakítására.

A törvényi szabályozás értelmében az önkormányzat rendeletével

- a) vagyoni típusú adók,
- b) kommunális jellegű adók, továbbá
- c) helyi iparüzési adó bevezetésére jogosult.

Tiszatenyő Község Önkormányzata gazdaságfejlesztési tevékenysége tekintetében a bevezethető adók közül az iparüzési és a kommunális adót vezette be.

A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az Önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az Önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt. A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen kiemelt feladat.

1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai

A munkáltatók kész munkaerőt akarnak, és nagyon keveset kívánnak törődés és anyagi értelemben fordítani az alkalmazottaikra. A munkavállalóknak ezáltal sem motivációja sem lehetősége nincs szervezett fejlesztésbe bekapcsolódni. Különösen a közép és idősebb korosztálynál probléma ez, mert a fiataloknak az iskola elvégzése után még jó néhány évig versenyképes lehet a tudása. Nem perspektíva a minimálbéres alkalmazotti lét, hiszen ez a puszta megélhetésre sem elég. Jövedelmi helyzetre tekintettel szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet, erre esély a munkaerő-piacon nincs, kivéve ha speciális tudással rendelkezik.

A településen foglalkoztatást segítő és képzési programok saját erőből történő igénybevétele nagyon alacsony.

Alacsony iskolai végzettségű nők a munkaerőpiacon nem kapnak munkát, esélyük a közfoglalkoztatásban realizálódik.

Az ellátásban részesülők között a férfiak és a nők megelőző átlagos keresete közel megegyezik, enyhe előnnyel a férfiak javára. Nyilvánvalóan ez a képzettségtől és a betöltött állásoktól nagymértékben függ. Mivel a minimálbérre vannak leszorítva a dolgozók, így a különbség nem alakulhat ki. A közfoglalkoztatásban és a közszférában a bérek nem specifikusak.

1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás

Az önkormányzat tulajdonában 4 db bérlakás van melyek egyben szociális bérlakások.

1.10.6. Intézményfenntartás:

A Polgármesteri Hivatala közös fenntartású Tiszatenyővel és Örményessel. Központ: Tiszatenyő.

Az önkormányzat által fenntartott intézmények:

- Tiszatenyői Közös Önkormányzati Hivatal
- Gyöngyvirág Művészeti Óvoda
- Tiszatenyői Szociális Szolgáltató Központ
- Kuckó Biztos Kezdet gyermekház
- Tiszatenyői Önkormányzat Ellátó Szervezete
- Faluház

1.10.7. Energiagazdálkodás:

A közintézmények fűtése gáz-központi, illetve apríték-pellet kazánokkal történik. Megújuló energia hasznosítás jelenleg nincs az intézményekben.

1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások

A 2011. évi CLXXXIX. TÖRVÉNY 13. § (1) bekezdése a 20 kiemelt helyi közügy, valamint helyben biztosítható közfeladat között másodikként említi a településüzemeltetési feladatokat. Ezen feladatok közé tartoznak a köztemetők kialakítása és fenntartása; helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása.

Tiszatenyő területén az alábbi szolgáltatások érhetőek el:

- Klubkönyvtár
- Faluház rendezvényei
- Közösségi tereken ingyenes internetszolgáltatás
- Kábel TV
- Közétkeztetés
- Szemétszállítás - Külső cég végzi
- Hálózati ivóvíz, szennyvíz és vezetékes gáz szolgáltatás
- Helyi közutak, köztemető fenntartása
- Közvilágításról való gondoskodás
- Közpark fenntartása

1.12. Táji és természeti adottságok vizsgálata

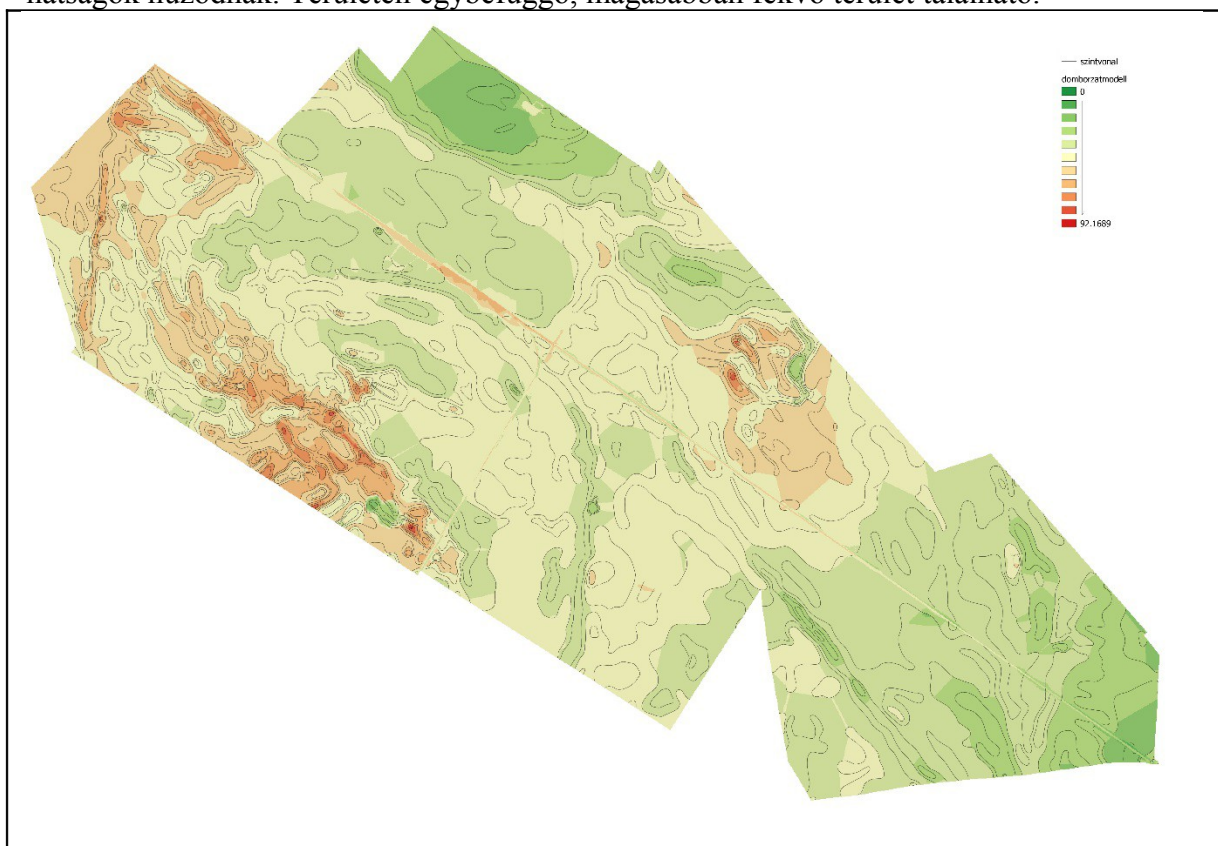
1.12.1. Adottságok:

Település elhelyezkedése:

Tiszatenyő község az Észak-alföldi régióban, Jász-Nagykun-Szolnok megyében, és azon belül a Törökszentmiklósi kistérségben fekszik. A Tiszától keletre, Törökszentmiklós közvetlen szomszédságában található. Megközelíthetősége vasúton és közúton egyaránt jó. A Szolnok-Arad és Szolnok-Szentes vasútvonal elágazás mentén, illetve Törökszentmiklós-Martfű összekötő út mellett kerül el.

Domborzati adottságok, tengerszint feletti magasság:

A Törökszentmiklósi kistérségre jellemző tagolt domborzat Tiszatenyő területén is megfigyelhető. A 78-82 mBf. körüli mély fekvésű öblözetei között 90-92 mBf magas hátságok húzódnak. Területén egybefüggő, magasabban fekvő terület található.

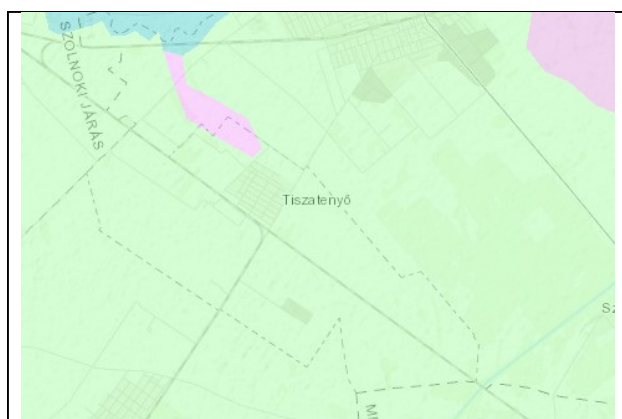

19. és 20. térképek: Tiszatenyő község domborzata és talajtani adottsága

Talajtani adottságok:

Tiszatenyő a Szolnok-Túri-sík része, melyen megjelennek a magas mezőgazdasági potenciálú réti csernozjomok. Az egész kistérségre jellemzően előfordulnak szikes foltok.

Az AGROTOPO adatbázis alapján két genetikai talajtípus lelhető fel a településen, melyek löszös üledéken képződtek. Ezek az északon szélsőségesen gyenge vízvezető képességű, erős víztartó szoloncsák, talaj,

valamint a további területekre jellemző, jó vízvezető képességű réti csernozjom. A település keleti részén jellemzően gyengén savanyú, nyugaton pedig felszíntől karbonátos talajok lelhetők fel, ez alól északon jelent egy kisebb terület kivételt. Fizikai tulajdonság szerint nagyrészt nem, vagy durván mállott részek jellemzőek. Északon és keleten agyagos vályoggal találkozunk.

Szántóföldi alkalmasság szerint kiváló és jó termőképességű a terület 57%-a, ami megalapozza a kistérség jó hírét. Emellett gyenge és igen gyenge termőképességű a kistérség 34%-a.

Éghajlati adottságok, hőmérséklet, csapadék, szélirány

A terület éghajlata túlnyomóan meleg-száraz. A magas éve napfénytartam (1970-2010) mellett 10 °C-os évi középhőmérséklet jellemzi. A változékony eloszlású csapadék évi mennyisége 510-550 mm. Vegetációs időszakban mindösszesen 280-300 mm hullik. Az uralkodó szélirány nyugati, észak-nyugati. Sebessége az OMSZ mérései alapján 2-3 m/s értékű.

Vízrajzi adottságok, talajvíz

A településen nem létesült öntözőcsatorna, de a térségben lévő Nagy-kunsági főcsatorna említést érdemel. A terület az Alcsi-Tenyő-Kengyel belvízvédelmi öblözethez tartozik, melynek fő befogadója a Tisza.

Tiszatenyő északi részén húzódik az Andrassy-csatorna, mely a tisztított szennyvizek befogadója és a Tiszába vezet. Kezelője a Mezőtúri Vízgazdálkodási Társulat. A belterületi talajvizeket erősen szennyezettek, míg külterületen helyenként ivóvíz minőségű is előfordul.

Növényzet – flórajárás:

A terület növényföldrajzilag a Pannónia flóratartomány (Pannonicum) Alföld flóraidékéhez (Eupannonicum) tartozik. Ezen belül a Tiszántúli flórajárás (Crisicum) része. Potenciális növénytársulásai a bokorfüzesek, fűzligetek, fűz-nyár-éger ligetek, tölgy-kőris-szil ligeterdők, sziki tölgyesek és a tatárjuharos lösz tölgyes. A száraz klíma és az antropogén hatások miatt ma már rendkívül alacsony arányú a természetközeli fás vegetáció a területen. A felszántott Alföld alföldi erdőspuszta növényzetének és állatvilágának maradványait őrzik a kunhalmok.

Erdőtársulások, erdőművelés:

Tiszatenyőn védelmi rendeltetésű és gazdasági célú erdőterületek találhatóak kis területen. Kiemelendő közülük a Seftsik erdő, mely az egykori Almássy-kastély és a hozzátartozó parkerdőt foglalja magába. A területen a fák nagy részét kivágták, a megmaradt régi cédrusok a bagolypopuláció fontos élőhelyét jelentik. A területen tölgyek és hársak is fellelhetők.

Az erdők funkcióvezetékének összesítő kimutatása településhatárokként					
Település	Gazdasági (ha)	Védelmi (ha)	Élőhely védelmi (ha)	Szociáli- üdülési (ha)	Összesen (ha)
Fegyvernek	67,4	46,8	0	0	114,2
Kengyel	151,5	23,7	0	17,6	192,8
Kuncsorba	13,1	8,2	0	0	21,3
Örményes	10,6	7	0	0	17,6
Szajol	14,1	98,5	201,8	0	314,4
Tiszabő	140,2	353,2	17,33	0	510,7
Tiszapüspöki	62,8	427,9	36,4	0	527,1
Tiszatenyő	14,9	0,6	0	0	15,5
Törökszentmiklós	453,8	203,3	194	30,13	881,2
Összesen	928,4	1169,2	449,5	47,72	2594,8

Forrás: AESZ

4. táblázat Az erdők funkció szerinti megoszlása

1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet:

A település legnagyobb részét mezőgazdasági területek teszik ki. Ezeket elszórt tanyák, majorságok kísérik. A földeken árpat, kukoricát, napraforgót termesztnek. A sörárpat Martfüre szállítják, felvásárlója a Heinekenhez tartozó sörgyár. A létesítmény 2 éve bezárt, azonban a nyersanyagot továbbra is megvásárolják. A kukoricát Tiszapüspökire, a magyar tulajdonú KALL Ingredients feldolgozóüzembe szállítják. A településen méhészet is üzemel.

1. kép Külterületi táj

A szántók nagy területű, egybefüggő elhelyezkedésével létrejövő homogén területhasználatot facsoportok, gazdasági erdők, a Seftsik erdő, valamint az Ilona major (egykori Tsz Központ), a Jurinák sertéstelep lazítja fel.

1.12.2.1. Táj történet

Község neve:

Tiszatenyő korábbi neve Pusztatenyő volt. Mai nevét 1950-ben kapta, mikor önálló község lett.

Község története, birtokviszonyok:

Az ősidők óta bizonyítottan lakott területről a 15. századból maradt fent írásos emlék. Később szétszórt tanyákból álló település jött létre. A török időkben, majd a Rákóczi-féle szabadságharcban is elnéptelenedett. A terület később az Almásyak tulajdonába volt. Újranépesedése az 1720-as években lendült fel, első lakói a közeli Törökszentmiklósról érkeztek. A XIX. század közepén megindult vasútépítés (Arad vasút -1858, Szolnok-Szentes vonal -1885) nagy lendületet jelentett Tenyő fejlődésében.

A település mai határa csak kis részét alkotja a korábbi nagytenyői pusztának. Központja eredetileg uradalmi major volt, cselédházakkal. Ebből alakult át szórt tanyás faluvá, melynek belső magja a szabályos tervezésű utcák, házak és telkek. A portákat tornác nélküli lakóházak, kis gazdasági udvar és apró melléképületek jellemzik.

A mezőgazdaság a kezdetektől fogva meghatározó volt, a lakosság nagy részének megélhetését jelentette. Arculatát a Nagyatádi-féle földreform nyomán érte el. 1925-ben a Léderer-testvérek birtokából megváltott 50 kh földön 176, majd egy évvel később 80 házhelyet osztottak ki a hadirokkantaknak, özvegyeknek. Eleinte 13 hadirokkant ház épült, mely a község címerében is megjelenik.

1950. február 15.-én lett önálló község, Tiszatenyő néven.

2. kép Egykori házsám tábla

1.12.2.2. Tájhasználat értékelése

folytonosság mg. terület dominancia

erdőterület nagyságának változása

tájszerkezeti változások, beépítések mg. területek rovására, kollektivizálás-majorok megszűnése, új létesítmények, bánya, horgásztó, egyéb

A települést a mezőgazdasági területek dominanciája jellemzi. A mezővédő erdőfásítás nagyrészt hiányos. A homogén szántóterületeket elválasztó ligetes sávok hiánya olyan madárfajok eltűnéséhez vezet, mint a fácánok és a foglyok. A Seftsik erdő idős faállományának fenntartása és megújításának előkészítése sürgető feladat.

A községnek nincsen könnyen meghatározható központi területe. Belterületen a településszerkezetet keskeny utcák jellemzik, melyek nagyrészt fásítottak. Főként gyümölcsfák jellemzőek, így helyenként nem biztosítják az árnyékot. Összességében elmondható, hogy a zöldfelületi rendszer fejlesztésre szorul.

Területi adatok

Belterület: 122 ha

Külterület: 2.237 ha

Összes terület: 2.359 ha

Szántó	2047 ha 6420 m ²
Kert	-
Szőlő	-
Gyep (legelő)	12 ha 2929 m ²
Rét	4152 m ²
Mezőgazdasági terület	2087 ha 3511 m ²
Erdő	26 ha 7213 m ²
Nádas	-
Halastó	-
Termőterület	2114 ha 724 m ²
Kivett	121 ha 4457 m ²
Mindösszesen	2235 ha 5181 m²

5. táblázat Terület megoszlás hasznosítás szerint

Területhasználat

A mezőgazdasági terület 99%-a szántó. Az erdőterület nagysága nem számottevő.

A település külterületén gazdálkodó társaságok:

- Tiszafarmi Produce Kft.
- Kalász Tenger Kft.

Jelentős árbevételt (400.000 Ft-ot) meghaladó őstermelők száma: 7.

Jellemző termesztett növényfélések: gabona, kukorica, napraforgó, lucerna, repce.

1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek

Természeti területek:

Tiszatenyő a Szolnoki ártér kistáj délkeleti határán helyezkedik el. A kistáj a Tiszántúli flóra-járásba tartozik, potenciális vegetációja viszonylag magas fekvésénél fogva a tölgy-kőris-szil ligeterdők lehetnek. Az intenzív szántóföldi növénytermesztés és a növényvédő szerek megjelenése előtt főleg a mezsgyéken értékes löszpuszta-növényzet lehetett, amely mára szinte teljesen megsemmisült.

A település külterületének flóráját teljes mértékben a zavarástűrő növényfajok határozzák meg. Védett vagy természetvédelmi szempontból különösen értékes növényfaj, illetve növénytársulás Tiszatenyő bel- és külterületén nem tenyészik.

A földhivatal nyilvántartása szerint Tiszatenyő külterületén 26,7213 ha erdő és 12,2929 ha gyeplélegelő, továbbá 0,4151 ha gyeprét található. Ezek a területeken azonban a természetes növénytársulások nyomait sem találjuk.

A természetes flóra egy-egy, a biodiverzitás szempontjából értékes elemét inkább a szélesebb, akácfasorokkal szegélyezett dűlőutak mentén találjuk meg igen ritkán és elenyésző egyedsűrűséggel.

Meghatározó fafajok: tájidegen akác, amerikai/vörös kőris, nemesnyár, lepényfa, kocsányos tölgy (helyenként telepítve), magas kőris, magyar kőris, kislevelű hárs. Ezen fák aljnövényzete: ragadós galaj, óriás csalán, szegélyeken foltos bürök vagy fekete üröm, ritkán kökény vagy egybibéjű galagonya.

1.12.3.1. Tájvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Tiszatenyő közigazgatási területén természetvédelmi oltalom alatt álló terület nem található.

OTrt tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő:

Nemzeti Ökológiai Hálózat övezete

Tiszatenyő közigazgatási területén a Nemzeti Ökológiai Hálózathoz tartozó terület nem található.

Natura 2000 része

Tiszatenyő közigazgatási területén a Natura 2000-es hálózathoz tartozó terület nem található.

Tájértékek

A természet védelemről szóló 1996. évi LIII. törvény 23. § (2) bekezdése alapján védett (ex lege) területek:

Kunhalmok:

- Köves-halom EOV: 747569, 199787
- Mária-halom EOV: 748823, 199075
- Kerekegyházi-kettős-halom EOV: 749990, 198061
- Öcsödi-kettős-halom EOV: 752399, 199443

Kilátás-rálátás védelem: Nincsen

Térkép-tájképi szempontból kiemelt területek

Fellelhető kunhalmok maradéka, mivel ezek nagyrésze is beszántásra került.

1.12.3.2. Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék (térkép)

Település területrendezési terv szerinti Ee-1. jelű és számú erdőterület (volt Seftsik-urasági-erdő).

Helyi védelem: **HTE: helyi védettségű természeti emlék**
Nincsen
HTT: helyi védettségű természeti terület
Nincsen

Védelemre javasolt egyedi tájértékek, tájjelleg szempontjából meghatározó természeti értékek:

Település területrendezési terv szerinti Ee-1. jelű és számú erdőterület (volt Seftsik-urasági-erdő).

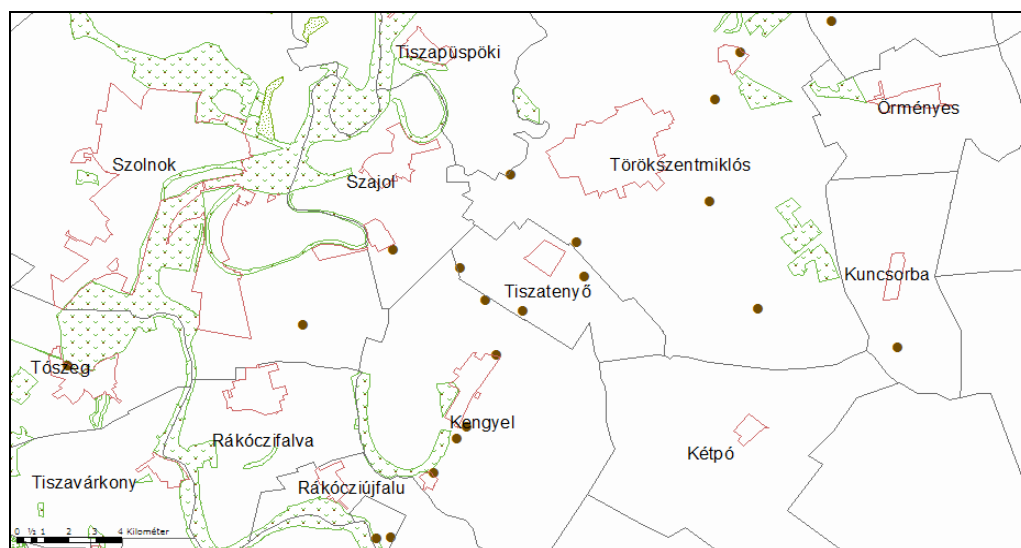
Feltároló tájképek

3.- 4. képek Külterületi táj

1.12.3.3. Ökológiai hálózat

A területen Nemzeti Ökológiai Hálózat övezetén belül egy ökológiai folyosó található a Szajol-Tiszatenyő közigazgatási határ vonalában az OTrT szerint. A TeIr adatbázisa szerint csak ex lege kunhalmok találhatóak a település közigazgatási határain belül.

22. térkép Ökológiai hálózat TEIR adatbázis szerint

1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése (fotók)

özönfajok: Solidago gigantea és canadensis, aranyvessző, Eleagnus angustifolia, ezüstfa, Robinia pseudoacacia (fehér akác)

belterületen: Ailanthus altissima (bálványfa), Robinia pseudoacacia (fehér akác)

tájidegen építmények: ipari létesítmények, a külterületen, a Jurinák majorban a 045/1, 045/4 hrsz. területen üzemel egy sertéstelep

1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata

1.13.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei telkek növényvel fedett részei, zöldterületek, erdők:

Tiszatenyő község belterülete igazán gazdag zöldterületekben. A telkek rendszerint növénykiültetésekben, gyümölcsfákban és gyeper felületekben gazdag, míg jellemző az előkertek és felszíni vízelvezető árok zöldítése is. A legtöbb utca fasorokkal rendelkezik, ezen fasorok elemei főleg gyümölcsfák, díszfák, akácfák. Nagyobb kiterjedésű fás területtel nem rendelkezik, nincsenek erdők. A zöldfelületi rendszer részét képezi a település központjában lévő park, játszótér, futballpálya és a Tiszatenyői Szent István Általános Iskola kertje.

1.13.1.1. Szerkezeti, kondicionáló szempontból lényeges, valamint a zöldfelületi karaktert meghatározó elemek

a.) zöldterületek, általában központban, kút, kálvária, közkert, játszótér

Tiszatenyő Kossuth Lajos utca, Szent István park: közpark, kút, játszótér, felvonulási terület, általános iskola.

5. kép Történelmi emlékfal

6. kép Játszótér

b.) faültetési programok, kertesi családi ház, sportpálya, közösségi kert

Jelenlegi tervek között szerepel a meglévő sportpálya felújítása, belterületi fasorok pótlása. Külterületen a már előregedő, javarészt külhonos fajokból álló véderdő foltok és a mezsgyéken végighúzódó fasorok megújítása a cél.

c) közlekedési területek zöldfelületei, utcaközösségek, nagy burkolatok árnyékolása:

A települési magánkertek javarészt előkerttel rendelkeznek, utcafronton, közterületen zöldítettek: legalább gyepes, de inkább egynyári-, évelőágyásokban gazdag, jellemző elvétve a cserjék és dísz-, gyümölcsfák kiültetése.

7-8 képek Utcaképek

d) Értékes fasorok, régiek kezelése, új fasorok:

Jellemző a mezsgyéken végighúzódó fasorok, melyeknek túlnyomó része tájidegen fajszerkezetű. A dűlőutak mentén, árokpartokon és mezsgyéken jelentős a fakivágás, ezek főleg akácok. Időszerűnek látja a település ezek hazai fajokkal történő helyettesítését, illetve a véderdők szántókkal érintkező részét őshonos, de ellenelálló cserjefajokkal betelepíteni.

e) Temető, pl. régi síremlékek a telekhatárra: A település rendelkezik temetővel.

f) Erdők, állami és magán, telepített, víz melletti természetközeli erdők, összekötő ökológiai folyosók, kapcsolható a belterületi zöldterületi fasorokkal, erdősávokkal:

Nem rendelkezik egybefüggő kiterjedt erdőségekkel, csak mezővédő erdősávokkal, véderdő foltokkal.

9-10 képek Külterület

1.13.1.2 Zöldfelületi ellátottság értékelése: erdő %, belterületi zöldterület nagysága, eloszlása:

26 ha 7213 m² erdőterülettel rendelkezik a község, melyek kivétel nélkül mezővédő fasorok, vagy erdőterületek, kiterjedésük elenyésző és széttagolt. A település területfelhasználásának mindössze **1,2%-a** erdővel borított terület. Ezen kívül 12,2929 ha gyeplélegelő, továbbá 0,4151 ha gyeprét található. Belterületi zöldterületként említhető a magántulajdonú udvari kertek, a közterületi, utcai növénykiültetések, fásítások, parkosítás, temető, illetve sportpályák.

1.13.2. Zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

- Tiszatenyő egy játszótérrel rendelkezik, de lélekszáma és koreloszlása alapján nem igényel többet.
- A lakott területen kívül eső fasorok és véderdősávok állapota leromlott, előregedett, külhonos fajokból áll, cserére, megújításra szorulnak. Aljnövényzetük gyér, őshonos növényzetet kiszorították, kiirtották a mezőgazdasági területek javára.
- Magas az özönfajok megléte mind bel- és külterületen.
- Belterületen fasorok pótlása javasolt, magasra növekvő őshonos fajokkal, jelenleg főleg a gyümölcsfákat részesítik előnyben.
- A bicikliút mellé frissen telepített tájidegen Paulownia tomentosa (császárfa) fasor elemei közül több is száradásnak indult.

1.14. Az épített környezet vizsgálata

1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata

1.14.1.1. A település szerkezete, a helyi sajátosságok vizsgálata

23. térkép: Hatályos Településszerkezeti terv

A településnek nincs jól lehatárolható központi területe. Az intézmények a Kossuth u. - Ady E. u. - Petőfi u. -Alkotmány u. által határolt területen találhatóak. Az Alkotmány úton a Polgármesteri hivatal, a Takarékpénztár épületei, a Petőfi utca mentén az Iskola, a Művelődési Központ, a Hősi Emlékmű és a Tájház alkot viszonylag egységes képet. Az intézményi épületek közé családi házak épültek jellemzően földszintes vagy földszint + tetőtér beépítéssel. Egyedül az iskola épülete emeletes. Ezen a területen találhatóak a köztéri alkotások is. (Hősi Emlékmű, Kopjafa)

Az intézményi területet körülölelik a lakóutcák. A falusias lakóterületen jellemzően oldalhatáros beépítésű telkeken magastetős, földszintes vagy tetőtér beépítéses lakóházak állnak. Az előkert egyes utcákban nincs, a házak az utcai telekhatáron állnak, míg más utcaszakaszokon előkertes a beépítés. A tetőgerinc az utcára merőleges, vagy L ill. T alakú. Kontyolt és nem kontyolt tetők egyaránt épültek, és épülnek. A főépület után sorakoznak a melléképületek csökkenő gerincmagassággal.

A belterületbe beékelődött üzemek nincsenek. A belterület szélein mezőgazdasági területek találhatóak.

A külterületen alapvetően mezőgazdasági termelés folyik. Néhány mezőgazdasági üzem működik melyek fejleszhetőségét a településfejlesztési koncepcióban figyelembe vettük.

1.14.1.2. Az Ingatlan nyilvántartási adatok alapján, termőföld esetén a művelési ágak és a minőségi osztályok

TISZATENYŐ	község területének kimutatása			Összesen	
	Művelési ágak	Fekvések területe ha/m ²			
		Belterület	Külterület		Zártkert
szántó	23.0807	2071.2523		2094.3330	
rét		0.4152		0.4152	
szőlő					
kert					
gyümölcsös					
legelő		12.1526		12.1526	
nádas					
erdő		26.7213		26.7213	
kivett	98.8620	122.9767		221.8387	
halastó					
fásított terület					
Összesen	121.9427	2233.5181	0.0000	2355.4608	

Földrészletek darabszáma:	Belterület:	820
	Külterület:	538
	Zártkert:	0
	Összesen:	1358

6. táblázat Ingatlan nyilvántartási adatok

1.14.1.3. Beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek

Tiszatenyőn jellemzően a beépítésre szánt területek a belterületen találhatóak. A beépítésre szánt területek zöme lakóterület. A településen a beépítés intenzitása és jellege alapján, falusias lakóterület és településközpont vegyes terület alakult ki. A településközpont vegyes területen a település központjában a lakó, kereskedelmi és intézményi funkciójú épületek vegyesen találhatóak. Az intenzíven beépített terület nincs. A belterület szélein mezőgazdasági besorolású ingatlanok találhatóak. Ipari nagyüzem nincs, csak kisebb vállalkozások működnek. Néhány mezőgazdasági üzem található a külterületen.

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága a külterületen Kunhalmokat tart nyilván. NATURA2000 területek a település közigazgatási területén nem találhatók.

1.14.1.4. Funkció vizsgálat (intézményi ellátottság, funkcionális és ellátási kapcsolatok)

Közös hivatala van Kuncsorbanak, Tiszatenyőnek és Örményesnek. A jegyző irodája a tiszatenyői Polgármesteri Hivatalban van.

Az óvoda 1990 évben épült, 60 férőhellyel működik. Az általános iskola 8 tantermes, 2000 évben épült. A tornaterem 2001 évben készült el.

Kereskedelmi ellátás: a településközpontban működik élelmiszer üzlet.

Humán infrastruktúra, az egészségügyi ellátás: az 1.8 fejezetben bemutatásra kerültek.

1.14.1.5. Alulhasznosított barnamezős területek: nincsenek a településen

1.14.1.6. Konfliktussal terhelt (szlömösödött, degradálódott) terület: nincs a településen.

1.14.2 A telekstruktúra vizsgálata:

1.14.2.1. Telekmorfológia és telekméret vizsgálat:

A település környékén megtalálták mind a körösi, mind a hatvani kultúra nyomait, így a vidék már az ősidőktől kezdve bizonyítottan lakott. A települést (ami tulajdonképpen csak egy uradalmi major cselédházakkal) és egy kolostort írásos források először csak 15. században említik meg. Később a területen egy szétszórt tanyákból álló település volt.

A település a török időkben, majd a Rákóczi-féle szabadságharcban is elnéptelenedett. 1203-tól kezdve a császári zsoldban álló rációk a vidéket több alkalommal is végigdúlták. Újranépesedése az 1720-as években lendült fel, amikor is a közeli Törökszentmiklósról érkeztek az első lakók, az akkor már az Almásyak tulajdonában lévő területre. Tenyő fejlődésének a XIX. század közepén megindult nagy arányú vasútépítés adott lendületet. A Szolnok-Arad vasút 1858-ban, 1885-ben pedig a Szolnok-Szentes vonal készült el.

A tenyői uradalmat két keskeny nyomtávú vasút kapcsolta be a közlekedésbe. Tiszatenyő gazdaságában kezdettől fogva a mezőgazdaság játszott a főszerepet. A lakosság döntő többsége a földből élt. A településen az ipart hosszú ideig csak az uradalmi majorok mesterei jelentették. 1950 előtt mindössze egy artézi kútja volt, a vasútállomáson. 1959-ben fúrtak új artézi kutat, de 1960-ban még egy lakás sem volt vezetékes.

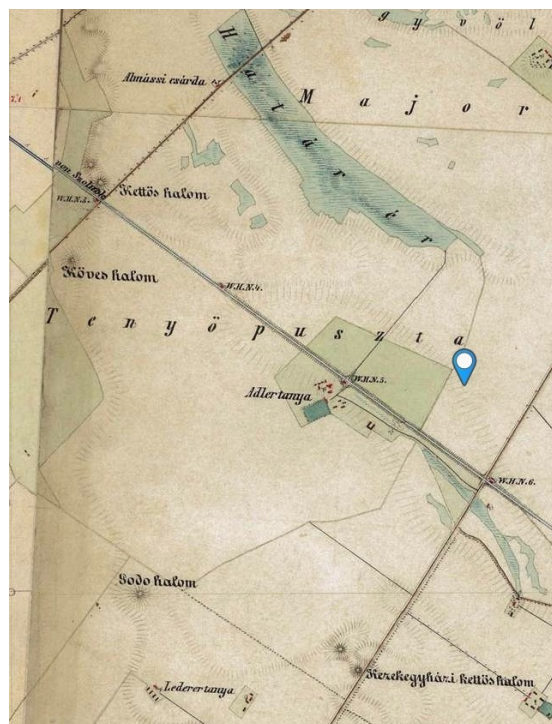
Többek úgy gondolják, hogy ez a település nem azonos a maival, és nem tekinthető az elődjének sem, mert a mai település szerintük csak a 20. században, 1950. február 15-én vált önállóvá. Ekkor változott meg a település neve Pusztatenyőről Tiszatenyőre.

A település a Nagyatádi-féle földreform nyomán nyerte el arculatát. 1925-ben a Léderer-testvérek birtokából megváltott 50 kh földön 176, egy évvel később pedig 80 házhelyet osztottak ki. A juttatásban részesülők jelentős része világháborús hadirokkant vagy hadiözvegy volt.

1927 elején már 45, az év végére már közel 110 ház állt. A település mai határa csak kisebb részét teszi ki a korábbi nagytenyői pusztának. Eredeti központja uradalmi major volt, cselédházakkal. Később szórt tanyás falu lett, amelynek belső magját szabályos tervezésű utcák, házak, telkek alkották.

24.térkép: 1. katonai felmérés

25.térkép: 2. katonai felmérés

A település közúton a Martfű-Törökszentmiklós közötti 4629 j. úton lehet elérni. A település lakó és intézményi része a közút egyik oldalán helyezkedik el. A másik oldalon csak gazdasági és mezőgazdasági területek vannak. A belterület szabályos utcaszerkezetű. A jellemző telekméret: 800-1200 m².

1.14.2.2. Tulajdoni vizsgálat:

A településen az ingatlanok tulajdonjelleget szerint állami, önkormányzati és magán tulajdonban vannak. A magántulajdonú ingatlanok nagy része magánszemélyeké, míg kisebb hányad magántulajdonú gazdasági társaságoké.

1.14.3. Önkormányzati tulajdonú kataszter:

Az önkormányzati tulajdonkataszter az önkormányzat adatközlése alapján került térképi ábrázolásra az ÖT-1 terlvapon.

A belterületen az önkormányzati utakon, közterületeken kívül intézmények és lakóingatlanok és be nem épített területek tartoznak önkormányzati tulajdonba. A külterületen a feltáró utak nagy része, kisebb mezőgazdasági területek önkormányzati tulajdonúak.

1.14.4. Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

A hivatalos alaptérkép állomány mellett az épületállomány és környezet geodéziai felmérése nem szükséges.

1.14.5. Az építmények vizsgálata

1.14.5.1. A funkció, kapacitás:

Tiszatenyő teljes belterületének zömét a magántulajdonú lakóingatlanok alkotják. A lakóingatlanokat elsődlegesen lakó célokra használják. A lakóingatlanok vegyes célú

használata elsősorban kisebb szolgáltató, kereskedelmi jellegű családi vállalkozásokat jelent amik a lakóingatlan egy részében működnek. A falusias jellegű lakótelek jelentős részén háztáji gazdálkodás folyik.

A településen vannak eladó ingatlanok, valamint be nem épített lakótelek, így újabb lakóterület kijelölése nem várható, a tartalék területek az igényeket biztosítani tudják. Az intézményeket az adott funkciónak megfelelően használják.

1.14.5.2. Beépítési jellemzők:

Jellemző beépítési mód az oldalhatáros beépítés. A beépítettség a lakóterületeken mértéke jellemzően 30% alatti, míg a központi vegyes területen ennél magasabb.

A családi házak előkertje nem egységes: egyes utcák előkerttel, míg mások előkert nélkül épültek meg

1.14.5.3. Magasság, szintszám, tetőidom:

A településen földszintes, valamint földszint + tetőtér beépítéses épületek találhatóak. A tető minden esetben magastető. Ezen belül változatos tetőformák épültek: sátoztető, utcára merőleges gerinc, illetve L, és T alakú tört gerincű tetők.

1.14.5.4. Településkarakter:

Az utcaképekre jellemző, hogy az előkertes vagy előkert nélküli családiházak beépítésű utcákon a közlekedési felület és a telekhatár közötti zöldsáv növényzettel beültetett, fásított, így egy zöldbe ágyazott falusias utcakép fogadja az arra járókat. Egyes utcaképek harmonikusak, az épület típusok, magasságok megegyeznek, a beépítési mód és előkert azonos. Más részeken a fokozatos átépülés miatt a régebbi típusú lakóházak mellett a sátoztető épület és a tetőtér-beépítéses is megtalálható, jellemzően azonban az épület elhelyezések telkenként – egy-két kirívó példától eltekintve – megegyeznek.

1.14.6. Az épített környezet értékei:

1.14.6.1. Településszerkezet történeti kialakulása, történeti településmag:

Részletes kifejtése az 1.14.2.1 fejezetben megtörtént.

1.14.6.2. Régészeti terület, védett régészeti érték, régészeti érdekességű terület:

A településen szisztematikus régészeti kutatás nem zajlott, így ismereteink hiányosak. A természetföldrajzi jellege miatt a területnek – nincsen természetes vízfolyás, löszplató – a régészeti korokban történő emberi tevékenységek nyoma szórványos, a település közigazgatási területén nincsen frekvenciált megtelepedésre alkalmas rész. A legkorábbi emberi nyom a településen a késő rézkorra keltezhető halmok jelenléte, amelyeket csak egy római kori szarmata megtelepedési nyom egészít ki.

Feltétlenül kikerülendő, földmunkával nem bolygatható lelőhelyek:

1. lelőhely: Kerekegyházi-Kettős-halom

A belterülettől 1,6 km-re délre a kengyeli határban, az út nyugati oldalán található feltehetően rézkori kettős halom.

2. lelőhely: Köves-halom

A település nyugati szélén a szajoli határban található, részben elbányászott rézkori halom.

3. lelőhely: Mária-halom

A település belterületétől 1,8 km távolságra, délnyugatra található részben elbányászott rézkori halom.

4. lelőhely: Öcsödi-Kettős-halom

A település belterületétől keletre, 1 km távolságra a Halom-dűlőben található, feltehetően rézkori kettős halom. A nyilvántartásban hibásan Törökszentmiklóhoz van kapcsolva.

Megelőző feltárást igénylő régészeti lelőhelyek:

5. lelőhely: Tenyő-puszta

A belterülettől nyugatra, nagyjából 2 kilométer távolságra, a vasúttól délre egy kisebb mélyedés területén fémkeresős vizsgálatok folyamán római kori szarmata leletanyag került elő innen.

1.14.6.3. Védett épített környezet, a helyi egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők:

Védett épített környezethez soroljuk a műemléki környezetet. A község területén nincs országos védelem alatt álló épület.

Az utcák, utcaképek megjelenése tipikus falusi megjelenést ad egyedi kizárólag Tiszatenyőre jellemző építészeti elemek nélkül.

Az épületeken elvétve található egyedi homlokzatszínt, nyíláskeret, kémény vagy padlás-szellőző kialakítás

1.14.6.4. Világörökségi és világörökségi várományos terület:

A településen ilyen terület nem található.

1.14.6.5. Műemlék, műemlékegyüttes:

A község területén nincs országos védelem alatt álló épület.

1.14.6.6. A műemlékvédelem sajátos tárgyai: történeti táj, történeti kert, temető és temetkezési emlékhely

A településen védett történeti táj, történeti kert, temető és temetkezési emlékhely nem található.

1.14.6.7. Nemzeti emlékhely

A településen nemzeti emlékhely nem található.

1.14.6.8. Helyi védelem

A Képviselő – testület által jóváhagyott településképi arculati kézikönyv, valamint a Településképvédelmi rendelet tartalmazza a helyi értékvédelemmel kapcsolatos szabályokat előírásokat. A községben jelenleg nincs helyi védelem alatt semmi.

1.14.7. Az épített környezet konfliktusai, problémái

Az épített környezet konfliktusai, fő problémái a község belterületén lévő üresen álló telkek és az elhanyagolt állapotú házak és gondozatlan kertek miattiak. Ezek a területek településképi és utcakép szempontjából is negatívan hatnak a környezetre.

1.15. Közlekedés

1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Tiszatenyő közigazgatási területe Törökszentmiklós, Kétpó, Kengyel, Szajol településekkel határos.

A település jelentősebb országos közútja a 4629.j. Törökszentmiklós-Martfű összekötő út, kezelője a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatósága.

Országos közút továbbá a 46345.j. vasútállomáshoz vezető út, melynek forgalma nem jelentős.

Két fontos vasútvonal érinti a települést, a 120 sz. Budapest–Szolnok–Békéscsaba–Lökösháza kétvágányú, 25 kV 50 Hz-cel villamosított vasúti fővonala, valamint a 130 sz. Szolnok–Hódmezővásárhely–Makó egyvágányú dieselvontatású vasúti mellékvonalat.

A területen vízi és légi közlekedési létesítmények nincsenek.

1.15.2. Közúti közlekedés

A 4629.j. Törökszentmiklós-Martfű összekötő út a település keleti szélén húzódik és az 5+707 km szelvényben keresztezi megismételt fény-félsorompós biztosítással a 120 sz. Budapest–Szolnok–Békéscsaba–Lökösháza- kétvágányú, villamosított vasútvonalat.

A Köztársaság utcán egy pár autóbusz megállóhely található.

A vasútállomás a Tiszatenyő-Szentesi vasútvonal elágazása előtt épült.

Nem kiépített, csak útalap a Petőfi Sándor utca egy része, a Szent László utca, Ady Endre utca DNY-i része, Hunyadi utca ÉNY-i része, Kossuth Lajos utca ÉNY-i része és a temető feletti utak.

A belterületi utak több mint 80 %-a jelenleg kiépített, vagy útalappal rendelkezik. A kiépített utak több mint 40 %-a felújítása indokolt.

A település forgalmi vizsgálata

4629 j. összekötő út 0+000 - 5+857 km.sz.	2018. évben		Várhatóan 2029.évben		Egységjármű- szorzók
	j/nap	E/nap	j/nap	E/nap	
Személygépkocsi	991	991	1 209	1 209	1
Kistehergépkocsi	375	375	458	458	1
Autóbusz, egyes	28	70	29	72	2,5
Autóbusz, csuklós	2	5	2	5	2,5
Tehergépkocsi	464	1 160	572	1 430	2,5
Motorkerékpár	128	102	133	106	0,8
Kerékpár	82	25	82	25	0,3
Lassú járművek	46	115	46	115	2,5

7. táblázat Az összekötő utak forgalomnagysága

1.15.3. Közösségi közlekedés

1.15.3.1. Közúti

A település megközelíthető személygépjárművel vagy busszal. Az autóbusz nem megy be a település központjába, a megállóhely a 4629.j. Törökszentmiklós-Martfű összekötő út mentén található jelenleg.

Az autóbusz jelenleg nem közlekedik a település központjába, a település szélén lévő 1 pár buszmegálló érhető el. A könnyebb megközelítés végett javasolt az autóbusz közlekedési útvonalát bevinni a településre, a megfelelő (6,00 m + 2 x 1,50 m járható nemesített padka) szélességre kiépített gyűjtő utakon és megfelelő ívelődést biztosító (R min 12,0 m) sugarú csomópontokban biztosítható Ennek hiányában a településen belüli közforgalmú busz közlekedés, csak csökkentett méretű mikrobusz járművekkel biztosítható.

Ezáltal autóbusz forduló kialakítása szükséges az Ady Endre úti ABC körül a megszűnt Építő és tüzelőanyag kereskedés helyén, valamint új szabványos autóbusz öblöket a Köztársaság úton kell kiépíteni.

Üzemanyag töltőállomás nincs a község területén.

1.15.3.2. Kötőtpályás

Két fontos vasútvonal érinti a települést, a 120 sz. Budapest–Szolnok–Békéscsaba–Lőkösháza kétvágányú, 25 kV 50 Hz-cel villamosított vasúti fővonala, valamint a 130 sz. Szolnok–Hódmezővásárhely–Makó egyvágányú dieselvontatású vasúti mellékvonalat. A gyalogosok részére a vasútállomás területén külön szintű gyalogos aluljáró kiépült a 120 vasútvonal alatt. A település területén a 120 sz. vasútvonalat a 4629. j összekötő út keresztezi, kiépített megismételt fény felsorompós biztosítással.

1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés

Törökszentmiklóstól egészen a Széchényi utcáig megépült a kerékpárút. A Kengyel, Martfű irányába a kerékpárút kiépítése továbbra is tervezett. A településen belül nincs kiépített kerékpárút vagy kerékpársáv.

A gyalogos közlekedés szempontjából a legfontosabb feladat a hiányzó járdaépítés, és az akadálymentes közlekedés megteremtése, a közúti csomópontokban és a közintézmények bejáróinál, közterületi parkolóknál. A közlekedési sávok min. szélessége a kerekes kocsival és babakocsival közlekedők helyigényét figyelembe véve min. 1,20 m legyen. 90 fokos fordulóba min 1,50 m. A gyalogos közlekedési sávok kialakításánál az OTÉK és Útügyi Műszaki Előírások mozgáskorlátozottak akadálymentes közlekedésére vonatkozó előírásait be kell tartani a (Gyalogátkelő helyek, parkolók, buszmegállók, jelenleg is működő, vagy tervezett intézmények, közintézmények, temetők, kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó épületek, sétányok, parkok, játszóterek stb.) tervezésénél, építésénél.

1.15.5. Parkolás

A település belterületén egyedül a központban vannak szétszórva kiépítve parkolóhelyek. Ez a parkoló szám nem felel meg a településközpontban lévő intézményeknél és a kereskedelmi szolgáltató egységeknél - OTEK által előírt – parkoló mérlegnek. Ezért javasoljuk, hogy a parkolás zavartalan biztosítása érdekében alábbi területeken új parkolók kerüljenek kialakításra:

- Általános iskola 5 parkoló állás,
- Szabadtéri színpad 5 parkoló állás,

A kiszolgáló (lakó) utak melletti ingatlanok melletti parkolás nehéz a meglévő utak szélessége nem teszi lehetővé. Zárt árokrendszerek kialakítása esetén az utak mellett párhuzamos parkoló kialakítható.

1.16 Közművesítés

1.16.1. Víz közművek

1.16.1.1. Vízellátás:

Az egységes szerkezetbe foglalt vízjogi üzemeltetési engedély alapján a vízellátó hálózat és a szennyvízcsatorna hálózat, valamint a tisztítótelep üzemeltetője a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. / Szolnok, Kossuth Lajos utca 5. /

Az egységes szerkezetbe foglalt vízjogi üzemeltetési engedély utolsó módosítása 36600/4347-10/2016. ált. iktatószámú határozattal történt.

Vksz.: Tisza/3559

Vízműtelep, kutak adatai:

2016-ban fejeződtek be a Törökszentmiklós és térsége Ivóvízminőség-javító Projekt keretein belül Tiszatenyő településen végzett felújítási, fejlesztési munkák.

A vízműtelep a Tiszatenyő, Ady Endre utca 125 hrsz-ú ingatlanon található.

A vízműtelepen található víztermelő kút adatai:

1/A kút

B-14 kataszteri számú kút talpmélysége 110,5 m /üzemelő kút/

Vízhozama: 500 l/perc / 400 l/perc állandó üzemben kitermelhető max. /

A vízműtelepen található tartalék kút adatai:

2. számú kút

B-11 kataszteri számú kút talpmélysége 383,4 m / tartalék kút/

Vízhozama: 550 l/perc

/ a leszívás függvényében változik 220-550 l/perc között/

1sz. kút nem üzemel, megszűnt

A vízműtelep és a vízműkutak védőterülete kerítéssel lehatárolt.

A vízkészlet jellege szerint rétegvízre települtek a kutak.

A vízjogi üzemeltetési engedélyben lekötött vízmennyiség: 50 000 m³/év

Mértékadó kapacitás: 280 m³ /d

A települési vízmű rendelkezik védőidom kijelölő határozattal.

A hidrogeológiai „B” zóna:

védőidom felső síkja: -340 m

alsó síkja: - 370 m

sugara: 270 m

A védőidom a vízellátás KV-1 jelű helyszínrajzán bejelölésre került az EOV koordinátái alapján.

A védőidom kijelölő határozat 2018. november 30-ig volt hatályos.

Az 500 m³/d mennyiséget meg nem haladó, kizárólag házi vízigényt kielégítő, sekély mélységű, talajvízre települt kutakról az Önkormányzat nem rendelkezik adatokkal.

Vízisztítási technológia:

A vas- és mangántalanító szűrőberendezést, aktív-szén töltetű berendezés követ.

A vas- és mangántalanító berendezéshez folyamatos üzemű KMnO₄ vegyszeradagoló tartály csatlakozik. / 1 üzemi + 1 tartalék adagoló /

Törésponti és utóklórozásra nátrium-hypokloritot adagolnak. A vegyszeradagoló 2 üzemi +2 db tartalék adagoló berendezéssel ellátott.

Dekantáló medence:

- 20 m³ térfogatú, vasbetonból épült
- a dekantált víz befogadója az Önkormányzat kezelésében lévő időszakos vízfolyás, csapadécsatorna
- a dekantált víz minőségének ki kell elégítenie a 28/2004. (XII. 25.) KvVM. rendelet 2. számú mellékletében előírt határértéket

Víztároló medence:

- 2*50 m³ térfogatú, vasbetonból készült térszíni medence

Jelenleg a 201/2001. (X. 25.) korm. rendelet és az azt módosító kormányrendeletben meghatározott vízminőségi határértékeknek megfelel a szolgáltatott víz minősége.

Víztorony és nyomásfokozó adatai:

Hidroglóbusz hasznos térfogata: 50 m³

Helye: 128 hrsz-ú közpark

Vezeték hálózat adatai:

A település közüzemi vízellátó hálózatának hossza: 9,25 km

Ebből a bekötővezetékek hossza: 4,8 km

A bekötött ingatlanok száma: 651 db / 18 közületi /

Az ellátott területen lévő, de bekötés nélküli ingatlanok száma: 24 db

Vezetékes ivóvízzel ellátott ingatlanok száma: 675 db

A település teljes területe, 100 % -a ivóvíz hálózattal ellátott, de a lakossági rákötés aránya 96 % -nak tekinthető.

A vezetékhálózat hossza átmérőnkénti bontásban:

- D 100 KM PVC	150 m
- D 100 ac	750 m
- D 80 KPE	608 m
- D 80 KM PVC	2942 m

Közkifolyók száma: 8 db

A közkifolyók helyét és a vezetékek nyomvonalát a KV-1 jelű helyszínrajzon bejelöltük.

A településen belül önálló ipari-, tűzoltó- vagy öntözővíz hálózat nem üzemel, termálvíz hasznosítás nincs.

Tűzvíz biztosítása:

Az 54/2014. (XII. 5) BM rendelet alapján az épületek oltóvíz igények alapja továbbra is a mértékadó tűzszakasz területe. Az oltóvízbiztosítás időtartama a kockázati osztálytól függően változik 30 perctől 2 óra időtartamig.

A falusias, kisvárosi családirészes övezeteknél a D 80-D100 mm vezetékekről biztosítható a $Q_{tü} = 600-900$ l/perc tűzvízigény, ami nem jár tűzszakasz korlátozással.

A belterületen tűzvíztároló az iskola melletti 128 hrsz-ú közparkban található 100 m³ térszínti vasbeton medence, egy vízvételi kiállással. Az iskolának önálló belső tűzvízhálózata van.

Természetes vízvételi hely a településen belül nincs.

A belterületen föld alatti és föld feletti tűzcsapok egyaránt megtalálhatóak. Az ágvezetékek tűzcsappal vannak lezárva. A helyszínrajzon adatszolgáltatás alapján bejelöltük a tűzcsapok helyét. A szennyvíztisztító telepig D 100 KPE vízvezetékét építettek ki, tűzcsappal lezárva.

Tűzcsapok száma: 27 db

Ipari nagyfogyasztók, külterületi majorok vízellátása:

- Ilona major: nem csatlakozik a városi hálózatra, egyedi vízellátó rendszere van
- Ipari nagyfogyasztó a kül- és belterületen nem található.
- Egyéb vízhasználatú kút adatai:
 - K-8 jelű kút MÁV állomás
 - Vízhozama: 160 l/perc
 - Talpmélysége: 101,0 m
- Állattartás vízigényét kiszolgáló kutak adatai:
 - K-13 Béke Tsz Jurenák major 101,0 m talpmélység
 - K-10 Béke Tsz Jurenák major 100,0 m talpmélység
 - K-12 Béke Tsz Ilona major / EX-LEX Kft/ 84,0 m talpmélység

1.16.1.2. Szennyvízelvezetés és tisztítás:

Jelenlegi állapot:

A település jelenleg beépített területén szennyvízelvezető rendszer üzemel. A csatornahálózattal összegyűjtött szennyvíz a Tiszatenyő-Kengyel-Bagimajor közös szennyvíztisztító telepre érkezik. A telep és a szennyvízcsatorna hálózat 2015. óta rendelkezik üzemeltetési engedéllyel.

Üzemeltetési engedély száma: 36600/1336-23/2015

Vksz.: Tisza/6475

Üzemeltető: Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. / Szolnok, Kossuth Lajos utca 5. /

A telep 3 település szennyvizét tisztítja. A szennyvíz Kengyel felől érkezik egy D 180 KPE vezetéken, ami a TÁ-1 jelű átemelő előtti utolsó tisztítóaknába köt be. A beton felületeken az aknában és az átemelőnél, jelentős mértékű betonkorroziót tapasztaltunk a helyszíni bejárás alkalmával.

További probléma, hogy a tisztított szennyvíz befogadója az Andrassy - csatorna, növényzettel erősen benőtt a szervesanyag terhelés következtében, feliszapolódott, akadályozza a belterületi csapadékvizek elvezetését. A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Hatósági Osztálya kötelezést adott ki a tényfeltárási munkák elvégzésére és a szennyezés csökkentésre vonatkozóan. A vizsgálatok során beigazolódott, hogy a csatornahálózatba kerülő küszöbértéken felüli terhelés, ami jelentősen rontja a szennyvíztisztító telep hatásfokát, nem a településről származik.

Tiszatenyő Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a települési hulladékokkal és a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésével kapcsolatos közszolgáltatásokról szóló 20/2002. (XII. 20.) rendelete szerint:

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz gyűjtésére, szállítására a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. 5000 Szolnok, Kossuth L. út 5. jogosult.

Szennyvíztisztító telep és a csatornahálózat műszaki adatai:

Szennyvíztisztító telep:

- Helye: Tiszatenyő, 04/1 hrsz-ú terület
- Névleges kapacitása: 480 m³/d / hidraulikai kapacitása: 505 m³/d /
- Nem csatornával begyűjtött szennyvíz: 25 m³/d
- Óracsúcs értéke: 50 m³/h
- Tisztított szennyvíz befogadója: Andrassy csatorna 3+235 km szelvénye

Tisztítási technológia:

Az átemelő aknából a szennyvíz a gépi rácsra kerül. A homokfogót követően az anoxikus térben lejátszódó denitrifikációs folyamatok után az iker kialakítású levegőztető medencébe jut a szennyvíz. Az utóülepítő medence után megépült a 25 m³ térfogatú fertőtlenítő medence.

Izapvonal: gravitációs iszapsűrítőt követően, gépi víztelenítés, majd a préselt fölösiszap elszállításra kerül

Hálózati átemelő:

- A hálózati átemelő helye: 467/23 hrsz.-ú telek
- Az átemelő jele: TÁ-1
- Kapacitása: q = 16,7 l/s H = 18 m Q = 480 m³/d

Csatornahálózat kialakítása:

- A teljes szennyvízcsatorna hálózat gravitációs kialakítású, házi átemelő Tiszatenyőn nem üzemel.
- A hálózat kialakítása átmérőnkénti bontásban:

gyűjtőcsatorna D 160 KG PVC	1451 m
gyűjtőcsatorna D 200 KG PVC	7352 m
főgyűjtőcsatorna D 250 KG PVC	55 m
házi bekötőcsatorna D 160 KG PVC	6653 m
kiépített bekötések száma	713 db
szennyvíz nyomócső hossza D 180 KPE	1036 m

- A statisztikai adatok szerint a hálózatra rákötött lakások száma 519 db. Csatornával ellátott, de bekötéssel nem rendelkező lakások száma 156 db.

A lakások 100 % -a szennyvízcsatornával ellátott területen van, mert a hatályos rendezési tervben szereplő túlzott lakóterület fejlesztési övezetek átsorolásra kerülnek jelen rendezési terv során. Nincs igény a lakóterület ilyen mértékű fejlesztésére.

Jelenleg a csatornahálózatra való rákötési arány a statisztikai adatok alapján 77 % , ami nem felel meg az Uniós előírásoknak. Az Önkormányzatnál jelenleg folyik a lakosság megkeresése révén a statisztikai adatok pontosítása ellenőrzése, hogy a kívánt 95 % rákötési arány elérhető és igazolható legyen.

1.16.1.3. Felszíni vízelvezetés, belvív- árvízvédelem:

Jelenlegi állapot:

Vízgyűjtő terület megnevezése: Nagykunsági

alegység száma: 2-18

A település közig. területe: 23,55 km²

Lakosság száma: 1533 fő /2018 adat /

Tiszatenyő belvívvédelmi szempontból a KÖTÖVIZIG 10.09/A számú Törökszentmiklósi belvívvédelmi szakaszához tartozik. Tiszatenyő közigazgatási területe a 064. Fegyvernek-Szajoli belvívrendszernek a 64/d Alcsi-Tiszatenyő-Kengyeli belvív-öblözetében helyezkedik el.

Belvívrendszer lehatárolása:

észak: 060. sz. Tiszagyenda-Tiszabói belvívrendszer

kelet: Nagykunsági belvívrendszer

dél: Tisza balparti fővédvonala

nyugat: Tisza balparti fővédvonala

A belvizes létesítmények a KÖTIVIZIG kezelésében, kizárólagos állami tulajdonban vannak. A település közigazgatási területén belüli vízgazdálkodási létesítmény:

- **Andrássy - csatorna hrsz. 05/2**

Az Andrássy – csatorna ketté szeli a „ Határ völgy” mélyfekvésű, vízjárta területét. A belterületi csapadékvízrel együtt a belvizet, a tisztított szennyvizet a Szajoli I. csatornába vezeti le gravitációsan, melynek végső befogadója a Tisza 344 + 000 fkm.

Szajoli I. csatorna: VOR azonosító AAA 966

Hossza: 15,293 km

Andrássy – csatorna: VOR azonosító AEC583

A tisztított szennyvíz bevezetése környezetében a csatorna feliszapolódott, növényzettel benőtt a szervesanyag terhelés következtében, ellenlejtés miatt hátráltatja a belterületi csapadékvíz levezetését. Tényfeltárás és intézkedési terv készítése folyamatban van.

A közigazgatási területen belül kettős hasznosítású csatorna, vízpótló-, szétosztó, öntözőcsatorna nincs.

Árvízvédelmi szakasz megnevezése: 10.06

- Ezen belül a 2.82 Fegyvernek – Mesterszállási árvízi öblözetben fekszik. A tartós árvizek esetén a fővédvonalak mentén jelentkező fakadóvizek és azok elvezetésére szolgáló csatornák és egyéb árvízvédelmi művek nem érintik a település közigazgatási területét.

Tiszatenyő település közepesen belvív-veszélyeztetett kategóriába, míg a zonális aszályosági térképe alapján a nagyon erősen aszályos kategóriába tartozik.

Vízrendezési célú fejlesztést a KÖTIVIZIG a közigazgatási határon belül nem tervez, részükről helyigény nem merült fel.

Tulajdonos, üzemeltető:

A település közigazgatási határán belül lévő KÖTIVIZIG kezelésű, állami tulajdonú vízfolyások, csatornák:

- Andrásy – csatorna hrsz: 05/2
VOR azonosító: AEC583

Hossza: 3,263 km

Önkormányzati tulajdonban és kezelésben lévő csatornák, vízfelületek, záportározók:

- 0-0-0 jelű belvízcsatorna: hrsz: 03
/Jelölését a Tiszatenyő Helyi vízkárelhárítási tervéből vettük át! /

Hossza: 1,257 km

Befogadó: Andrásy -csatorna 3+281 végszelvénye

- A belterületi utcákban összefüggő útmenti árokrendszer, illetve szikkasztó árok van kialakítva
Befogadó: 0-0-0 jelű belvízcsatorna hrsz: 03

Belterületi csapadékvíz elvezetési rendszere:

A település rendelkezik Helyi vízkárelhárítási tervvel. A vízkár keletkezésének, kialakulásának okait az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- az elkészült belterületi vízrendezési tervek csak részben valósultak meg
- a település központi részén természetes mélyfekvésű területek húzódnak, amelyek gravitációsan a befogadó folyásfenék szintje miatt nem vízteleníthetők
- a meglévő árkok átereszeinek kis keresztmetszeti mérete, szintbeli elhelyezkedése oka, hogy a csapadékvíz nem folyik le a befogadóba
- a befogadó feliszapolódása és karbantartási hiányosságai
- régebben jelentkezett az elszikkasztott szennyvíz talajvízszint növelő hatása, ami megakadályozta a felső rétegben a csapadékvíz befogadását, /napjainkban érzékelhető a szennyvízcsatornázás kedvező hatása, a talajvíz szintje közel 2,0 m-el csökkent /

A domborzat jellemzői alapján három öblözet különíthető el a településen:

1 jelű öblözet:

- a terület nagysága 36 ha
- lehatárolása: Köztársaság út – vasúti töltés – Szent László utca – Hunyadi utca
- Az árkok gravitációsan a Kossuth L. utcán vezetett, helyenként burkolt gyűjtőcsatormán keresztül vezetik el a csapadékvizet a befogadóba.
- Befogadó: 03 hrsz-ú belvízcsatorna / jele 0-0-0 /
- A Kossuth L. utca közepén az iskolával szemben állandó telepítésű szivattyúval emelik át a csapadékvizet a burkolt gyűjtőcsatornába.
- szivattyú kapacitása: 500 l/perc

2 jelű öblözet:

- a terület nagysága 56 ha
- lehatárolása: Hunyadi utca – Köztársaság út - Alkotmány utca - Szent László utca

- A terület legmélyebb része a Béke utca- Ady E. utca térsége, ahonnan a csapadékvíz gravitációsan jut el az Arany János utca- Alkotmány utca kereszteződésénél kialakított stabil telepítésű szivattyúhoz.
- szivattyú kapacitása: 500 l/perc
- ideiglenes szivattyúállás létesíthető a Posta és a Polgármesteri Hivatal előtt a legmélyebben fekvő két utca gyűjtőárkainak mentesítésére
- rendelkezésre álló mobil szivattyúk kapacitása 400 l/perc illetve 850 l/perc
- befogadó: 03 hrsz-ú belvízcsatorna / jele 0-0-0 /

3 jelű öblözet:

- a terület nagysága 34 ha
- lehatárolása: Alkotmány utca – Köztársaság út – Dózsa György út – Szent László utca
- A Dózsa György úti gyűjtőcsatorna vezeti el a csapadékvizet a 0-0-0 jelű 03 hrsz-ú belvízcsatornába.

Csatorna kimutatások:

- nyílt földmedrű árok	12 350 m
- fenékburkolattal ellátott árok	500 m
- zárt csatorna	150 m

1.16.2 Energia

1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más ellátórendszerek)

1.16.2.1.1 Elektromos energia

Meglévő kül –és belterületi hálózat

A TRT tervezési területének villamos energiaellátását a EON Hungária Zrt biztosítja a saját tulajdonában lévő elosztó hálózaton keresztül. A terület két 22kV-os gerinchálózatról kapja a villamos energiaellátást.

A területen 22kV-os szabadvezetékes hálózaton keresztül üzemelnek a fogyasztói transzformátorok állomások. Egy szakaszon 22kV-os földkábel is található, mely 2 22kV-os szabadvezetékes hálózatot köt össze. A fogyasztói transzformátorok állomásokról a villamos energiaelosztás kisméretű szabadvezetékes – szabadvezetékes és szigetelt szabadvezetékes, illetve földkábeles elosztóhálózaton keresztül jut el a fogyasztókhoz.

A transzformátorállomások szabadvezetékes hálózat esetén oszlop állomások. A településen mindenütt biztosítható a villamos energiaellátás, ezért ilyen szempontból zárolt terület nincs.

Külterület energiaellátása:

A villamos energiát az áramszolgáltató saját tulajdonú, üzembiztos hálózatról biztosítja a külterületi fogyasztók részére. Egy fogyasztó saját tulajdonú 22kV-os szabadvezetékes hálózatról és saját tulajdonú transzformátor állomásról kapja a villamos energiát. A karbantartásuk, korszerűsítésük folyamatos.

A belterület közvilágítása már korábban került korszerűsítésre, viszont jelenleg már az energiahatékonyabb LED-es közvilágítás még nem valósult meg a településen.

Idegen tulajdonú hálózatok:

A területen több idegen tulajdonú 22kV-os szabadvezeték hálózat található idegen tulajdonú transzformátor állomásokkal.

Ellátatlan területek vizsgálata:

Ellátatlan terület jelenleg nincs a településen. A jelentkező fogyasztói energiaigények műszaki-gazdasági feltételeit az áramszolgáltató határozza meg. A villamos energiaellátás jelentős költségei miatt csak a ténylegesen jelentkező igények kiszolgáltatását kell biztosítani. A fejlesztéseknél jelentkező költségek egy részét az áramszolgáltató fedezi az érvényben lévő rendelkezések alapján.

A jelenlegi belterület energiaellátása biztosított. Az új létesítmények kialakításához középvezetési hálózat, alállomás és kisméretű hálózat létesítése szükséges.

Közmű szolgáltató fejlesztései:

Az EON Hungária Zrt 2000 évtől kezdődően középtávú fejlesztésbe kezdett, melynek célja a villamos energiaellátás minőségének javítása, az üzembiztonság fokozása, a hálózatok átviteli kapacitásának bővítése.

A jelenlegi 22kV-os középvezetési hálózaton az EON Hungária Zrt. nem tervez. jelentősebb beavatkozást, mert azok állapota és kapacitása megfelelő, a később jelentkező energiaigényeket is ki tudja elégíteni.

Az áramszolgáltató a fejlesztési terveiben Tiszatenyő község területén jelenleg hálózat bővítést nem tervez. A kisméretű szabadvezetékes hálózat korszerűsítését az Áramszolgáltató (EON Hungária Zrt) folyamatosan végzi a biztonságos villamos energiaellátás érdekében.

1.16.2.1.2. Gázellátás

Tiszatenyőn, mint a legtöbb településen az országban a hőenergia/fűtési energia alapja a földgáz fosszilis energia.

Külterületi gázhálózat

Tiszatenyő község a TIGÁZ Rt. tulajdonában lévő gázelosztó hálózatról a törökszentmiklósi gázátadón keresztül a Petőfi Sándor utcai gázfogadó állomásba érkező nagyközepnyomású (8,0 bar, PE) vezetékről kapja a gázt. A települést ellátó nyomásszabályzó típusa DIVAL 160/G 8/3 bar.

Belterületi gázhálózat

A bel- és külterületen összesen kiépült 24,077 km elosztó vezetéki hálózat teljes egészében lefedi a település belterületét, azaz minden háztartás, egyéb fogyasztó hozzáfér a földgázhoz.

A földgázszolgáltatást kizárólagosan TIGÁZ Zrt. végzi (4200 Hajdúszoboszló, Rákóczi út 184.).

Az elosztói engedélyes, szolgáltató, tulajdonos, üzemeltető, és fejlesztő is egyben a szolgáltatási területén.

A településen a földgázfogyasztók száma 473 db.

A település gázellátásával kapcsolatos fejlesztések:

A jelenleg belterületen található teljes potenciális fogyasztói létszám és esetlegesen fejlesztésként kijelölt intézményi, valamint egyéb felhasználású területek gázszolgáltatásba történő bekapcsolása a meglévő gázelosztó vezetésekre történő csatlakozással kiépítendő leágazó vezetékkel, illetve hálózattal le nem fedett területeknél gázelosztó vezeték kiépítésével a TIGÁZ Zrt. által meghatározott gazdasági és műszaki feltételek alapján megoldható.

Új építési területek gázfelhasználási igénye a TIGÁZ Zrt. által meghatározott gazdasági és műszaki tartalom alapján a település közepnyomású, illetőleg külterületen nagyközepnyomású gázelosztóvezetékéről biztosítható.

Az elosztói engedélyes -TIGÁZ Zrt.- mint tulajdonos jogosult üzemeltetni és fejleszteni gázelosztó hálózatát igénybejelentésre.

1.16.2.1.3 Távfűtő hálózat

A településen jelenleg nem működik távfűtő rendszer, ilyen igénnyel nem talákoztunk és létesítését a tervezett fejlesztések sem indokolják.

1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Szoláris energia

Magyarországon a napsugárzás légkör feletti 1352 W/m² intenzitásából - a felhőzet következtében beálló veszteségeket követően - 137 W/m² fajlagos teljesítménnyel lehet számolni. Az éves átlaghoz képest igen nagy az évszakonkénti ingadozás: decemberben 32 W/m², júliusban 238 W/m², ami több mint hétszeres különbséget jelent.

Napenergia felhasználása lassú növekedéssel megindult. Magáningatlanok esetében mind a napelemes áramtermelés (Háztartási Méretű Kiserőmű), mind a napkollektoros melegvíz - ellátás fokozatos elterjedésére lehet számítani.

A napkollektorok beépítésének mennyiségéről nincs adat, mivel nem engedély vagy bejelentés kötelezett.

Szélenergia – Vízenergia- Biomassza

Tiszatenyőn szélenergia, vízenergia, biomassza felhasználásával energiatermelés nem folyik.

Szélenergia alkalmazására a település megvizsgálható a J -N-Sz-m TrT ajánlott térségei alapján.

1.16.2.3. Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Tiszatenyő intézményeiben egyenlőre sehol nem használnak megújuló energiát.

1.16.3. Elektronikus hírközlés

Vezetékes elektronikus hálózatok:

Telefonellátás, Magyar Telekom Nyrt:

Helyközi hálózat:

Tiszatenyő központ, melynek az üzemeltetését az Magyar Telekom Nyrt végzi az országos gerinc optikai hálózathoz a Törökszentmiklós - Kengyel gerincirányon csatlakozik a 4629-es számú közút mentén.

Helyi hálózat :

A Tiszatenyői helyi hálózat központja az Magyar Telekom Nyrt telefonközpontja a Ady Endre út 15 a Hrsz: 340/2, RDLU műszaki épületben található. Földalatti alépítmény cső és földalatti megszakító szekrényekben valamint földbe fektetett földalatti távközlési kábel hálózaton keresztül üzemel a helyi hálózat. A telefonközpont a helyi igényeket kielégíti és a bővíthető. A hálózat jelenlegi tulajdonosa a Magyar Telekom Nyrt.

A helyi hálózat bővítése a gazdasági területek fejlesztésének irányába várható. 2019 évben az MT Nyrt. nyilatkozata alapján a település egészére, vagy egy részére vonatkozóan távközlési hálózatfejlesztés nincs előkészületben.

Kábel nélküli telefonellátás:

Tiszatenyő bel és külterületén a kábel nélküli telefonellátás a mobil adótoronyokról biztosított. A település közigazgatási területén belül:

T-Mobil szolgáltató, Kossuth Lajos utca víztorony, 128 Hrsz

A jelentkező kábel nélküli telefonigények kielégíthetők.

Mikrohullámú rendszer:

A településen mikrohullámú rendszer következtében az építési szabályozását megkövetelő védősáv található.

Kábeltelevízió és Internet ellátás Digi Kft:**Helyközi hálózat:**

Tiszatenyői hálózat, melynek az üzemeltetését a Digi Kft végzi az országos gerinc optikai hálózathoz Kengyel - Martfű irányából irányon csatlakozik.

Internet Helyi hálózat :

A Tiszatenyői helyi hálózat a földfeletti hálózaton üzemel, áramszolgáltatói oszlopokra szerelt távközlési légkábelrel. A nyomvonal környezetében a helyi igényeket kielégíti és bővíthető. A hálózat jelenlegi tulajdonosa a Digi Kft.

A helyi hálózat bővítése a gazdasági területek fejlesztésének és a felmerülő lakossági igények irányába várható

1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés):**1.17.1. Talaj:**

A földvédelem szempontjából meghatározó a termőföldek mennyiségi és minőségi védelme és rendeltetésének megfelelő használata.

Bár a jelenlegi módosítások során kerülnek átsorolásra termőföldek gazdasági, ipari területbe, de ezzel egyidejűleg új mezőgazdasági területek is kijelölésre kerülnek.

Az új, beépítésre szánt területek egy része a 4629 jelű Törökszentmiklós - Martfű összekötő út mentén lesznek kijelölve, melyek a közúti eredetű levegőterhelés okán gyengébb minőségűnek tekinthetők.

A település versenyképességének megőrzése és javítása érdekében elengedhetetlen, hogy biztosítva legyen a gazdasági társaságoknak termelő tevékenységük folytatásához megfelelő terület.

A településen jelenleg nincs olyan használaton kívüli, már belterületbe vont és gazdasági, ipari övezetbe sorolt terület, ahová az új vállalkozások települhetnének, ezért vált szükségessé a módosítás.

1.17.2. Felszíni és felszín alatti vizek:

A helyi építési szabályzat a törvényi szabályokkal összhangban már meghatározta, hogy a község területén épület csak akkor létesíthető, ha a csatornahálózatra történő rákötés azonnal megoldható.

A terv nem jelöl ki olyan területfelhasználást, ami a vizek védelmét veszélyeztetné.

A községben az ivóvízhálózat kiépített, regionális ivóvízhálózat biztosítja a biztonságos ellátást, így a község területén esetlegesen fellépő felszín alatti vízszennyezés esetén az ivóvízhálózatot nem befolyásolja. A szennyvízhálózat kiépített, a rákötések aránya magas, a kommunális szennyvíz a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. hálózatába kerül.

A helyi építési szabályzat minden területfelhasználási egységre vonatkozóan előírja a közművesítettség mértékét. Ezen belül fontos szabály, hogy ahol a csatornahálózat kiépített, ott a közcsontrára való rákötés kötelező.

1.17.3 Levegőtisztaság-védelem:

Tiszatenyő közigazgatási területén nincs olyan létesítmény, tevékenység, ami a levegő minőségére jelentős, kedvezőtlen hatással lenne. A közlekedési eredetű levegőszennyezés nem számottevő, hiszen a településen átmenő forgalom nem számottevő, így a közúti közlekedésből származó levegőszennyezés nem jelentős mértékű.

A lakóterülettől DK-re halad el a 4629 jelű Törökszentmiklós - Martfű összekötő út, melynek napi átlagos forgalma 2326 jármű. Az összekötő út mentén nem kerültek kijelölésre levegőszennyezésre érzékeny új területfelhasználások.

A gazdasági tevékenységből származó levegőszennyezés nem jelentős, mivel nincs olyan üzemi tevékenység, amelynek engedélyköteles légszennyező pontforrása üzemelne a településen.

Az állattartásból származó esetleges bűzhatások minimalizálása érdekében minden esetben törekedni kell az elérhető legjobb technika alkalmazására.

Az újonnan létesítésre kerülő engedélyköteles légszennyező pontforrások esetében ugyancsak követelmény hogy az alkalmazott technológia, termelési eljárás megfeleljen az elérhető legjobb technikának.

Száraz időszakban a mezőgazdasági területek műveléséből eredő kiporzás említhető meg. A téli félévben a fűtési eredetű légszennyezés határozza meg a település levegőminőségét, de a gázhálózat kiépítettsége miatt ez sem számottevő. Kiemelendő azonban, hogy előtérbe került a egyes tüzelés, amely okozhat környezetvédelmi konfliktust.

A lakossági környezethasználatból eredő légszennyezés kismértékű. A lakásoknak nagy hányada rendelkezik gázbekötéssel, így a téli fűtési időszakban a káros anyag kibocsátás nem jelentős.

1.17.4. Zaj- és rezgésvédelem:

Zaj- és rezgésvédelmi szempontból a közúti közlekedés kedvezőtlen hatása jelölhető meg, azonban az érintettek száma nem jelentős, mivel a 4629 jelű Törökszentmiklós - Martfű összekötő út mindösszesen 900 m-es szakasza érint lakóterületet és csupán az út egyik oldalán helyezkednek el lakóházak.

A terv nem jelöl ki új, zajtól védendő területfelhasználást a fenti út mentén.

A településtől É-ra kijelölésre kerülő új ipari területeken törekedni kell arra, hogy a zavaró hatású tevékenységek végzésére szolgáló telephelyek a lakóterülettől minél távolabb kerüljenek telepítésre.

1.17.4. Sugárzás védelem:

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének mérésére épült ki hazánkban az országos sugárzásfigyelő rendszer, melynek legfontosabb eleme a több mint 130 mérőállomásból álló hálózat. Ezek a műszerek folyamatosan mérik a szabadtéri sugárzás, az óránkénti dózis, azaz a dózisteljesítmény értékét. A dózisteljesítmény mértékegysége a nanosievert/óra (nSv/h). A természetes háttérsugárzás mértéke Magyarországon 50 - 180 nSv/óra körül ingadozik. A mérőállomásokról beérkező jeleket folyamatosan figyelik. A figyelmeztető szint 250 nSv/óra. Ez a szint a valós veszélyt jelentő szint töredéke, nem jelenti azt, hogy az állomás közelében lévők veszélyben lennének, csak a szakembereket figyelmezteti a kivizsgálás megkezdésére. A 250 nSv/óra alatti háttérsugárzás természetes és semmiféle veszélyt nem jelent.

Tiszatenyőn nincs háttérsugárzást mérő berendezés, a legközelebbi Kisújszálláson és Szolnokon található.

A katasztrófavédelem honlapján az aktuális adatsorok mindenki számára elérhetőek és megtekinthetőek (www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=monitor_nbiek_terkep).

1.17.6. Hulladékgyűjtés:

A településen a kommunális hulladék elszállítását a közszolgáltató (NHSZ Szolnok Közszolgáltató Nonprofit Kft.) végzi.

A településen nincs veszélyes hulladékok kezelését, ártalmatlanítását, hasznosítását végző telephely.

A gazdálkodó szervezeteknek gondoskodniuk kell a tevékenységük során keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékoknak az adott hulladéktípus elszállítására, gyűjtésére, kezelésére, előkezelésére, vagy ártalmatlanítására jogerős hulladékgyűjtési engedéllyel rendelkező szervezet részére történő átadásáról.

1.17.7 Vizuális környezetterhelés:

A vizuális környezetterhelés témakörében a fényszennyezettség, valamint az illegális hulladéklerakás kerül kifejtésre. Ma már egyre több információ van arra vonatkozóan, hogy a fényszennyezés érzékenyen érinti a természeti környezetet, az élővilág jelentős részét, az éjszakai tájképet, ráadásul egészségügyi kockázatot is jelent.

A vizuális környezetterhelés Tiszatenyőn nem jellemző, leginkább a különböző méretű és stílusú reklámtáblák okozzák. A település arculatát adó központi részen minél figyelemfelkeltőbb formában próbálják az érdeklődést elérni a reklámtábla kihelyezői, amely időnként komoly ellentmondásban van a település táji-, épített adottságaival. Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) módosítása (211/2012. [VII. 30.] Korm. rendelet) definiálta a fényszennyezés fogalmát, valamint megalkotta a fényszennyezés kivédésére szolgáló építési szabályrendszert. A településen elhelyezhető reklámokról a településképi rendelet rendelkezik.

1.17.8. Árvízvédelem:

Az 1.16.1.3. pontban részletesen szerepel.

1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák:

A település környezeti állapota kedvező, különösebb problémát jelentő létesítmény, tevékenység, terhelés nem azonosítható a községben.

A településen áthaladó 4629 jelű Törökszentmiklós - Martfű összekötő út és a mezőgazdasági hasznosítású területek okozta porszennyezésen kívül ipari, vagy egyéb eredetű emisszió nem kerül a levegőbe.

Helyi problémaforrásként merülhet fel a vendéglátóegységek lakosságot terhelő zajterhelése, melyek egyrészt a boltoknál telepített hűtő és szellőztető berendezések, ventilátorok zaja, másrészt a szórakozó és vendéglátóhelyek zajterhelése. A településen ennek orvoslása céljából igény esetén az Önkormányzat ellenőrzi a nyitvatartási időt és műszeres vizsgálatot végez(tet) a zaj kibocsátási és - terhelési határértékek betartatása érdekében a kérdéses telephelyek tekintetében.

1.18. Katasztrófavédelem

1.18.1. Építésföldtani korlátok

1.18.1.1. Alábányászott területek, barlangok és pincék területei

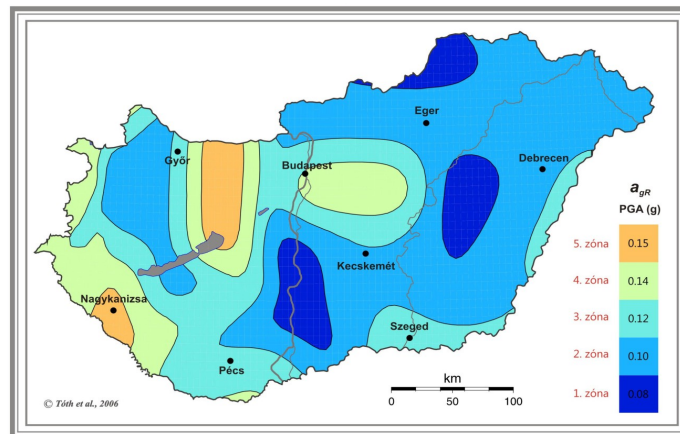
Alábányászott területek, barlangok és pincék a településen nincsenek.

1.18.1.2. Csúszás-, süllyedésveszélyes területek

Csúszás-, süllyedésveszélyes területek a településen nincsenek.

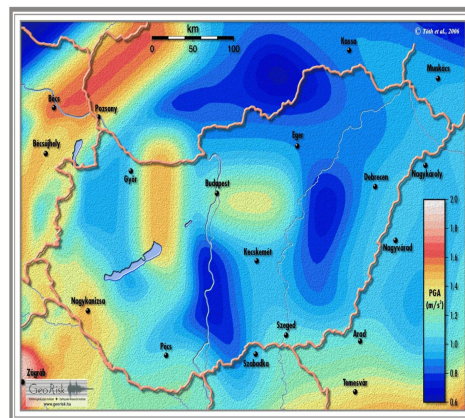
1.18.1.3. Földrengés veszélyeztetett területek

Földrengés veszélyeztetett területek a településen nincsenek. A község közigazgatási területén belül nincs földrengés által veszélyeztetett terület. A községet és környékét ritkán érik földrengések. Az ország szeizmikus veszélyeztetettségi zónáiból, a település közvetlen környezete a 2. zónához tartozik.

26. térkép: Magyarország szeizmikus térképe

A történelmi és a jelen korokban feljegyzett szeizmológiai események által kismértékben érintett területen fekszik Tiszatenyő község.

27. térkép: Magyarország földrengés veszélyeztetése

1.18.2 Vízrajzi veszélyeztetettség:

1.18.2.1. Árvízveszélyes területek:

Az ide vonatkozó információk megtalálhatóak az 1.16.1. számú fejezetben.

1.18.2.2. Belvízveszélyes területek:

Az ide vonatkozó információk megtalálhatóak az 1.16.1. számú fejezetben.

1.18.2.3. Mély fekvésű területek:

Az ide vonatkozó információk megtalálhatóak az 1.16.1. számú fejezetben.

1.18.2.4. Árvíz és belvízvédelem:

Vízrendezés, belvízvédelem

Az ide vonatkozó információk megtalálhatóak az 1.16.1. számú fejezetben.

Árvízvédelem

Az ide vonatkozó információk megtalálhatóak az 1.16.1. számú fejezetben.

1.8.3. Egyéb

1.18.3.1. Kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl. lejtés, falszakadás)

Kedvezőtlen morfológiai adottságú területek a településen nincsenek.

1.18.3.2. Mélységi, magassági korlátozások

Mélységi, magassági korlátozások nincsenek a településen.

1.18.3.3. Tevékenységből adódó korlátozások

Tevékenységből adódó korlátozások nincsenek a településen.

1.19. Ásványi nyersanyag-lelőhely

Tiszatenyő közigazgatási területén nincs nyersanyag-lelőhely.

1.20. Városi klíma:

Tiszatenyő községben a község mérete okán városi klíma nem értelmezhető

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ

2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

Tiszatenyő egy majorságból kialakult település, közigazgatási funkciója alacsony. Ugyanakkor kiemelendő, hogy Tiszatenyő Község, Kuncsorba Község és Örményes Község Közös Önkormányzati Hivatala tart fenn, melynek központja Tiszatenyő.

A település foglalkoztatási szerepe nem jelentős, helyben kevés a munkahely. A lakosok elsősorban Martfő, Törökszentmiklós és Szolnok városokban találnak munkát.

A települési lakosságnál erős a lokálpatriotizmus, a helyi identitástudat. Tiszatenyő községben, a község méretéhez képest pezsgő kulturális élet van. Sokrétű civil szféra jellemzi a települést, a civil szervezetek több területen is aktívak. Intenzív az együttműködés a civil szervezetek és az önkormányzat között. A humán infrastruktúra alapvetően megfelelő kapacitással és kiépítettséggel szolgálja a községet.

A település gazdasági potenciálja alacsony. A primer szektorban (mezőgazdaság) regisztrált vállalkozások aránya stagnál. Ipari Park, jelentősebb ipari vállalkozás nincs.

A népesség korszerkezetének változása (öregedő lakosság), a kedvezőtlen demográfiai folyamatok visszatükröződnek a helyi intézményrendszer kihasználtságának változásaiban. Tiszatenyő népességének képzettségi mutató szerint a felsőfokú oktatásban végzetek száma kis mértékben csökkent, az általános és középiskolát végzetek aránya nőtt. A helyi óvoda és általános iskola kihasználtsága jónak mondható.

A községben felsőfokú intézmény, kutatóintézet nem működik. A helyben fejlesztő cégek nincsenek.

A turizmus, illetve szálláshely nincs a településen.

Az ingatlanpiac a CSOK bevezetése óta megélné, az eladó házak gyorsan gazdát cserélnek.

Az Önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek működése alapvetően zavartalan, a pénzügyi egyensúly fennáll, a befolyt önkormányzati bevételek és a rendelkezésre álló pénzkészlet biztosítja a kiadások fedezetét. Veszélyt jelent viszont az önkormányzat likviditási helyzetére a meg nem valósult beruházások miatti visszafizetési kötelezettség.

Az önkormányzat intézményi vagyoni helyzete kiegyensúlyozott, közepesen magas dologi és fenntartási költségek jellemzik. A község költségvetésére egyértelmű hatással van a megfelelő költséghatékonysággal működő intézményrendszer. Az önkormányzat egyéb vagyoni helyzetét a korábbi pályázatok fenntartási kötelezettsége, és a fent említett visszafizetési kötelezettség nagy mértékben befolyásolja, így a megkezdett fejlesztésekhez illeszkedő jövőbeni beruházások előkészítése során ezt a szempontot mindenképpen mérlegelni szükséges.

Tiszatenyő település a Törökszentmiklói várostérséghez tartozik. A település morfológiailag mérsékelten tagolt felszínű. A település területe sík. NATURA 2000, illetve természetvédelmi területrészek nincsenek a közigazgatási területen.

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1 A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis

3.1.1. A folyamatok értékelése

A népesség korszerkezetének változása (öregedő lakosság), a kedvezőtlen demográfiai folyamatok visszatükröződnek a helyi intézményrendszer kihasználtságának változásaiban. Az intézmények jelenlegi kihasználtsága jónak mondható. Törekedni kell ennek fenntartására.

A községben felsőfokú intézmény, kutatóintézet nem működik. A helyben fejlesztő cégek nincsenek. Az önkormányzat célja lehet a helyi kisvállalkozások támogatása.

A község kiépített intézményrendszerének (humán és gazdasági) és közszolgáltatásainak működését, a tervezett (adott esetben humánerőforrás kapacitást érintő) fejlesztések megvalósítását a forráshiány, illetve, adott esetben a települési szintű funkciók további átszervezése akadályozhatja, befolyásolhatja. Egyes funkciók esetében (lásd oktatás) az önkormányzati fenntartás helyett központi fenntartású intézményekre az önkormányzatnak kisebb befolyásoló hatása van. Kedvező folyamatokat indíthat el az energiahatékony beruházások lebonyolítása, azok folytatása. Ezáltal hosszú távon egyértelműen javulhat az önkormányzat pénzügyi helyzete, ami ugyancsak hozzájárul a fejlesztésekre rendelkezésre álló forrástömeg gyarapodásához, de a civil szervezetek működését is nagyban befolyásolja az önkormányzat gazdasági ereje, támogató képessége. Ez utóbbiak önkormányzati támogatás nélkül hosszútávon ellehetetlenülnek.

Az Önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek működése alapvetően zavartalan, a pénzügyi egyensúly fennáll, a befolyt önkormányzati bevételek és a rendelkezésre álló pénzkészlet biztosítja a kiadások fedezetét. Veszélyt jelent viszont az önkormányzat likviditási helyzetére a meg nem valósult beruházások miatti visszafizetési kötelezettség.

A község költségvetésére egyértelmű hatással van a megfelelő költséghatékonyssággal működő intézményrendszer, így a megkezdett fejlesztésekhez illeszkedő jövőbeni beruházások előkészítése során ezt a szempontot mindenképpen mérlegelni szükséges.

A gazdaság fejlesztése rövid és hosszabb távon is egyértelműen létfontosságú a település népessége szempontjából, ami mind a lakosságszám alakulására, mind a lakosság képzettségére jelentős hatással lehet. A térség adottságai –a működő vállalkozások illetve a magas hozzáadott értékű tevékenységet folytató cégek alacsony száma, mezőgazdaság meghatározó szerepe stb. – nem kedveznek a befektetők idevonzásának, letelepítésének. Emiatt kiemelten fontos a településmarketing eszköztára, a gazdaság fejlesztése soft elemekkel, a foglalkoztatási paktumban rejlő potenciál kiaknázása.

A településen korlátozottak a turisztikai lehetőségek, pedig a jelenleg kihasználatlan turizmus kiterjesztési lehetőséget nyújthat a célirányos fejlesztéssel, jól irányzott marketinggel, település marketinggel. A lehetőség a lovas turizmus egy állomásának kiépítése, a horgászto turisztikai célú hasznosítása, esetleg a Seftsik, volt urasági erdőben kialakított szabadidő park, mint rendezvények helyszíne.

A megújuló energia hasznosítását célzó települési infrastruktúra-fejlesztésekben komoly potenciál rejlik melyek eredményeképpen jelentős energiaköltség-megtakarítás érhető el. Energiagazdálkodási szinten reálisan a megújuló energiahordozók közül a nap energiája hasznosítható. A község természeti adottsága a 2050 óra körüli napos órák száma évente, ennek aktív hasznosításával jelentős hagyományos energiahordozó megtakarítás érhető el. Az aktív hasznosítás a napkollektorok és a napelemek alkalmazásával érhető el, amelynek a tetőfelületek adnak megfelelő területet. A napkollektorokkal a használati melegvíz termelésre

és elő - utó fűtési szezonban temperáló fűtésre fordítandó közüzemi energiafelhasználás csökkenthető. A napelemekkel a villamosenergia felhasználás csökkenthető. A ma már elfogadott ad - veszt rendszer alkalmazásával a többlet termelt villamosenergia egyszerűen a közhálózatra terhelhető, hiány esetén ugyanazzal a hálózati rendszerrel a közhálózati vételezés megoldható. A napenergia aktív hasznosításának alkalmazásával kapcsolatban azonban meg kell említeni az időjárástól való függőséget. Így az igények kielégíthetőségét a hagyományos energiahordozókkal is ki kell tudni elégíteni. A napenergia hasznosítása csak az éves energiafelhasználás csökkentésében játszik jelentős szerepet, amely a fenntartási költségek csökkentését eredményezi.

A folyamatok értékelése során feltérképezzük azokat a témaköröket, amelyek települési szinten a megoldandó problémákat mutatják be. Ezek jellemzően nem csupán egy szakághoz köthetőek, többnyire szakágakon átívelő, több témakört felölelő problémák, megoldásuk komplex szemléletet igényel. A megjelenő folyamatok többsége a helyzetelemző munkarészben több szakág elemzésében is megjelent. A SWOT fejezetben kerülnek felsorolásra nevezettek.

3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

SWOT

1. táblázat: Erősségek, gyengeségek (SWOT analízis)

Erősség	Gyengeség
Települési térségi szerepkör, hatósugár (Településhálózatban betöltött szerep)	
<ul style="list-style-type: none"> A Tiszatenyő, Örményes, Kuncsorba körjegyzőség központja 	<ul style="list-style-type: none"> A gazdasági és turisztikai kapcsolatrendszer kialakulatlan. A településen nem található közép és felsőoktatási intézmény vagy annak ki-helyezett tagozata (így az oktatási rendszerben betöltött státusza alacsony).
Társadalom	
<ul style="list-style-type: none"> Erős a lokálpatriotizmus, a helyi identitástudat. Pezsgő kulturális élet jelenléte. Sokrétű civil szféra, a civil szervezetek több területen is aktívak. Intenzív az együttműködés a civil szervezetek és az önkormányzat között. A település lakónépessége az utóbbi években nőtt 	<ul style="list-style-type: none"> Tiszatenyő idősödő korfával rendelkező település, mind a járási, megyei és országos átlagot is meghaladóan (öregségi mutató/ eltartottsági ráta magas). A halálozások száma rendre meghaladta az elveszületéseket. Alacsony képzettségi mutatók. Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem értéke elmarad az országos átlagtól. Újjonnan épített lakások aránya alacsony. Magas a gazdaságilag inaktív lakosok aránya.
Humán infrastruktúra	
<ul style="list-style-type: none"> Az óvodai és általános iskolai ellátás biztosított. Egészségügyi alapellátás biztosított 	<ul style="list-style-type: none"> Egyes közintézmények infrastrukturális állapota nem megfelelő A településen nem található gimnáziumi

Erősség	Gyengeség
<p>(háziorvosi, gyermekorvosi és védőnői ellátás).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A szociális alapellátás működése biztosított. ▪ A szolgáltatások egyenlő elérhetősége biztosított a község lakosai számára. ▪ A közszolgáltatási intézmények belső és külső együttműködése intenzív. 	<p>és felsőoktatási intézmény vagy annak kihelyezett tagozata.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Az önkormányzat befolyása egyes közszolgáltatások esetében a megváltozott fenntartói viszonyok miatt korlátozott (pl. köznevelés). ▪ Nincs szakorvosi ellátás helyben. Ezt a helyi lakosok Törökszentmiklóson és Szolnokon tudják igénybe venni. ▪ Nincs templom a községben. A hitélet az önkormányzat által biztosított imateremben lehetséges.
Gazdaság	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A primer szektorban (mezőgazdaság) regisztrált vállalkozások aránya nem csökken ▪ A külterületen lévő szántóterületek jelentős hányada a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetébe tartozik. ▪ Működnek helyben kisebb vállalkozások 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A regisztrált vállalkozások tőkésítetttsége és gazdasági potenciálja szerény. ▪ A településen nagyfoglalkoztató nincs. ▪ A településen turizmus és turisztikai szálláshely jelenleg nincs. ▪ Elaprózott a vállalkozási szerkezet, mikro- és kisvállalkozások dominanciája jellemző (településen regisztrált vállalkozások jelentős hányada kevesebb, mint 10 fős vállalkozás). ▪ Hiányosságok tapasztalhatók a tudástranzferezt biztosító szereplők között. ▪ K+F+I szektor hiánya.
Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településfejlesztés, településüzemeltetés, vállalkozásfejlesztés, közösségfejlesztés feladatai kerülnek előtérbe. ▪ A normatív szabályozás helyébe a feladat alapú finanszírozás került bevezetésre. ▪ Önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek működése alapvetően zavartalan, a pénzügyi egyensúly fennáll, a befolyt önkormányzati bevételek és a rendelkezésre álló pénzkészlet biztosítja a kiadások fedezetét. ▪ Hatékony közmunkaprogram. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az iparüzési adó volumene szerény. ▪ Az önkormányzat intézmény-fenntartási és hatósági feladatköre jelentősen viszszaesett. ▪ Megszűnt az önkormányzat személyi jövedelemadóból való részesedése, az illetékbevételek elkerültek a településtől, valamint a beszedett gépjárműadó 40%-a marad az önkormányzatnál. ▪ Bérlet állomány nincs. ▪ Relatív szűk humán kapacitás. ▪ A meg nem valósult beruházásokból adódóan magas a visszafizetési kötelezettség
Táj, környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az élővilág sokfélesége a figyelhető meg. ▪ A külterületen lévő szántóterületek jelentős része a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetébe tartozik. ▪ A rekreációs tájhasználat (horgászat, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az turisztikai és rekreációs célokat szolgáló tevékenységek és a fészkelőhelyek, és élőhelyek zavartalanságának veszélye, konfliktusa. ▪ A hunhalmokat gyakorlatilag mára beszántották.

Erősség	Gyengeség
<p>vadászat) jelenléte.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A Seftsik erdő, mint védelemre javasolt terület megléte ▪ Tiszatenyő területén 4 kunhalom található. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kritikusan alacsony arányú erdősültség, abból is igen kevés a természetközeli erdő. ▪ Magas a monokultúras szántóterületek aránya, ami a biológiai sokszínűség szempontjából rendkívül kedvezőtlen. ▪ Kevés a mezővédő erdősávok aránya. ▪ Alacsony a természetközeli társulások aránya.
Zöldfelületi rendszer	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A település biológiailag aktív felületeinek nagysága a belterület méretéhez képest is jelentős. ▪ Az utcák, terek változatos, színes növényállománya: fasorai, virágágyai, dekoratív virágládái. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A meglévő nagyterjedésű közterületeknek jelenleg kevés zöldfelületi használati értéke.
Épített környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az elmúlt másfél évtized alatt épültek új lakóházak, illetve számos épület felújításra került. ▪ Nyilvántartott régészeti lelőhelyek száma: 5. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településnek nincs jól kijelölhető központja. Az intézmények a lakóépületekkel vegyesen hosszan elnyúlt területen helyezkednek el. ▪ Nincsenek védett épületek
Elérhetőség, közlekedés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A település közúti elérhetősége viszonylag jó. ▪ A település vasúti megközelíthetősége jó. ▪ A helyi igényeknek teljesen megfelelő közúti közösségi közlekedés megléte. ▪ A településnek a térség meghatározó térszerkezeti elemeihez való kapcsolata kedvező. ▪ Felújított vasútállomás. ▪ Kerékpárút Törökszentmiklósig. A Kengyel- Martfű kapcsolat tervben van. ▪ Sok belterületi út került leburkolásra, felújításra 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kevés a közparkoló az intézmények közelében. ▪ A külterületi utak többsége burkolat nélküli.
Közművesítés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Alacsony közműolló, vonalas infrastruktúrális rendszerek kiépítettsége (elektromos, gáz, út, kommunikációs, szennyvíz hálózatok). ▪ A település belterülete közüzemi vízhálózattal teljesen ellátott. ▪ A települést külterületről történő belvízbetörés nem fenyegeti. ▪ A meglévő középvezetékű hálózatok alkalmasak a területek folyamatos 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A település belterületének utcaképét esztétikailag negatívan befolyásolja az elektromos légkábelek, telefonkábelek jelenlegi megjelenése. ▪ A megújuló energiaforrások részaránya jelenleg még nagyon alacsony.

Erősség	Gyengeség
<p>energiaellátására.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A településen szennyvíztisztító telep üzemel. 	

2. táblázat: Lehetőségek, veszélyek (SWOT analízis)

Lehetőség	Veszély
Települési térségi szerepkör, hatósugár (Településhálózatban betöltött szerep)	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A településnek nincs térségi szerepköre
Társadalom	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A nehéz szociális helyzetben lévők célzott támogatása, a szociális gondoskodás fejlesztése. ▪ A társadalmi szolidaritás és kohézió erősítésének, a kirekesztődés megelőzésének, az esélyek javításának igénye, kényszere nő. ▪ Az életmódváltás, fenntarthatóság elvének erkölcsi normává válása. ▪ Nagy számú civil szervezet ▪ Az egészség fontosságának felértékelődése, egészségtudatos magatartás elterjedése. ▪ A kvalifikált fiatalabb nemzedék helyben tartása településfejlesztési húzóerő lehet. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A népesség további öregedése. ▪ A helyi gazdaság erősödésének hiányában a munkanélküliség problémája fennmarad. ▪ A tartós munkanélküliség és azzal összefüggő szociális bajok erősödnek egyes társadalmi rétegek tekintetében. ▪ A lakosság polarizáltsága nő, jelentős korlátozó tényezővé válik. ▪ Szociálisan hátrányos, sok esetben a jogkövető magatartásra képtelen társadalmi réteg növekvő aránya. ▪ Az elmagányosodás, bizalmatlanság fokozódása. ▪ A megyeszékhely és a közeli városok elszívó hatása erősödik.
Humán infrastruktúra	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az alkonygazdaság fejlesztése, szolgáltatásainak bővítése. ▪ A megváltozott munkaképességűek ellátása. ▪ Az idősek, betegek átmeneti ellátásának fejlesztése. ▪ A mentálhigiénés segítségnyújtás fejlesztése. ▪ A középületek akadálymentesítése minden rekonstrukciónál. ▪ Megújuló energiák felhasználása 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A közeli gravitációt központok elszívó hatása a humán erőforrásra. ▪ További feladatelvonás az intézményrendszer egyes elemeinek elsorvadását eredményezheti. ▪ A jelenleg térségi szinten működő feladatellátás beszűkülése. ▪ A helyi adóbevételek csökkenése.
Gazdaság	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A partnerségek erősítése, intenzívebbé tétele. ▪ A lakosság képzettségi szerkezetének gazdasági igényekhez igazítása. ▪ Turisztikai adottságok kiépítése, a le- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Turisztikai fejlesztések (természeti és kulturális vonzerők összekapcsolása) elmaradása. ▪ A külső makrogazdasági feltételek nehézsége, negatív gazdasági klíma akadályozó

Lehetőség	Veszély
<p>hető legnagyobb fokú kihasználása, a célirányos összefogás és együttműködés fokozása a szereplőkkel, az attrakciók és a programkínálat bővítésével.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Az önkormányzat számára rendelkezésre álló viszonylag korlátozott eszközök segítségével a foglalkoztatási lehetőségek bővítésének elősegítése (értékteremtő közmunka). ▪ A helyi KKV támogatás lehetősége az önkormányzati Európai Unió források segítségével. ▪ Elterjednek az alternatív mezőgazdasági tevékenységek. ▪ A gazdasági együttműködések (integrátor szervezetek, új típusú szövetkezetek) szerepe felértékelődik. ▪ Önfoglalkoztatás, önfenntartás ösztönzése, szociális szövetkezetek támogatása. ▪ Magas hozzáadott értéket képviselő vállalkozások megtelepülésének támogatása. ▪ Geotermikus energia, termálvíz hasznosítás. 	<p>feltételek.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Megyebeli erős versenytársak jelenléte csökkentik a község iránti befektetői szándékok felerősödését. ▪ Az országos fejlesztési prioritások iránya – tudás, innováció-orientáltság – nem kedvező a településnek. ▪ A turisztikai jelenleg nem kiépített ▪ Az európai uniós források tekintetében élesedő verseny várható.
Önkormányzati gazdálkodás, településfejlesztés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az – intézményfenntartóiból gazdaságfejlesztői és területfejlesztési szerepkörrel törvényi szabályozással felruházott – önkormányzat decentralizált gazdaságfejlesztés fontos helyi szereplőjévé válik. ▪ Az értékteremtő közmunkaprogram folytatása, erősítése. ▪ Foglalkoztatási paktum. ▪ A területfejlesztési feladatok a szubszidiaritás és az arányosság elvének megfelelő elvégzése. ▪ Az önkormányzati beavatkozások a magánberuházások számának növekedését eredményezhetik. ▪ Településrendezési szerződésekben rejlő lehetőségek kihasználása. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az önkormányzatok feladat- és hatásköre kedvezőtlenül alakulhat. ▪ Az önkormányzatok állami forrásai/támogatásai csökkennek. ▪ Az önkormányzat állami költségvetésből történő finanszírozásának csökkenése miatt a rendelkezésre álló fejlesztési forrásokat a működésre kell fordítani.
Táj, környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mezőgazdasági tájhasználat során a gazdasági szempontok (szántóföldek hozamának növelése) érdekében történő talajerő-utánpótlás és a kívánatos kemikális környezetterhelés csökken- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Az turisztikai és rekreációs célokat szolgáló tevékenységek és a fészkelőhelyek, és élőhelyek zavartalanságának veszélye, konfliktusa. ▪ Mezőgazdasági művelésből, állattartásból adódó környezeti terhelés.

Lehetőség	Veszély
<p>tése.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Védő fasorok telepítése, vizuális konfliktusok csökkentése, megszüntetése a zöldfelületi rendszer bővítésével. ▪ Utcafásítás, zöldfelületi biodiverzitás növelése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Idegenhonos növényfajok inváziója, gyomfajok megjelenése, terjedése, valamint a legeltetés és a kaszálás hiánya miatt a legelők cserjésedése, erdősődése. ▪ A természeti erőforrások túlzott igénybevétele. ▪ A természeti-környezeti értékek (élővizek, növény- és vadállomány) károsodnak az ökológiai szemlélet hiányában. ▪ Környezetterhelő ipari létesítmények települnek be a községbe. ▪ A kunhalmok megrongálása (elhordják az emberek). ▪ A pályázatokhoz szükséges önrész hiánya. ▪ Az időjárási viszonyok egyre szélsőségesebbé válnak. ▪ Helytelen földhasználat.
Zöldfelületi rendszer	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A meglévő közparkok, közkertek korszerűsítése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A szükséges erdősítések, fásítások elmaradása. ▪ A közcélú zöldfelületi fejlesztések elmaradása forráshiány, vagy egyéb célra történő igénybevétel miatt.
Épített környezet	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gazdasági területfejlesztés. ▪ Meglévő lakó és intézmény épületek felújítása. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Beépítetlen, tartalék, alulhasznosított területek. ▪ Szlömösödési folyamatok.
Elérhetőség, közlekedés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ A kerékpáros infrastruktúra fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Növekszik teher- és személygépkocsi-forgalom a Törökszentmiklós-Martfű közötti közúton. ▪ A belterületre betelepülő ipari vállalkozások kedvezőtlen hatása.
Közművesítés	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ További jelentős pályázati források megjelenése várható a közművek tekintetében. ▪ Megújuló energiafelhasználás arányának növelése. ▪ Szennyvízkezelés minőségi fejlesztése. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A pályázatokhoz szükséges önrész hiánya.

3.1.3. A településfejlesztés és - rendezés kapcsolata:

A 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet rendelkezik a településfejlesztési és településrendezési eszköztartalmáról és azok összefüggéseiről. A rendelet 3.§ szerint:

„(4) A koncepció és a településszerkezeti terv egymással tartalmi összhangban készül.

(5) A stratégia a koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv figyelembevételével kerül kidolgozásra.

(6) A helyi építési szabályzat a településszerkezeti tervvel összhangban – a tervezett változások időbeli ütemezésének figyelembevételével – készül.”

A főbb terület-felhasználási változások, fejlesztések az alábbiak:

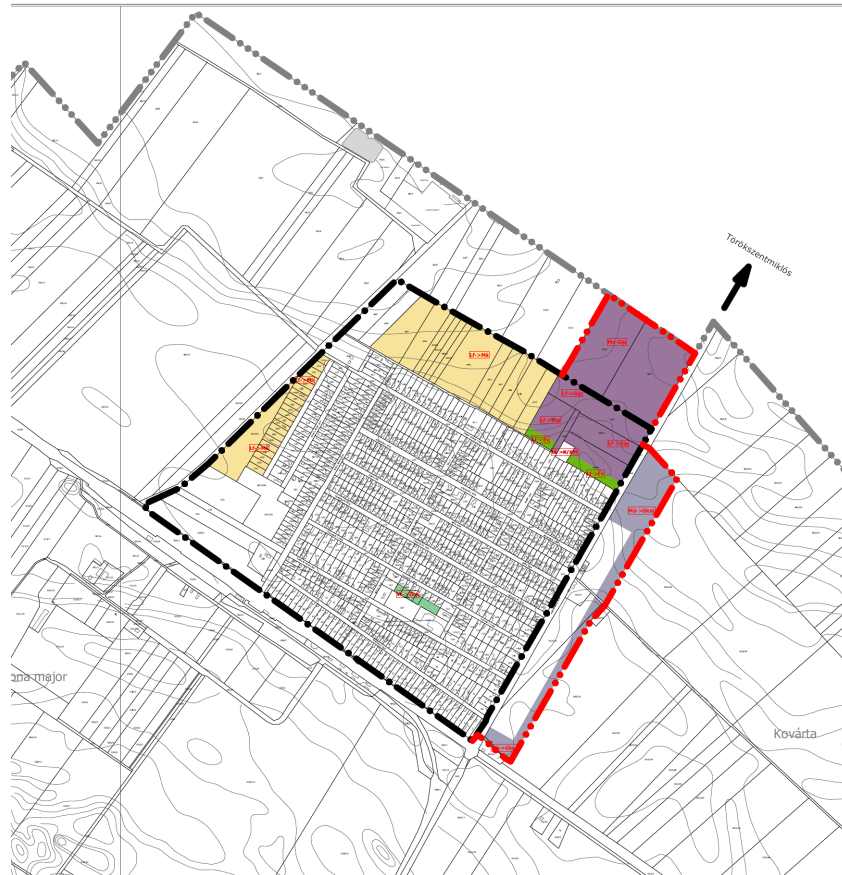
- **Tervezett területi átsorolások a jelenlegi belterületen:**
- az Általános Iskola mellett a hrsz: 159, 160, 161, 162, 163, 164 és 165 telkek átsorolásra kerülnek Vt vegyes településközpont építési övezetből Zkp közpark övezetbe.
Az önkormányzat növelni kívánja a meglévő hrsz: 128 telken meglévő közpark területét.
- a sportpályától északra a hrsz: 476/25, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572 és 573 telkek Lf falusias lakó építési övezetből visszasorolásra kerülnek M^a általános mezőgazdasági övezetbe
A korábbi (jelenleg hatályos) tervben lakóterület fejlesztésre túlzottan nagy területek történtek kijelölésre.
- a belterület északi részén a hrsz: 437, 438, 440, 441, 442, 444, 445/2, 445/3, 445/5, 445/6, 446 és 447 telkek Lf falusias lakó építési övezetből visszasorolásra kerülnek M^a általános mezőgazdasági övezetbe
A korábbi (jelenleg hatályos) tervben lakóterület fejlesztésre túlzottan nagy területek történtek kijelölésre.
- a hrsz: 426, 436, 434/1, 434/4 és 435 telke Lf falusias lakó építési övezetből G^{ip} ipari gazdasági építési övezetbe kerülnek átsorolásra
A korábbi (jelenleg hatályos) tervben lakóterület fejlesztésre túlzottan nagy területek történtek kijelölésre, ugyanakkor gazdasági ipari területre beruházói igény mutatkozik.
- a hrsz: 436 és 434/4 telkeken a lakóterülettől való elválasztás céljából 30 m széles E^v védőerdősáv tervezett
-
- a hrsz: 434/3 telek átsorolásra kerül Lf falusias lakó építési övezetből K/KM különleges közmű építési övezetbe
A telken gázfogadó állomás található.

Tervezett területi átsorolások a külterületen:

- a hrsz: 02/1 és 02/2 telkek belterületbe vonásra kerülnek, egyúttal M^a általános mezőgazdasági területből átsorolásra kerülnek G^{ip} ipari gazdasági építési övezetbe

Cél vállalkozások számára ipari terület biztosítása.

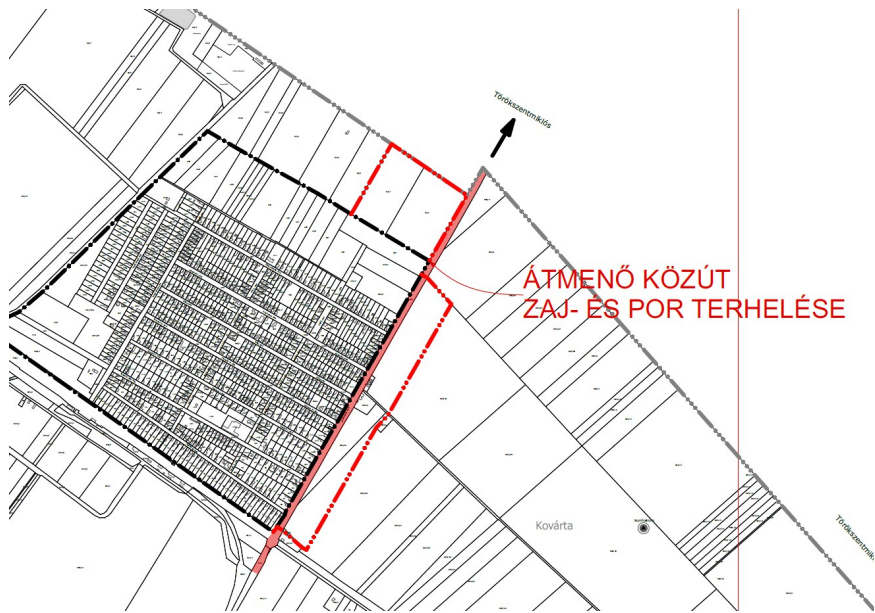
- a Köztársaság utca mellett meglévő **Gksz** terület bővítéseként belterületbe vonásra és területi átsorolásra kerül a hrsz: 063/35 telek és a 063/34, 063/36 és 063/58 telkeknek a TM-1 rajzon jelölt részei **Má** általános mezőgazdasági övezetből **Gksz** gazdasági kereskedelmi-szolgáltató építési övezetbe
Cél a meglévő gazdasági kereskedelmi-szolgáltató terület bővítése.

28. térkép: Tervezett területfelhasználási átsorolások

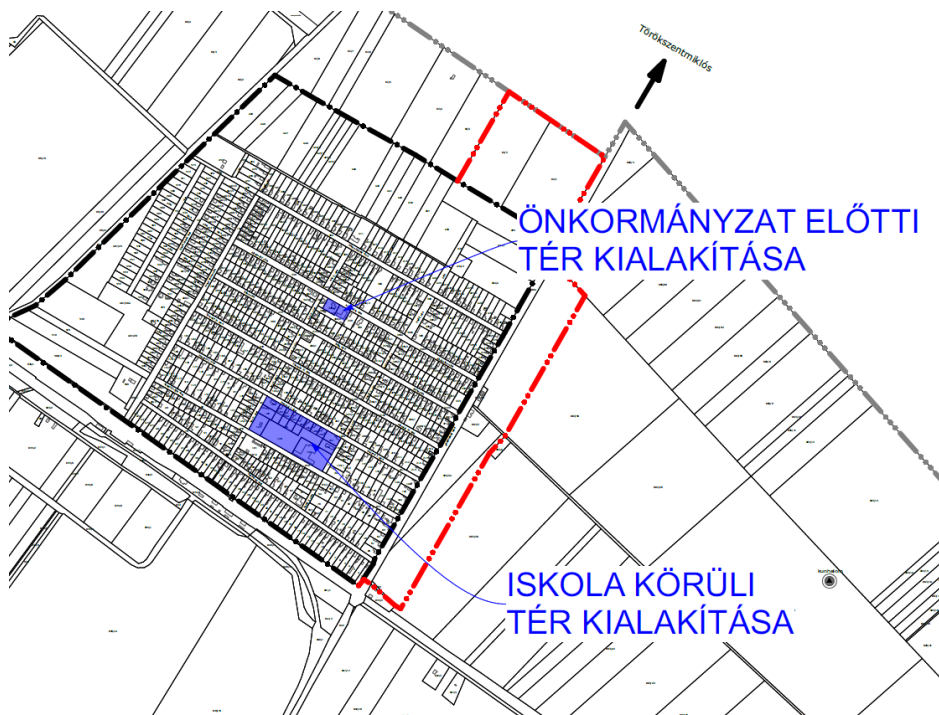
3.2. Probléma és értéktérkép

3.2.1. Problématérkép

29. térkép: Problématérkép

3.2.2. Értéktérkép

30. térkép: Értéktérkép

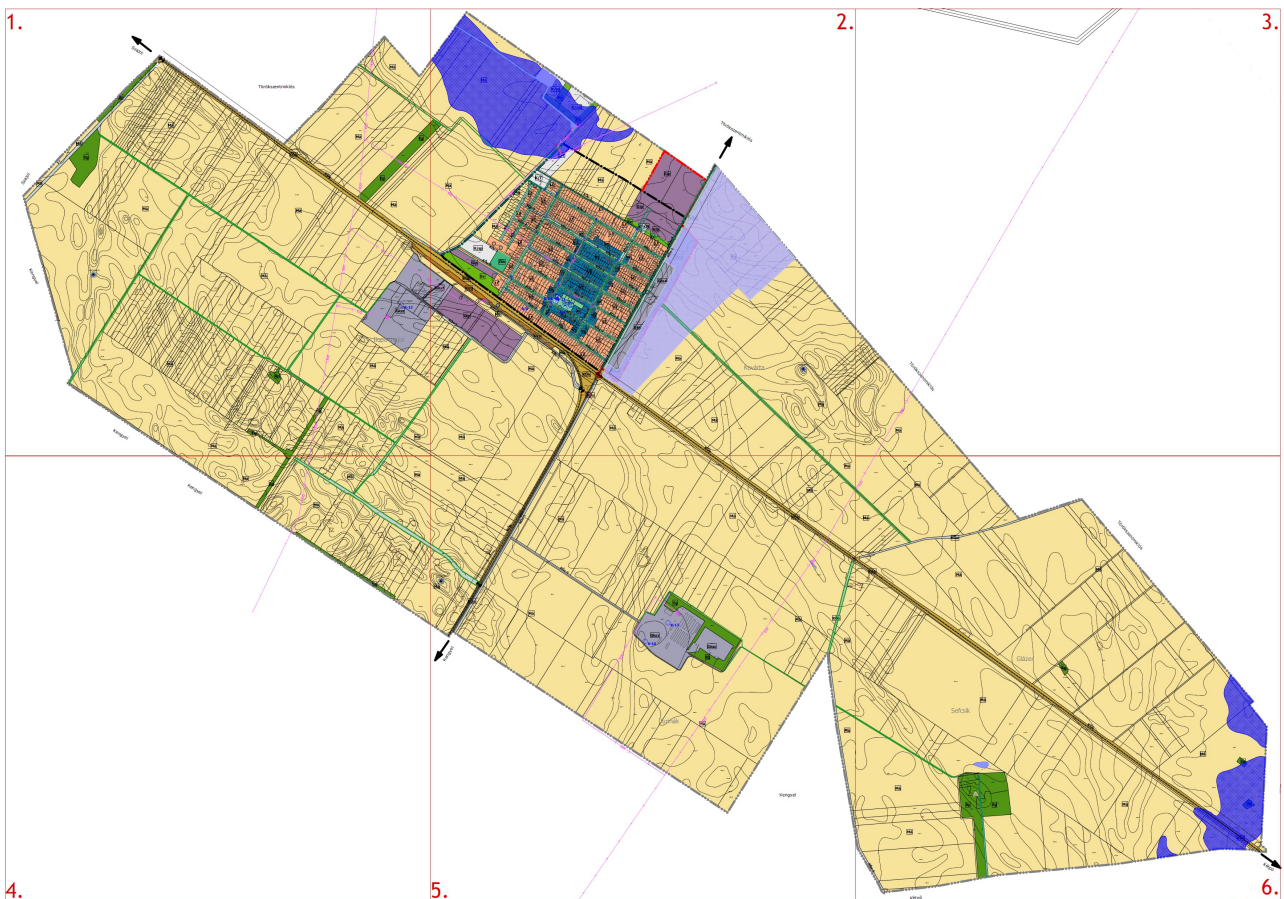
3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

3.3.1. A településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

Tiszatenyő Község tekintetében az alábbi településrészek kerültek kijelölésre:

- településközpont vegyes terület: Alkotmány utca – Ady Endre utca – Kossuth Lajos utca – Sándor utca által lehatárolt terület az határoló utcák túloldalával. Itt találhatóak a település intézményei vegyesen lakóépületekkel.
- falusias lakóterület: tisztán lakóterület, esetleg kisebb boltokkal kereskedelmi egységekkel
- gazdasági területek: a 4629j. közút dél-keleti oldalán és a bel és külterület észak-keleti oldalán és a vasútállomás térségében találhatóak
- különleges beépítésre szánt területek: temető területe, közmű intézmény területe, sportolási célú terület, szennyvízkezelő telep területe

A területi lehatárolások a jelenleg kialakult lehatárolások vonalát követi. A tervezett változásokat a 3.1.3 pontban ismertettük.

31. térkép: Településszerkezeti terv a tervezett területi átsorolásokkal

3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

Tiszatenyő területén nincs szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület.

FŐÉPÍTÉSZI NYILATKOZAT

TISZATENYŐ KÖZSÉG

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEINEK KÉSZÍTÉSE

kapcsán

A TRE készítés során a minimális tartalmi követelményeket az alábbiakban határozom meg:

- A **megalapozó vizsgálat** a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet (a továbbiakban: [R]) 1. mellékletének tematikája szerint, teljeskörűen elkészítendő.
- A **településfejlesztési koncepció** a megalapozó vizsgálat alapján, a 2. melléklete alapján teljeskörűen elkészítendő.
- Az **integrált településfejlesztési stratégia** elkészítése – a [R] 3. § (2) bekezdésnek megfelelően – a település nagyságából adódóan nem szükséges.

Tiszatenyő, 2018. 12. 20.

Dankó Zoltán
települési főépítész

Kivonat Tiszatenyő Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2017. szeptember 4. napján tartott ülésének jegyzőkönyvéből:

95/2017. (IX. 4.) önkormányzati határozat

Településrendezési terv teljes közigazgatási területre kiterjedő felülvizsgálatának ellátására beérkezett árajánlatok elbírálása

Tiszatenyő Községi Önkormányzat Képviselő-testülete

1. **A Településrendezési terv teljes közigazgatási területre kiterjedő felülvizsgálatának ellátására beérkezett árajánlatok közül Babilon Istar Kft. Székhely:1096 Budapest, Sobieski János utca 15/c. I/4. Telephely és postacím: 5300 Karcag, Kiss Antal utca 4. képviseli: Szikra Zoltán ügyvezető árajánlatát fogadta el a határozat mellékletében foglaltak szerint.**
2. Felhatalmazza Kazinczi István polgármestert a szerződés aláírására.

Erről értesülnek:

1. Képviselő-testület tagjai helyben
2. Kazinczi István polgármester helyben
3. Hegedűs László Jegyző helyben
4. Babilon Istar Kft. Székhely:1096 Budapest, Sobieski János utca 15/c. I/4. Telephely és postacím: 5300 Karcag, Kiss Antal utca 4.
5. Kiszelovics és Tsa Kft. 5000 Szolnok, Karczag László u. 11.
6. Fókusz Kft. Székhely: 5000 Szolnok, Jókai u. 12.

Tiszatenyő, 2017. szeptember 4.

Kazinczi István s.k.
polgármester

Kivonat Hiteles:

Tiszatenyő, 2017. szeptember 4.